PERKINS LIBRARY

Duke University

Rare Books

16°

211 woodcuts
of emblems with
explanations
Plantin
1622

EMBLEMATA V. C. ANDREÆ ALCIATI MEDIOLANENSIS IVRISCONSVLTI:

Cum facili & compendioſa explicatione, qua ob-
ſcura illuſtrantur, dubiaque omnia ſoluuntur,

per CLAVDIVM MINOEM
Diuionenſem.

Eiuſdem ALCIATI *Vita.*

ANTVERPIAE,
EX OFFICINA PLANTINIANA,
Apud Balthaſarem Moretum, & Viduam
Ioannis Moreti, & Io. Meurſium.
M. DC. XXII.

RBR
D-6
12mo
A352E
1622

CLAVD. MINOS CHRISTOPHORO PLANTINO SVO S. P.

PETIISTI à me tibi vt epitomen conſcribi paterer, vel etiam ipſe meo arbitratu conficerem, meorum in Alciati Emblemata commentariorum, quos ex tua Officina iam ſępè in lucem emiſiſti. Qua in re primo quidem aſpectu, ne verum diſſimulem, neſcio quo modo reſtitabam. verebar enim ne quid prioribus illis laboribus meis in Alciatum detraheretur eâ nouâ epitomes editione: & facilè mihi ſuccurrebat quid maiorum gentium auctoribus iam olim accidiſſet, quorum pænè memoriam ſi non deleuit omni ex parte, certè

non parum imminuit lectorum quorumdam inuida & nimiùm præceps ignauia. Sed tamen negare tibi aliquid quem vnicè diligo, præſertim & debita petenti, & honeſta cupienti, durum profectò mihi videbatur. Itaque libellum mandaui exſcribendum homini ſollerti ac perito, vt tibi morem gererem; meámque commentationem ita paucis coarctaui, vt nihil eſſet quod libelli moles eos grauaret, in quorum maximè gratiam te hanc editionem faſſus es adornare. Si quibus tamen nimia breuitas obſcuritatem peperiſſe videbitur (quod nondum ſuſpicari poſſum) vix erunt ij magnopere mihi moleſti, ſi maiores meos commentarios euoluerint, in quibus nihil puto à me prętermiſſum, quod ad argumenta tam lepida variaque illuſtranda pertineat. Quos cùm recognoſcerem ſuperioribus anteactis menſibus (ſed imprimis diebus Halcyoniis, quibus fora conticeſcunt) eoſque Scripto-
rum

rum veterum & ſanè meliorum locis, ſeruato tamen aliquo modo, locupletarem, ad extremum eò perducta res eſt, vt, niſi me fallit animus, qui primùm fetus immaturus fuit, & quaſi abortiuus editus, ad eam maturitatem excreuerit, quæ neque doctis improbetur, neque mediocriter eruditos vllo modo faſtidiat. Sciolos enim quoſdam & importunos ἀνθαδεστόμους nihil moror, quin potiùs ijs quia minimè placeam, aut etiam diſpliceam, ego mihi mirificè placeo: nempe vnum non leue mihi palmarium contigiſſe puto, quòd quæ mea induſtria & ſtudium permultis viris bonis placeat, inſulſis & inficetis nugonibus diſplíceat. Eum ego librum iampridem tibi vni deſpondi, mi Plantine, cui quaſi prima obſtetrix adfuiſti opportunè: quique te, non ſecùs ac parentem alterum libenter agnoſcit; & qui ferat ægerrimè, immò verò expoſtulet, quòd alio cultu quàm tuo fuerit in lucem emiſſus anno

proximè ſuperiore, idque Lutetiæ, me nihil tale aliquid cogitante, ac ne quidem ſuſpicante. In quo editionis nouæ conatu an temeritatem non tolerandam, an potiùs auaritiam nimiùm cæcam audaculi hominis admirari debeam, non planè video. exiſtimauit enim, ſed ineptè admodum, venia dignum plagium: aut auctore inconſulto, vel abſente, cuiuis permiſſum eſſe libros non ſuos edere. Atqui nemo eſt qui neſciat quędam ſcripta iam antè mandata typis, & manibus hominum trita, quoties ferè ſunt recudenda, à ſuis auctoribus vel emendari, vel etiam illuſtrari; adeò vt nouam ſubinde acceſſionem καὶ δευτέρας φροντίδας præ ſe ferant. Quod niſi ſit liberum ſcriptoribus, quorum laboribus ſecuri fruimur; neque per ſordidos quoſdam bibliopolas iis liceat aliquid inuentis prioribus adiicere vel detrahere, næ miſera futura eſt eorum hominum conditio qui ad rem augendam litterariam multum

operæ

operæ ac ſtudij ponunt. Sed non plura: tu, Plantine amiciſſime, memineris te dediſſe fidem de maioribus meis commentariis recèns à me cultis & expolitis. quàm nihil temerè cogites, nihil in vanum pollicearis, dudum percepi. Ego quòd te reliquis omnibus anteponam qui artem tuam exerceant, facio non temerè aut minùs prudenter, vt qui certis perſuaſus argumentis me non falli certò ſciam vnà cum multis laudatis viris, qui de tua virtute & ingenio planè ſincero veriſſimè iudicant. Vale. Lutetiæ, Nonis Sextil. cIↃ. IↃ. LXXXIII.

APPROBATIO.

ANDREAE ALCIATI V. C. EMBLEMATA ſelectiora nihil continent, quod Fidei Cátholicæ aduerſetur; quin potiùs exempla varia ad morum doctrinam pertinentia, Figurarum & Iconum inſignioribus notis ſuppeditant, quibus Lectores oblectentur pariter ac moneantur. Vnde & cum fructu recudi & euulgari poteſunt. Datum Antuerp. IX. Nouemb. M. DC. XXI.

Laurentius Beyerlinck Archipresbyt. & Canon. Antuerp. & librorum Cenſor.

SVMMA PRIVILEGII.

ALBERTVS & ISABELLA CLARA EVGENIA Archiduces Auſtriæ, Duces Burgundiæ, Brabantiæ, &c. Sereniſſimi Belgarum Principes, Diplomatibus ſuis ſanxerunt; ne quis præter Balthaſaris Moreti voluntatem, EMBLEMATA V.C. ANDREAE ALCIATI *Mediolanenſis Iuriſconſulti, cum facili & compendioſa explicatione, qua obſcura illuſtrantur, dubiáque omnia ſoluuntur, per Claudium Minoem Diuionenſem*, vllo modo imprimat, aut alibi terrarum impreſſa, in has Inferioris Germaniæ ditiones importet, venaliáve habeat. Qui ſecùs faxit, confiſcatione librorum, & alia graui pœna mulctabitur, vti latiùs patet in litteris datis Bruxellæ, XVII. Ianuarij. M. DC. XI.

Signat.

S. de Grimaldi.

Et in Concilio Brabantiæ,

I. de Buſchere.

DE

DE EMBLEMATE.

QVID SIT EMBLEMA; VNDE SVMPTA EMBLEMATIS INVENTIO: DEQVE EIVS VSV ET RATIONE.

EMBLEMA, *Græca vox, ducitur à verbo* ἐμβάλλεσθαι, *aut* ἐπεμβλῆσθαι, *quod eſt interſerere, vel inÿcere. accipitur enim ſignificatione primaria, pro ornamento exemtili, quod ad placitum, vaſis argenteis, aureis, aliiſve tolli & reponi poteſt: qualia ſunt ſigilla, rerúmque & floſculorum ſimulacra ingeniosè fabricata vel efficta. Quod Cicero nos docuit, & libri Iuriſperitorum, in l. Cùm aurum. 19. § Idem Celſus: & l. Pediculis argenteis. §.1. D. de auro, argen. mundo legat. Eadem pænè ſunt, niſi me animus fallit, quæ appellantur à Martiale*

chryſendeta, vaſa ex auro illigata, in quibus ſunt quædam cruſtæ, aut nexiles ex auro torques, ſi tamen coniectaneum adprobemus docti certè hominis Baiſij, Turnebus enim mauult eſſe gemmata vaſa, quæ conſertas auro gemmas, hoc eſt λιθίσκους χρυσενδέτους teneant. Ad quod genus etiam referri videntur toreumata, quæ dicuntur M. Tullio. ea cælata opera ſunt tornoq́; facta, vt loquitur Salluſtius. Ad eam claſſem plerique ſunt qui coagmenta referant; an ſatis peritè, neſcio: id enim verbum, à Plauto vſurpatum, ſignificat commiſſuras, arctas & compreſſas quaſdam iuncturas, proprieq́; lapidum, quæ Græcis συστήματα. Sed ne à ſcopo aberremus longiùs, quidquid interſeritur ornatus gratiâ, nec modò vaſis, ſed & abacis, aulæis, parietibus, veſtimentis, rebus denique aliis, emblema dici poteſt, id eſt ἔμβλημα, ζωωτὸν, δαίδαλμα. Sic autem meminimus accipi emblema vermiculatum vel teſſellatum, qualia ſunt in pauimentis ſectilibus, & cruſtis variis & diſcoloribus, quodam opere muſiuo coagmentatum. Inter cruſtas tamen & emblemata, aliqua eſt ſignificationis differentia,

quòd

quòd cruſtæ ſint tectoria quædam, & vt illitæ bracteæ, inductæ laminæ & inauratæ. At emblemata multò fuere pretioſiora, & operis magis exquiſiti, quæ cùm eſſent illigata vel affixa, poſſent eximi: cùm cruſtæ firmiùs inhærerent, etſi reuelli poſſent.

Per metaphoram tamen, emblematis nomen conuertitur ad orationis genus quibuſdam quaſi colorum ſeu ſententiarum pigmentis comptum veſtitúmque. notum enim illud Lucilij, quod à Tullio citatur in libris Oratoriis,

Quàm lepidè lexeis compoſtæ, vt teſſerulæ omnes
Arte, pauimento, atque emblemate vermiculato.

Hîc igitur Emblemata ſunt picturæ quædam ingenioſæ ab ingenioſis hominibus excogitatæ primùm, dein repreſentatæ, iisq́ litteris ſimiles quæ HIEROGLYPHICÆ *ab Aegyptiis nominatæ, arcana ſapientiæ vetuſtiſſimorum hominum ſymbolis & ſacris cælaturis continebant: cuius doctrinæ myſteria non niſi initiatis & intelligentibus committi permittebant, à quibus*

non iniuriâ profanum vulgus arcebant. Eos enim æmulatus Alciatus, quoties à ſeueriore Legum ſtudio ad humanitatis diſciplinas, animi reficiendi cauſſa diuerteret, ex variis artificum nobiliorum locis arguta & lepidā ſanè ſymbola partim legit, partim ſuo arbitratu ad eruditum quemdam ſenſum nouo cultu confinxit. Quam doctrinæ liberalis partem ne mediocribus & non ita doctis inuidiſſe videretur, eleganti explicatione illuſtrauit: in quibus picturam quamque ſuum declarat epigramma verbis adeò puris & delectis, vt nihil ſuprà poſſit eſſe. De emblematis nomine & ratione hactenus: ſi tamen hoc vnum adiecero; vocem eam peregrinam, & Romanis auribus non ſatis notam Tiberio Cæſari minimè placuiſſe, vt principi qui Romanam linguam præferret alienæ. Quamquam enim, vt Suetonius ait, Græco ſermone promptus eſſet, non tamen, niſi opportunè, vſus eſt. abſtinuit enim, ſed in Senatu maximè, adeò quidem vt monopolium nominaturus, veniam priùs poſtulârit, quòd ſibi verbo peregrino vtendum eſſet; atque etiam in quodam decreto Patrum, cùm ἔμβλημα recitaretur,

retur, vocem commutandam cenſuerit, & pro peregrina Romanam requirendam: aut ſi non reperiretur, vel pluribus & per ambitum verborum rem enuntiandam. Sed nos retinemus Emblematis vocabulum, vt vſu iam receptum, dignumq; Romana ciuitate. eſt enim venuſtum & elegans, immò ſignificantiſſimum, & ad hanc inuentionis materiam appoſitiſſimum.

Ceterùm Emblemata, quamquam varia ſint *& multiplicia, ad tria tamen genera facilè reuocari poſſunt, vt alia ſint hiſtorica, vt quæ ab hiſtoria rerum vel perſonarum petita: alia phyſica, quæ ab animantium rerúmve aliarum natura: alia denique morum, quæ ad inſtitutionem vitæ pertineant.* Hiſtoricum illud eſt de *Leænæ ſtatua ærea in acropoli Athenienſi poſita: triumphus M. Antonij de interfecto* Cicerone: Hunni, *ſeu* Fenni *Scythici deſcriptio, & alia quædam. Phyſica ſunt, vt Bacchi & Palladis ſimulacra in eâdem arâ: ciconiæ pietas, &c. quæ tamen omnia ad doctrinam morum facillimè reuocari poſſunt.*

ANDREÆ ALCIATI IN LIBRVM EMBLEMATVM PRÆFATIO AD CHONRADVM PEVTINGERVM AVGVSTANVM.

DVM pueros iuglans, iuuenes dum teſſera fallit,
Detinet & ſegnes chartula picta viros;
Hæc nos feſtiuis Emblemata cudimus horis,
Artificum illuſtri ſignaq; facta manu:
Veſtibus vt torulos, petaſis vt figere parmas,
Et valeat tacitis ſcribere quiſque notis.
At tibi ſupremus pretioſa nomiſmata Cæſar,
Et veterum eximias donet habere manus,
Ipſe dabo vati chartacea munera vates,
Quæ, Chonrade, mei pignus amoris habe.

AD

AD ILLVSTRISSIMVM MAXIMILIANVM DVCEM MEDIOLANENSEM.

Super inſigni Ducatus Mediolani.

EMBLEMA PRIMVM.

EXILIENS *infans ſinuoſi è faucibus anguis,*
Eſt gentilitijs nobile ſtemma tuis.

Talia Pellæum geſſiſſe nomiſmata regem
Vidimus, hiſq́ suum concelebraſſe genus:
Dum ſe Ammone ſatum, matrem anguis imagine luſam,
Diuini & ſobolem ſeminis eſſe docet:
Ore exit. tradunt ſic quoſdam enitier angues.
An quia ſic Pallas de capite orta Iouis?

MEDIO-

MEDIOLANVM.

EMBLEMA II.

BITVRIGIS veruex, Heduis dat ſucula ſignum:
His populis patria debita origo mea eſt,
Quam Mediolanum ſacram dixere puellę
Terram: nam vetus hoc Gallica lingua ſonat.
Culta Minerua fuit. nunc eſt vbi numine Tecla
Mutato, Matris virginis ante domum:
Laniger huic ſignum ſus eſt, animalq́ue biforme:
Acribus hinc ſetis, lanitio inde leui.

Numquam procraſtinandum.

EMBLEMA III.

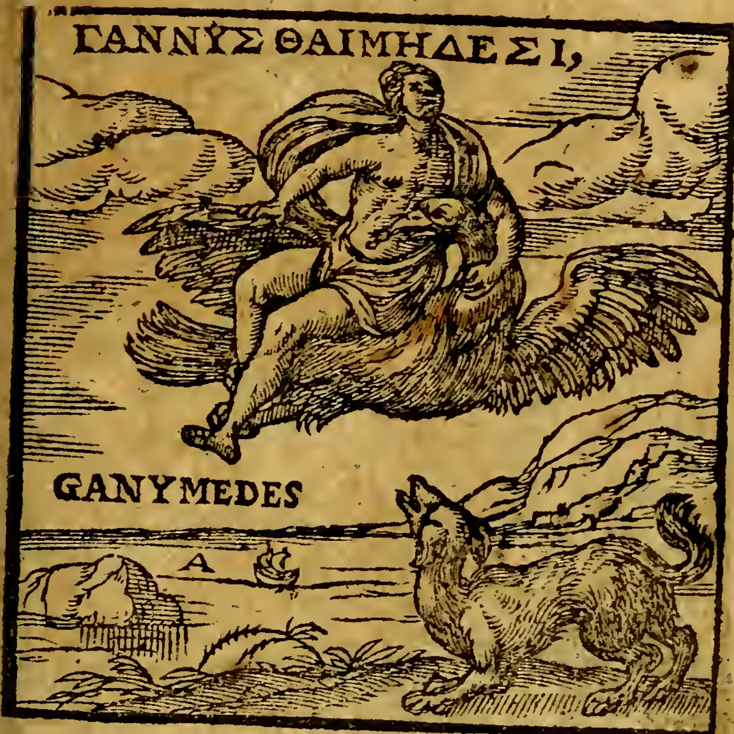

ALCIATAE *gentis inſignia ſuſtinet Alce,*
Vnguibus & Μηδὲν fert ἀναβαλλόμενος.
Conſtat Alexandrum ſic reſpondiſſe roganti,
Qui tot obiuiſſet tempore geſta breui?
Numquam, inquit, differre volens. quod & indicat Alce:
Fortior hæc, dubites, ocyor ánne ſiet.

In

In Deo lætandum.

EMBLEMA IV.

ASPICE vt egregius puerum Iouis alite pictor
Fecerit Iliacum ſumma per aſtra vehi.
Quiſne Iouem tactum puerili credat amore?
Dic, hæc Mæonius finxerit vnde ſenex.
Conſilium, mens atque Dei cui gaudia præſtant,
Creditur is ſummo raptus adeſſe Ioui.

Sapientia humana, ſtultitia eſt apud Deum.

EMBLEMA V.

QVID *dicam? quonam hoc compellem nomine monſtrum*
Biforme, quod non eſt homo, nec eſt draco?
Sed ſine vir pedibus, ſummis ſine partibus anguis,
Vir anguipes dici, & homiceps anguis poteſt.

Anguem

Anguem pedit homo, hominem eructauit & anguis:
Nec finis hominis eſt, initium nec eſt feræ.
Sic olim Cecrops doctis regnauit Athenis:
Sic & gigantes terra mater protulit.
Hæc vafrum ſpecies, ſed religione carentem,
Terrena tantùm quiq; curet, indicat.

Fictareligio.

EMBLEMA VI.

REGALI reſidens meretrix pulcherrima ſellâ,
Purpureo inſignem geſtat honore peplum:
Omnibus & latices pleno è cratere propinat:
At circum cubitans ebria turba iacet.
Sic Babylona notant: quæ gentes illice formæ,
Et ficta ſtolidas relligione capit.

Non

Non tibi, ſed Religioni.

EMBLEMA VII.

I S I D I S *effigiem tardus geſtabat aſellus,*
Pando verenda dorſo habens myſteria.
Obuius ergo Deam quiſquis reuerenter adorat,
Piaſq́; genibus concipit flexus preces.
Aſt aſinus tantum præſtari credit honorem
Sibi, & intumeſcit, admodum ſuperbiens:
Donec eum flagris compeſcens, dixit agaſo,
Non es Deus tu, aſelle, ſed Deum vehis.

Quà Dij vocant, eundum.

EMBLEMA VIII.

I N *triuio mons eſt lapidum: ſupereminet illi*
Trunca Dei effigies, pectore facta tenus.
Mercurij eſt igitur tumulus. ſuſpende viator
Serta Deo, rectum qui tibi monſtret iter.
Omnes in triuio ſumus, atque hoc tramite vitæ
Fallimur, oſtendat ni Deus ipſe viam.

Fidei

Fidei ſymbolum.

EMBLEMA IX.

STET *depictus* HONOS *tyrio velatus amictu,*
Eiusq; iungat nuda dextram Veritas.
Sitq; AMOR *in medio caſtus, cui tempora circum*
Roſa it, Diones pulchrior Cupidine.
Conſtituunt hæc ſigna Fidem, Reuerentia Honoris
Quam fouet, alit Amor, parturitq; Veritas.

Fœdera.

Ad Maximilian. Mediolan. Ducem.

EMBLEMA X.

HANC *citharam, à lembi quæ formâ halieutica fertur,*
Vendicat & propriam Muſa Latina ſibi,
Accipe Dux: placeat noſtrum hoc tibi tempore munus,

Quo

Quo noua cum ſocijs fœdera inire paras.
Difficile eſt, niſi docto homini tot tendere chordas:
Vnaq́; ſi fuerit non benè tenta fides,
Ruptáve (quod facile eſt) perit omnis gratia concha,
Illeq́; præcellens cantus, ineptus erit.
Sic Itali coëunt proceres in fœdera: concors
Nil eſt quod timeas, ſi tibi conſtet amor:
At ſi aliquis deſciſcat (vti plerumque videmus)
In nihilum illa omnis ſoluitur harmonia.

Silen-

Silentium.

EMBLEMA XI.

Cvm tacet, haud quidquam differt ſapientibus amens:
Stultitiæ eſt index linguaq́ue vox'q́ue ſua.
Ergo premat labias, digitoq́ue ſilentia ſignet:
Et ſeſe Pharium vertat in Harpocratem.

Non

Non vulganda conſilia.

EMBLEMA XII.

LIMINE quod cæco, obſcura & caligine monſtrum,
Gnoſiacis clauſit Dædalus in latebris,
Depictum Romana phalanx in prœlia geſtat,
Semiuiroq; nitent ſigna ſuperba boue:
Noſq; monent, debere Ducum ſecreta latêre
Conſilia. auctori cognita techna nocet.

Nec

Nec quæſtioni quidem cedendum.

EMBLEMA XIII.

CECROPIA effictam quam cernis in arce Leænam,
  Harmodij (an neſcis hoſpes?) amica fuit.
Sic animum placuit monſtrare viraginis acrem
  More feræ, nomen vel quia tale tulit.
Quòd fidibus contorta, ſuo non prodidit vllum
  Indicio, elinguem reddidit Iphicrates.

Conſilio

Conſilio & virtute Chimæram ſuperari, hoc eſt, fortiores & deceptores.

EMBLEMA XIV.

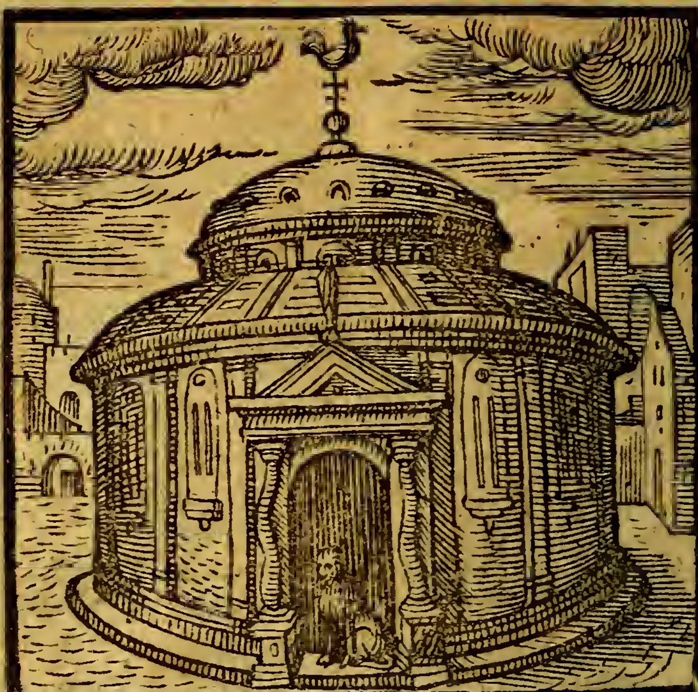

BELLEROPHON, *ut fortis eques, ſuperare Chimæram,*
Et Lycij potuit ſternere monſtra ſoli:
Sic tu Pegaſeis vectus petis æthera pennis,
Conſilioq; animi monſtra ſuperba domas.

Vigilan-

Vigilantia & Cuſtodia.

EMBLEMA XV.

INSTANTIS quòd ſigna canens det gallus Eoi,
 Et reuocet famulas ad noua penſa manus:
Turribus in ſacris effingitur ærea peluis,
 Ad ſuperos mentem quòd reuocet vigilem.
Eſt leo: ſed cuſtos oculis quia dormit apertis,
 Templorum idcircò ponitur ante fores.

Νῆφε, καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν. ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν.

EMBLEMA XVI.

NE credas, ne (Epicharmus ait) non ſobrius eſto:
Hi nerui humanæ membraq́; mentis erunt.
Ecce oculata manus, credens id quod videt: ecce
Pulegium antiquæ ſobrietatis olus:
Quo turbam oſtenſo ſedauerit Heraclitus,
Mulſerit & tumidæ ſeditione grauem.

Πῆ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;

EMBLEMA XVII.

ITALICAE Samius ſectæ celeberrimus auctor
Ipſe ſuum clauſit carmine dogma breui:
Quò prætergreſſus? quid agis? quid omittis agendũ?
Hanc rationem vrgens reddere quemque ſibi.
Quod didiciſſe Gruum volitantũ ex agmine fertur,
Arreptum geſtant quæ pedibus lapidem:
Ne ceſſent, neu tranſuerſas mala flamina raptent.
Qua ratione, hominum vita regenda fuit.

Pru-

Prudentes.

EMBLEMA XVIII.

IANE bifrons, qui iam tranſacta futuráq; calles,
Quiq; retrò ſannas, ſicut & antè, vides:
Te tot cur oculis, cur fingunt vultibus? an quòd
Circumſpectum hominem formæ fuiſſe docet?

Prudens magis quàm loquax.

EMBLEMA XIX.

Noctua Cecropiis inſignia præſtat Athenis,
Inter aues ſani noctua conſilij
Armiferæ meritò obſequijs ſacrata Mineruæ,
Garrula quo cornix ceſſerat antè loco.

Mau-

Maturandum.

EMBLEMA XX.

MATVRARE *iubent properè, & cunctarier omnes,*
Ne nimiùm præceps, neu mora longa nimis.
Hoc tibi declaret connexum echeneide telum:
Hæc tarda eſt, volitant ſpicula miſſa manu.

In deprehenſum.

EMBLEMA XXI.

IAMDVDVM quacumq; fugis, te perſequor: at nunc
Caſſibus in noſtris denique captus ades.
Amplius haud poteris vires eludere noſtras:
Ficulus anguillam ſtrinximus in folio.

Cuſto-

Cuſtodiendas virgines.

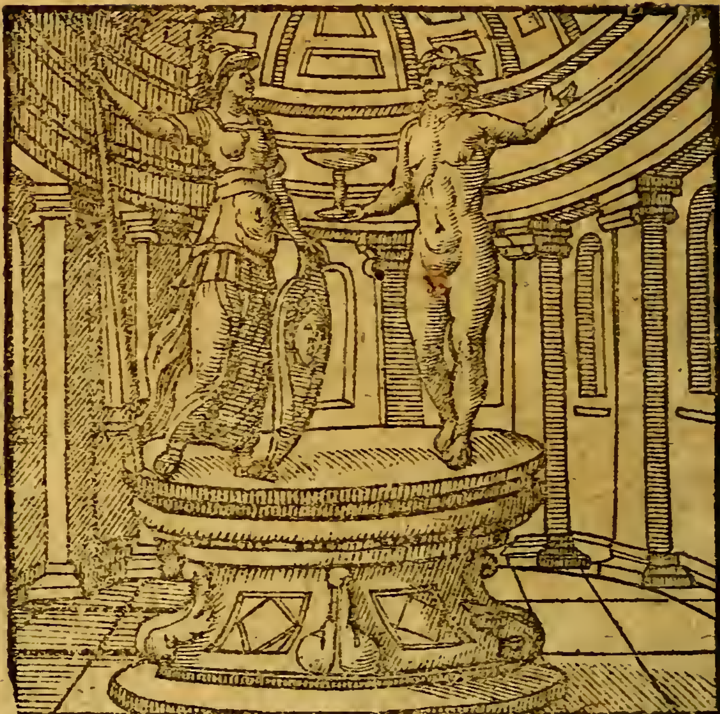
EMBLEMA XXII.

V E R A *hæc effigies innuptæ eſt Palladis: eius*
Hic Draco, qui dominæ conſtitit ante pedes.
Cur Diuæ comes hoc animal? cuſtodia rerum
Huic data: ſic lucos, ſacraq́; templa colit.
Innuptas opus eſt cura aſſeruare puellas
Peruigili. laqueos vndique tendit amor.

Vino prudentiam augeri.

EMBLEMA XXIII.

H AEC Bacchus pater & Pallas communiter ambo
  Templa tenent, ſoboles vtraque vera Iouis.
Hæc caput, ille femur ſoluit: huic vſus oliui
  Debitus, inuenit primus at ille merum.
Iunguntur meritò: quòd ſi qui abſtemius odit
  Vina, Dea nullum ſentiet auxilium.

Pru-

Prudentes vino abſtinent.

EMBLEMA XXIV.

QVID *me vexatis rami? ſum Palladis arbor.*
Auferte hinc botros: virgo fugit Bromium.

In ſtatuam Bacchi.

DIALOGISMVS.

EMBLEMA XXV.

B A C C H E *pater, quis te mortali lumine nouit,*
Et doctâ effinxit quis tua membra manu?
Praxiteles, qui me rapientem Gnoſſida vidit,
Atque illo pinxit tempore, qualis eram.
Cur iuuenis, teneraq́; etiam lanugine vernat

Barba.

Barba, queas Pylium cùm ſuperare ſenem?
Muneribus quandoque meis ſi parcere diſces,
Iunior, & forti pectore ſemper eris.
Tympana non manibus, capiti non cornua deſunt:
Quos niſi dementeis talia ſigna decent?
Hoc doceo, noſtro quòd abuſus munere ſumit
Cornua, & inſanus mollia ſiſtra quatit.
Quid vult ille color membris penè igneus? omen
Abſit, an humanis vreris ipſe focis?
Cùm Semeles de ventre parens me fulmine traxit
Igniuomo, infectum puluere merſit aquis.
Hinc ſapit hic, liquidis qui nos benè diluit vndis:
Qui non, ardenti torret ab igne iecur.
Sed nunc me doceas, quî vis miſcerier? & qua
Te ſanus tutum prendere lege queas?
Quadrantem addat aqua, calicem ſumpſiſſe falerni
Qui cupit, hoc ſumi pocula more iuuat.
Stet intra heminas: nam qui procedere tendit
Vltrà, alacer, ſed mox ebrius, inde furit.
Res dura hæc nimiùm. ſunt pendula guttura, dulcè
Tu fluis. heu facilè commoda nulla cadunt!

Gra-

Gramen.

EMBLEMA XXVI.

GRAMINEAM *Fabio partes tribuêre corollam,*
Fregerat vt Pœnos Hannibalémque mora.
Occulit in flexo nidum ſibi gramine alauda,
Vulgò aiunt, pullos ſic fouet illa ſuos.
Saturno Martiq́ ſacrum, quo Glaucus ade ſo
Polybides, factus creditur eſſe Deus.
His meritò arguitur nodis tutela ſalúſque:
Herbaq́ tot vires hac digitalis habet.

Nec verbo, nec facto quemquam lædendum.

EMBLEMA XXVII.

ASSEQVITVR, *Nemeſiſq́ virûm veſtigia ſeruat,*
Continet & cubitum duraq́ frena manu.
Ne malè quid facias, néve improba verba loquaris:
Et iubet in cunctis rebus adeſſe modum.

Tandem

Tandem, tandem iuſtitia obtinet.

EMBLEMA XXVIII.

Aeacidae Hectoreo perfuſum ſanguine ſcutũ,
Quod Græcorum Ithaco concio iniqua dedit,
Iuſtior arripuit Neptunus in æquora iactum
Naufragio, vt dominum poſſet adire ſuum:
Littoreo Aiacis tumulo namque intulit vnda,
Quæ boat, & tali voce ſepulchra ferit:
Viciſti Telamoniade tu dignior armis.
Affectus fas eſt cedere iuſtitiæ.

Etiam

Etiam ferociſſimos domari.

EMBLEMA XXIX.

ROMANVM poſtquam eloquiū, Cicerone perempto,
  Perdiderat patriæ peſtis acerba ſuæ:
Inſcendit currus victor, iunxitq́ leones,
  Compulit & durum colla ſubire iugum:
Magnanimos ceſſiſſe ſuis Antonius armis,
  Ambage hac cupiens ſignificare duces.

Gra-

Gratiam referendam.

EMBLEMA XXX.

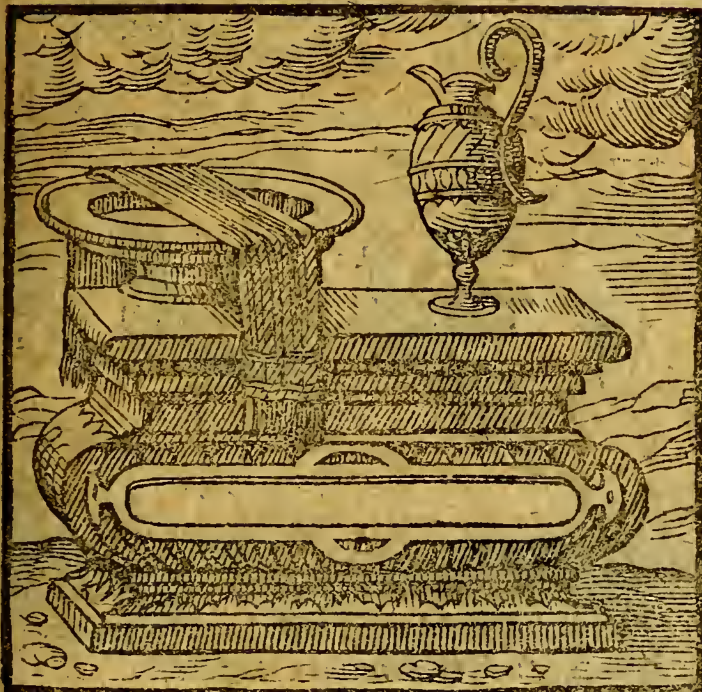

AERIO inſignis pietate Ciconia nido,
Inueſtes pullos pignora grata fouet.
Taliaq; exſpectat ſibi munera mutua reddi,
Auxilio hoc quoties mater egebit anus.
Nec pia ſpem ſoboles fallit, ſed feſſa parentum
Corpora fert humeris, præſtat & ore cibos.

Abſti-

Abſtinentia.

EMBLEMA XXXI.

MARMOREAE in tumulis vna ſtat parte columna
Vrceus, ex alia cernere malluuium eſt.
Ius hæc forma monet dictum ſine ſordibus eſſe,
Defunctum puras atque habuiſſe manus.

Bonis à diuitibus nihil timendum.

EMBLEMA XXXII.

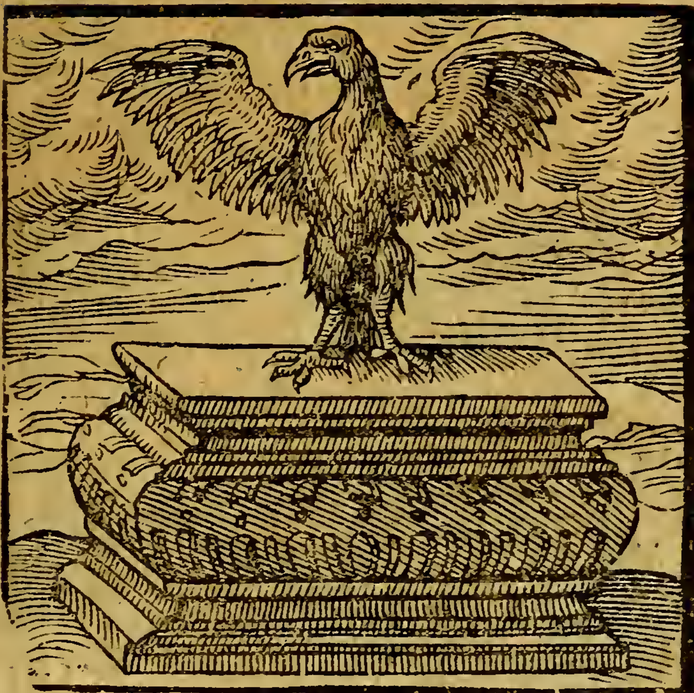
IVNCTVS *contiguo Marius mihi pariete, necnon*
Subbardus, noſtri nomina nota fori,
Aedificant benè nummati, ſataguntq́ȝ vel vltrò
Obſtruere heu noſtris vndique luminibus.
Me miſerum! geminæ quem tamquã Phinea raptãt
Harpyiæ, vt propriis ſedibus eijciant;
Integritas noſtra, atque animus quæſitor honeſti,
His niſi ſint Zetes, his niſi ſint Calais.

Signa

Signa fortium.

DIALOGISMVS.

EMBLEMA XXXIII.

QVAE te cauſſa mouet volucris Saturnia, magni
Vt tumulo inſideas ardua Ariſtomenis?
Hoc moneo, quantum inter aues ego robore præſto,
Tantum ſemideos inter Ariſtomenes.
Inſideant timidæ timidorum buſta columbæ;
Nos aquilæ intrepidis ſigna benigna damus.

Ἀνέχου καὶ ἀπέχου.

EMBLEMA XXXIV.

Et toleranda homini triſtis fortuna ferendo eſt,
  Et nimiùm felix ſæpè timenda fuit.
Suſtine (Epictetus dicebat) & abſtine. oportet
  Multa pati, illicitis abſq; tenere manus.
Sic ducis imperium vinctus fert poplite taurus
  In dextro: ſic ſe continet à grauidis.

In

In adulari neſcientem.

EMBLEMA XXXV.

SCIRE *cupis dominos toties cur Theſſalis ora*
Mutet, & ut varios quærat habere duces?
Neſcit adulari, cuiquámve obtrudere palpum,
Regia quem morem Principis omnis habet.
Sed veluti ingenuus ſonipes, dorſo excutit omnem,
Qui moderari ipſum neſciat Hippocomon.
Nec ſæuire tamen domino fas: vltio ſola eſt,
Dura ferum vt iubeat ferre lupata magis.

Obdurandum aduerſus vrgentia.

EMBLEMA XXXVI.

NITITVR *in pondus palma, & cõſurgit in arcum;*
Quò magis & premitur, hoc mage tollit onus:
Fert & odoratas, bellaria dulcia, glandes,
Queis menſas inter primus habetur honos.
I puer, & reptans ramis has collige: mentis
Qui conſtantis erit, præmia digna feret.

Omnia

Omnia mea mecum porto.

EMBLEMA XXXVII.

Hvnnvs inops, Scythiciq́ miſerrimus accola Pōti,
Vſtus perpetuo liuida membra gelu:
Qui Cereris non nouit opes, nec dona Lyæi,
Et pretioſa tamen ſtragula ſemper habet.
Nam murinæ illum perſtringunt vndique pelles:
Lumina ſola patent, cetera opertus agit.
Sic furem haud metuit, ſic vētos temnit & imbres,
Tutus apudq́ viros; tutus apudq́ Deos.

Concordiæ ſymbolum.

EMBLEMA XXXVIII.

CORNICVM *mira inter ſe concordia vitæ eſt,*
Mutua ſtatq; illis intemerata fides.
Hinc volucres hæc ſceptra gerũt, quòd ſcilicet omnes
Conſenſu populi ſtantq; caduntq; duces:
Quem ſi de medio tollas, diſcordia præceps
Aduolat, & ſecum regia fata trahit.

Con-

Concordia.

EMBLEMA XXXIX.

IN *bellum ciuile duces cùm Roma pararet,*
Viribus & caderet Martia terra ſuis:
Mos fuit in partes turmis coëuntibus eaſdem,
Coniunctas dextras mutua dona dare.
Fœderis hæc ſpecies: id habet Concordia ſignum,
Vt quos iungit amor, iungat & ipſa manus.

Concordia inſuperabilis.

EMBLEMA XL.

TERGEMINOS *inter fuerat concordia fratres,*
Tanta ſimul pietas mutua, & vnus amor:
Inuicti humanis vt viribus ampla tenerent
Regna, vno dicti nomine Geryonis.

Vnum

Vnum nihil, duos plurimum poſſe.

EMBLEMA XLI.

LAERTE *genitum, genitum quoque Tydeos unà,*
Hac cera expreſſit Zenalis apta manus.
Viribus hic præſtat, hic pollet acumine mentis,
Nec tamen alterius non eget alter ope.
Cùm duo coniuncti veniunt, victoria certa eſt.
Solum mens hominem, dextráve deſtituit.

Firmiſſi-

Firmiſſima conuelli non poſſe.

EMBLEMA XLII.

OCEANVS quamuis fluctus pater excitet omnes;
Danubiumq́; omnem barbare Turca bibas:
Non tamen irrumpes perfracto limite; Cæſar
Dum Carolus populis bellica ſigna dabit.
Sic ſacræ quercus firmis radicibus adſtant,
Sicca licet venti concutiant folia.

Spes proxima.

EMBLEMA XLIII.

INNVMERIS *agitur Reſpublica noſtra procellis,*
Et ſpes venturæ ſola ſalutis adeſt:
Non ſecùs ac nauis medio circum æquore, venti
Quam rapiunt; ſalſis iamq́; fatiſcit aquis;
Quòd ſi Helenæ adueniant lucentia ſidera fratres,
Amiſſos animos ſpes bona reſtituit.

In

In ſimulacrum Spei.

EMBLEMA XLIV.

QVAE Dea tam læto ſuſpectans ſidera vultu?
Cuius peniculis reddita imago fuit?
Elpidij fecere manus. Ego nominor illa,
Quæ miſeris promptam Spes bona præſtāt opem.
Cur viridis tibi palla? quòd omnia me duce vernēt.
Quid manibus mortis tela refracta geris?

Quod

Quod viuos ſperare decet, præcido ſepultis.
Cur in dolioli tegmine pigra ſedes?
Sola domi manſi volitantibus vndique noxis.
Aſcræi vt docuit Muſa verenda ſenis.
Quæ tibi adeſt volucris? Cornix fidiſſimus oſcen,
Eſt benè cùm nequeat dicere, dicit, erit.
Qui comites? bonus Euentus, præcepſq́ Cupido.
Qui præeunt? Vigilum ſomnia vana vocant.
Quæ tibi iuncta aſtat? ſcelerū Rhamnuſia vindex:
Scilicet vt ſperes nil, niſi quod liceat.

In

In dies meliora.

EMBLEMA XLV.

ROSTRA nouo mihi ſetigeri ſuis obtulit anno,
  Hæcq; cliens ventri xenia, dixit, habe.
Progreditur ſemper, nec retrò reſpicit vmquam,
  Gramina cùm pando proruit ore vorax.
Cura viris eadem eſt, ne ſpes ſublapſa retrorſum
  Cedat; & vt melius ſit, quod & vlterius.

Illici-

Illicitum non ſperandum.

EMBLEMA XLVI.

SPES *ſimul & Nemeſis noſtris altaribus adſunt:*
Scilicet vt ſperes non niſi quod liceat.

Pudicitia.

EMBLEMA XLVII.

PORPHYRIO, *domini ſi inceſtet in ædibus uxor,*
Deſpondetq́ animum, præq́ dolore perit.
Abdita in arcanis naturæ eſt cauſſa: ſit index
Sinceræ hæc volucris certa pudicitiæ.

In victoriam dolo partam.

EMBLEMA XLVIII.

A I A C I S *tumulum lacrymis ego perluo Virtus,*
Heu miſera albentes dilacerata comas!
Scilicet hoc reſtabat adhuc, vt iudice Græco
Vincerer: & cauſſa ſtet potiore dolus.

In fraudulentos.

EMBLEMA XLIX.

PARVA *lacerta, atris ſtellatus corpora guttis*
Stellio, qui latebras, & caua buſta colit,
Inuidiæ, prauiq́ doli fert ſymbola pictus.
Heu nimium nuribus cognita zelotypis!
Nam turpi obtegitur faciem lentigine quiſquis,
Sit quibus immerſus ſtellio, vina bibat.
Hinc vindicta frequens decepta pellice vino,
Quam formæ amiſſo flore relinquit amans.

Do-

Dolus in ſuos.

EMBLEMA L.

ALTILIS *allectator anas, & cærula pennis,*
Aſſueta ad dominos ire redire ſuos,
Congeneres cernens volitare per aëra turmas,
Garrit, in illarum ſe recipitq́; gregem,
Prætenſa incautas donec ſub retia ducat:
Obſtrepitant captæ, conſcia at ipſa ſilet.
Perfida cognato ſe ſanguine polluit ales,
Officioſa aliis, exitioſa ſuis.

Maledicentia.

EMBLEMA LI.

ARCHILOCHI *tumulo inſculptas de marmore veſpas*
Eſſe ferunt, linguæ certa ſigilla malæ.

In

In receptatores ſicariorum.

EMBLEMA LII.

LATRONVM, *furũq; manus tibi, Scæua, per vrbem*
It comes, & diris cincta cohors gladiis:
Atque ita te mentis generoſum prodige cenſes,
Quòd tua complures allicit olla malos.
En nouus Actæon, qui poſtquam cornua ſumpſit,
In prædam canibus ſe dedit ipſe ſuis.

In adulatores.

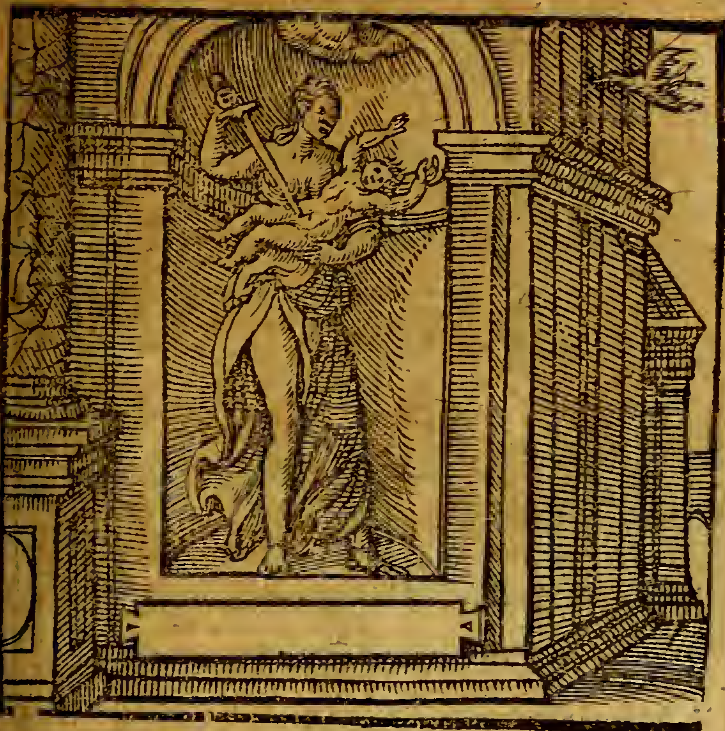
EMBLEMA LIII.

SEMPER *hiat, ſemper tenuem, qua veſcitur, auram*
Reciprocat Chamæleon:
Et mutat faciem, varios ſumitq́ colores,
Præter rubrum vel candidum.
Sic & adulator populari veſcitur aura,
Hianſq́ cuncta deuorat:
Et ſolùm mores imitatur Principis atros;
Albi & pudici neſcius.

Ei qui ſemel ſua prodegerit, aliena credi non oportere.

EMBLEMA LIV.

Colchidos in gremio nidum quid congeris? eheu
Neſcia cur pullos tam malè credis auis?
Dira parens Medea ſuos ſæuiſſima natos
Perdidit; & ſperas parcat vt illa tuis?

Temeritas.

EMBLEMA LV.

IN *præceps rapitur, fruſtrà quoque tendit habenas*
Auriga, effreni quem vehit oris equus.
Haud facilè huic credas, ratio quẽ nulla gubernat,
Et temerè proprio ducitur arbitrio.

In temerarios.

EMBLEMA LVI.

ASPICIS *aurigam currus Phaëthonta paterni*
Igniuomos auſum flectere Solis equos;
Maxima qui poſtquam terris incendia ſparſit,
Eſt temerè inſeſſo lapſus ab axe miſer.
Sic plerique rotis fortunæ ad ſidera Reges
Euecti, ambitio quos iuuenilis agit;
Poſt magnam humani generis cladémq; ſuámque,
Cunctorum pœnas denique dant ſcelerum.

Furor

Furor & rabies.

EMBLEMA LVII.

ORA *gerit clypeus rabioſi picta leonis,*
Et ſcriptum in ſummo margine carmen habet:
Hic hominum eſt terror, cuius poſſeſſor Atrida.
Talia magnanimus ſigna Agamemno tulit;

In

In eos qui ſupra vires quidquam audĕt.

EMBLEMA LVIII.

*D*VM *dormit, dulci recreat dum corpora ſomno*
Sub picea, & clauam ceteraq́; arma tenet,
Alciden Pygmæa manus proſternere letho
Poſſe putat, vires non benè docta ſuas.
Excitus ipſe, velut pulices, ſic proterit hoſtem,
Et ſæui implicitum pelle leonis agit.

Impoſ-

Impoſſibile.

EMBLEMA LIX.

ABLVIS Æthiopem quid fruſtrà? ah deſine: noctis
Illuſtrare nigra nemo poteſt tenebras.

Cucu-

Cuculi.

EMBLEMA LX.

RVRICOLAS agreſte genus plerique cucullos
Cur vocitent, quænam prodita cauſſa fuit?
Vere nouo cantat coccyx, quo tempore vites
Qui non abſoluit, iure vocatur iners.
Fert oua in nidos alienos, qualiter ille
Cui thalamum prodit uxor adulterio.

Veſper-

Veſpertilio.

EMBLEMA LXI.

Assvmpsisse ſuum volucri ex Meneide nomen,
Socraticum auctores Chærephoönta ferunt.
Fuſca viro facies, & ſtridens vocula, tali
Hunc hominem potuit commaculare notâ.

Aliud.

Aliud.

EMBLEMA LXII.

VESPERE *quæ tantùm volitat, quæ lumine luſca eſt,*
Quæ cùm alas geſtet, cetera muris habet;
Ad res diuerſas trahitur: mala nomina primùm
Signat, quæ latitant, indiciumq́ue timent.
Inde & Philoſophos, qui dum cæleſtia quærunt,
Caligant oculis, falſaq́ue ſola vident.
Tandē & verſutos, cùm clàm ſectentur vtrumque,
Acquirunt neutra qui ſibi parte fidem.

Ira.

EMBLEMA LXIII.

ALCAEAM veteres caudam dixére leonis,
Quæ ſtimulante iras concipit ille graues.
Lutea cùm ſurgit bilis, crudeſcit & atro
Felle dolor, furias excitat indomitas.

In eum qui ſibi ipſi damnum apparat.

EMBLEMA LXIV.

CAPRA *lupum non ſponte meo nunc vbere lacto,*
Quod malè paſtoris prouida cura iubet.
Creuerit ille ſimul, mea me poſt vbera paſcet:
Improbitas nullo flectitur obſequio.

Fatuitas.

EMBLEMA LXV.

M I R A R I S *noſtro quòd carmine diceris Otus,*
Sit vetus à proauis cùm tibi nomen Otho.
Aurita eſt, ſimiles & habet ceu noctua plumas,
Saltantemq; anceps mancipat aptus auem.
Hinc fatuos, captũ & faciles, nos dicimus otos:
Hoc tibi conueniens tu quoque nomen habe.

Obliuio

Obliuio paupertatis parens.

EMBLEMA LXVI.

CVM *lupus eſuriens mandit ceruarius eſcam,*
Præq́; fame captum deuorat hinnuleum,
Reſpiciat ſi fortè aliò, vel lumina vertat,
Præſentem oblitus quem tenet ore cibum,
Quæritat incertam (tanta eſt obliuio) prædam.
Qui ſua neglexit, ſtultè aliena petit.

Superbia.

EMBLEMA LXVII.

EN ſtatuæ ſtatua, & ductum de marmore marmor,
Se conferre Deis auſa procax Niobe.
Eſt vitium muliebre ſuperbia, & arguit oris
Duritiem, ac ſenſus, qualis ineſt lapidi.

Impu-

Impudentia.

EMBLEMA LXVIII.

P V B E *tenus mulier, ſuccincta latrantibus infra*
Monſtrorum catulis Scylla biformis erat.
Monſtra putantur auarities, audacia, raptus:
At Scylla eſt, nullus cui ſit in ore pudor.

Φιλαυτία.

EMBLEMA LXIX.

QVOD nimiùm tua forma tibi Narciſſe placebat,
In florem, & noti eſt verſa ſtuporis olus.
Ingenij eſt marcor, cladeſq́; Φιλαυτία, doctos
Quæ peſſum plures dátque, deditq́; viros:
Qui veterum abiecta methodo, noua dogmata quærunt,
Nilq́; ſuas præter tradere phantaſias.

Garru-

Garrulitas.

EMBLEMA LXX.

QVID *matutinos Progne mihi garrula ſomnos*
Rumpis, & obſtrepero Daulias ore canis?
Dignus Epops Tereus, qui maluit enſe putare,
Quàm linguam immodicam ſtirpitus eruere.

Inuidia.

EMBLEMA LXXI.

SQVALLIDA *vipereas manducans femina carnes,*
Cuiq́ dolent oculi, quæq́ ſuum cor edit,
Quam macies & pallor habent. ſpinoſaq́ geſtat
Tela manu: talis pingitur Inuidia.

Luxuria.

EMBLEMA LXXII.

ERVCA capripes redimitus tempora Faunus
Immodicæ Veneris ſymbola certa refert.
Eſt eruca ſalax, indexq́ libidinis hircus:
Et Satyri Nymphas ſemper amare ſolent.

Luxurioſorum opes.

EMBLEMA LXXIII.

R V P I B V S *aëriis, ſummiq́ȝ crepidine ſaxi*
Immites fructus ficus acerba parit:
Quos corui comedũt, quos deuorat improba cornix,
Qui nihil humanæ commoditatis habent:
Sic fatuorum opibus paraſiti & ſcorta fruuntur,
Et nulla iuſtos vtilitate iuuant.

Tumulus meretricis.

EMBLEMA LXXIV.

Qvis tumulus? cuia vrna? Ephyræ eſt Laidos. ah!
Erubuit tantum perdere Parca decus? (non
Nulla fuit tum forma. illam iam carpſerat ætas,
Iam ſpeculum Veneri cauta dicârat anus.
Quid ſcalptus ſibi vult aries, quem parte leæna
Vnguibus apprenſum poſteriore tenet?
Non aliter captos quòd & ipſa teneret amantes:
Vir gregis eſt aries, clune tenetur amans.

In amatores meretricum.

EMBLEMA LXXV.

VILLOSAE *indutus piſcator tegmina capræ,*
Addidit vt capiti cornua bina ſuo;
Fallit amatorem ſtans ſummo in littore ſargum,
In laqueos ſimi quem gregis ardor agit.
Capra refert ſcortum: ſimilis fit ſargus amanti,
Qui miſer obſcœno captus amore perit.

Cauen-

Cauendum à meretricibus.

EMBLEMA LXXVI.

SOLE *ſatæ Circes tam magna potentia fertur,*
Verterit vt multos in noua monſtra viros.
Teſtis equûm domitor Picus, tum Scylla biformis,
Atque Ithaci poſtquam vina bibêre ſues.
Indicat illuſtri meretricem nomine Circe,
Et rationem animi perdere, quiſquis amat.

Amule-

Amuletum Veneris.

EMBLEMA LXXVII.

INGVINA dente fero ſuffoſſum Cypris Adonin
Lactucæ foliis condidit exanimem.
Hinc genitali aruo tantum lactuca reſiſtit,
Quantum eruca ſalax vix ſtimulare poteſt.

Inuio-

Inuiolabiles telo Cupidinis.

EMBLEMA LXXVIII.

Ne dirus te vincat amor, neu femina mentem
Diripiat magicis artibus vlla tuam:
Bacchica auis præſtò tibi motacilla paretur,
Quam quadriradiam circuli in orbe loces:
Ore crucem & cauda, & geminis vt cöplicet alis,
Tale amuletum carminis omnis erit.
Dicitur hoc Veneris ſigno Pagaſæus Iaſon
Phaſiacis lædi non potuiſſe dolis.

Laſciuia.

EMBLEMA LXXIX.

DELICIAS & mollitiem mus creditur albus
Arguere, at ratio non ſat aperta mihi eſt.
An quòd ei natura ſalax & multa libido eſt?
Ornat Romanas an quia pelle nurus?
Sarmaticum murem vocitant plerique Zibellum,
Et celebris ſuaui eſt vnguine muſcus Arabs.

Deſi-

Deſidia.

EMBLEMA LXXX.

DESIDET *in modio Eſſæus, ſpeculatur & aſtra,*
Subtus & accenſam contegit igne facem;
Segnities ſpecie recti velata cucullo,
Non ſe, non alios vtilitate iuuat.

Deſidiam abiiciendam.

EMBLEMA LXXXI.

QVISQVIS iners, abeat. nam in chœnice figere ſedē
Nos prohibent Samij dogmata ſancta ſenis.
Surge igitur, duroq́; manus aſſueſce labori;
Det tibi dimenſos craſtina vt hora cibos.

In

In facilè à virtute deſciſcentes.

EMBLEMA LXXXII.

PARVA velut limax ſpreto Remora impete venti,
Remorúmque, ratem ſiſtere ſola poteſt:
Sic quoſdam ingenio & virtute ad ſidera vectos
Detinet in medio tramite cauſſa leuis.
Anxia lis veluti eſt, vel qui meretricius ardor
Egregiis iuuenes ſeuocat à ſtudiis.

Ignaui.

EMBLEMA LXXXIII.

IGNAVI ardeolam ſtellarem effingere ſerui
 Et ſtudia & mores, fabula priſca fuit,
Quæ famulũ Aſteriam volucris ſumpſiſſe figuram
 Eſt commenta: fides ſit penes hiſtoricos.
Degener hic veluti qui ceuet in aëre falco eſt,
 Dictus ab antiquis vatibus ardelio.

Auari-

Auaritia.

EMBLEMA LXXXIV.

HEV miſer in mediis ſitiens ſtat Tantalus vndis,
Et poma eſuriens proxima habere nequit.
Nomine mutato de te id dicetur auare,
Qui, quaſi non habeas, non frueris quod habes.

In auaros.

EMBLEMA LXXXV.

*S*EPTITIVS *populos inter ditiſſimus omnes,*
Arua ſenex nullus quo magis ampla tenet;
Defraudans geniumq́; ſuum, menſaſq́; paratas,
Nil præter betas duraq́; rapa vorat.
Cui ſimilem dicam hunc, inopē quem copia reddit?
An ne aſino? ſic eſt: inſtar hic eius habet.
Namque aſinus dorſo pretioſa obſonia geſtat,
Seq́; rubo aut dura carice pauper alit.

In aulicos.

EMBLEMA LXXXVI.

VANA Palatinos, quos educat aula, clientes
Dicitur auratis nectere compedibus.

In ſordidos.

EMBLEMA LXXXVII.

QVAE roſtro, clyſtere velut, ſibi proluit aluum
Ibis, Niliacis cognita littoribus,
Tranſiit opprobrij in nomen, quo Publius hoſtem
Naſo ſuum appellat, Battiadeſq; ſuum.

In diuites publico malo.

EMBLEMA LXXXVIII.

NGVILLAS *quiſquis captat, ſi limpida verrat*
Flumina, ſi illimes auſit adire lacus,
aſſus erit, ludetq́ operam: multum excitet ergo
Si creta, & vitreas palmula turbet aquas;
iues erit. Sic iis res publica turbida lucro eſt,
Qui pace, arctati legibus, eſuriunt.

In auaros, vel quibus melior conditio ab extraneis offertur.

EMBLEMA LXXXIX.

DELPHINI *inſidens vada cærula ſulcat Arion,*
Hocq́ aures mulcet, frenat & ora ſono.
Quàm ſit auari hominis, non tam mens dira ferarum eſt:
Quiq́ viris rapimur, piſcibus eripimur.

Gula

Gula.

EMBLEMA XC.

CVRCVLIONE gruis tumida vir pingitur aluo,
Qui Laron, aut manibus geſtat Onocrotalum.
Talis forma fuit Dionyſî, & talis Apicî,
Et gula quos celebres delicioſā facit.

Ocni effigies, de iis qui meretricibus donant, quod in bonos vſus verti debeat.

EMBLEMA XCI.

IMPIGER *haud ceſſat funem contexere ſparto,*
Humidaq́; artifici iungere fila manu.
Sed quantum multis vix torquet ſtrenuus horis,
Protinus ignaui ventris aſella vorat.
Femina iners animal, facili congeſta marito
Lucra rapit, mundum prodigit inq́; ſuum.

In

In paraſitos.

EMBLEMA XCII.

QVOS *tibi donamus, fluuiales accipe cancros;*
Munera conueniunt moribus iſta tuis.
is oculi vigiles, & forfice plurimus ordo
Chelarum armatus, maximaq́; aluus adeſt:
ic tibi propenſus ſtat pingui abdomine venter,
Perniceſq́; pedes, ſpiculaq́; apta pedi.
ùm vagus in triuiis, menſaq́; ſedilibus erras,
Inq́; alios mordax ſcommata ſalſa iacis.

Par-

Paruam culinam duobus ganeonibus non ſufficere.

EMBLEMA XCIII.

IN *modicis nihil eſt quod quis lucretur: & vnum*
Arbuſtum geminos non alit erithacos.

Aliud.

IN *tenui ſpes nulla lucri eſt: vnoq; reſidunt*
Arbuſto geminæ non benè ficedulæ.

Capti-

Captiuus ob gulam.

EMBLEMA XCIV.

REGNATORQVE *penus, menſæq; arroſor herilis*
Oſtrea mus ſummis vidit hiulca labris.
Queis tenerã apponens barbã, falſa oſſa momordit:
Aſt ea clauſerunt tacta repentè domum:
Deprenſum & tetro tenuerunt carcere furem,
Semet in obſcurum qui dederat tumulum.

In garrulum & guloſum.

EMBLEMA XCV.

VOCE boat torua, prælargo eſt gutture, roſtrum
Inſtar habet naſi, multiforiſq́ tubæ.
Deformem rabulam, addictum ventriq́ gulæq́
Signabit, volucer cùm Truo pictus erit.

Docto-

Doctorum agnomina.

EMBLEMA XCVI.

MORIS vetuſti eſt, aliqua profeſſoribus
Superadÿci cognomina.
Faciles apertoſq; explicans tantùm locos,
Canon vocatur Curtius.
Reuoluitur qui eodem, & iterat qui nimis
Mæander, vt Pariſius.

Obſcurus & confuſus, vt Picus fuit,
Labyrinthus appellabitur.
Nimis breuis, multa amputans, vt Claudius,
Mucronis agnomen feret.
Qui vel columnas voce rumpit, Parpalus,
Dictus truo eſt ſcholaſticis.
Contrà eſt vocatus, tenuis eſſet Albius
Quòd voce, veſpertilio.
At vltimas mutilans colobotes ſyllabas,
Hirundo Craſſus dicitur.
Qui ſurdus aliis ſolus ipſe vult loqui,
Vt ſturnus in prouerbio eſt.
Hic blæſus, ille raucus, iſte garriens:
Hic ſibilat ceu vipera.
Tumultuatur ille rictu & naribus,
Huic lingua terebellam facit.
Singultit alius, atque tuſſit hæſitans.
At conſpuit alius, vt pſecas.
Quàm multa rebus vitia in humanis agunt,
Tam multa ſurgunt nomina.

Nati-

Natura.

EMBLEMA XCVII.

PANA colunt gentes (naturã hoc dicere rerum eſt)
  Semicaprumq; hominem, ſemiuirumq; Deum.
Eſt vir pube tenus, quòd nobis inſita virtus
  Corde oriens, celſa verticis arce ſedet.

Hinc caper eſt, quia nos natura in ſecla propagat
Concubitu, ut volucres, ſquamea, bruta, feras.
Quod commune aliis animantibus, eſt caper index
Luxuriæ, Veneris ſignaq; aperta gerit.
Cordi alij ſophian, alij tribuere cerebro:
Inferiora modus, nec ratio ulla tenet.

Ars naturam adiuuans.

EMBLEMA XCVIII.

VT ſphæra Fortuna, cubo ſic inſidet Hermes:
Artibus hic variis, caſibus illa præeſt:
Aduerſus vim fortunæ eſt ars facta: ſed artis
Cùm fortuna mala eſt, ſæpè requirit opem.
Diſce bonas artes igitur ſtudioſa iuuentus,
Quæ certa ſecum commoda ſortis habent.

In iuuentam.

EMBLEMA XCIX.

N ATVS *uterq; Iouis, tener atq; imberbis uterque,*
Quem Latona tulit, quem tulit & Semele,
Saluete, æterna ſimul & florete iuuenta,
Numine ſit veſtro quæ diuturna mihi.
Tu vino curas, tu victu dilue morbos,
Vt lento accedat curua ſenecta pede.

In quatuor anni tempora.

EMBLEMA C.

ADVENISSE *hiemem frigilla renuntiat ales:*
Ad nos vere nouo garrula hirundo redit.
Indicat æſtatem ſeſe expectare cucullus:
Autumno eſt tantùm cernere ficedulas.

Scyphus Neſtoris.

EMBLEMA CI.

NESTOREVM geminis cratera hunc accipe fundis,
Quod grauis argenti maſſa profundit opus.
Clauiculi ex auro, ſtant circùm quatuor anſæ:
Vnamquamque ſuper fulua columba ſedet.

Solus

Solus eum potuit longæuus tollere Neſtor.
Mæonidæ doceas quid ſibi Muſa velit?
Eſt cælum, ſcyphus ipſe: colorq́ argenteus illi,
Aurea ſunt cæli ſidera clauiculi.
Pleiadas eſſe putant, quas dixerit ille columbas.
Vmbilici gemini magna minorq́ fera eſt.
Hæc Neſtor longo ſapiens intelligit vſu:
Bella gerunt fortes: callidus aſtra tenet.

Quæ

Quæ ſupra nos, nihil ad nos.

EMBLEMA CII.

CAVCASIA æternùm pendens in rupe Prometheûs
Diripitur ſacri præpetis vngue iecur.
Et nollet feciſſe hominem: figuloſq́; peroſus
Accenſam rapto damnat ab igne facem.
Roduntur variis prudentum pectora curis,
Qui cæli affectant ſcire, deûmq́; vices.

In

In aſtrologos.

EMBLEMA CIII.

ICARE, *per ſuperos qui raptus & aëra, donec*
In mare præcipitem cera liquata daret,
Nunc te cera eadem, feruensq́ꝫ reſuſcitat ignis,
Exemplo vt doceas dogmata certa tuo.
Aſtrologus caueat quidquam prædicere: præceps
Nam cadet impoſtor dum ſuper aſtra volat.

Qui

Qui alta contemplantur, cadere.

EMBLEMA CIV.

D V M turdos viſco, pedica dum fallit alaudas,
Et iacta altiuolam figit arundo gruem,
Dipſada non prudens auceps pede perculit: vltrix
Illa mali, emiſſum virus ab ore iacit.
Sic obit, extento qui ſidera reſpicit arcu,
Securus fati quod iacet ante pedes.

Poten-

Potentiſſimus affectus Amor.

EMBLEMA CV.

ASPICE vt inuictus vires auriga leonis,
Expreſſus gemma puſio vincat Amor?
Vtq; manu hac ſcuticã tenet, hac vt flectit habenas,
Vtq́; eſt in pueri plurimus ore decor.
Dira lues procul eſto: feram qui vincere talem
Eſt potis, à nobis temperet ánne manus?

Poten-

Potentia amoris.

EMBLEMA CVI.

NVDVS *Amor viden' vt ridet, placidumq́ tuetur?*
Nec faculas, nec quæ cornua flectat habet:
Altera ſed manuum flores gerit, altera piſcem,
Scilicet vt terræ iura det atque mari.

Vis amoris.

EMBLEMA CVII.

LIGERVM *fulmen fregit Deus aliger, igne*
Dum demonſtrat vti eſt fortior ignis Amor.

In ſtudioſum captum amore.

EMBLEMA CVIII.

IMMERSVS *ſtudiis, dicundo & iure peritus,*
Et maximus libellio,
Helianiran amat, quantum nec Thracius vnquam
Princeps ſororis pellicem.
Pallada cur alio ſuperaſti iudice Cypri?
Num ſat ſub Ida eſt vincere?

A'rt

Ἀντέρως, id eſt, Amor virtutis.

EMBLEMA CIX.

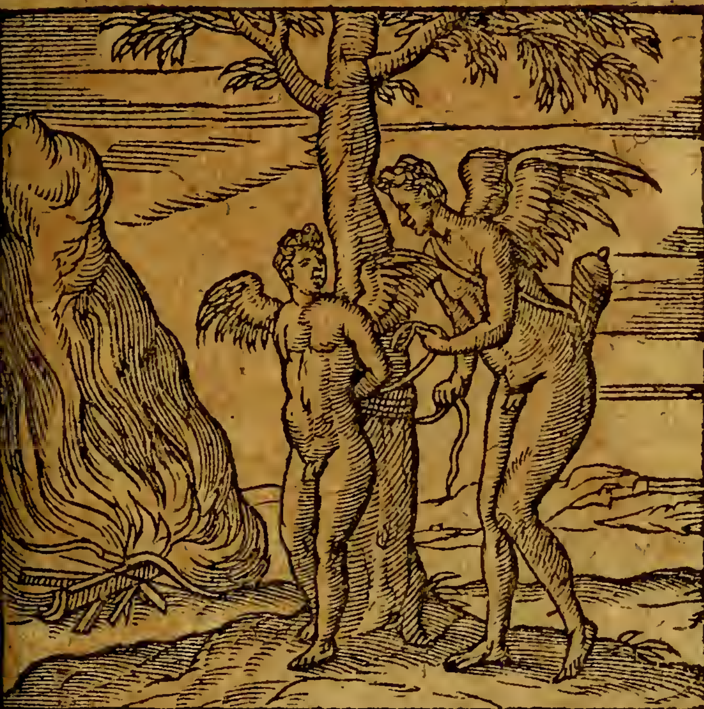
Dic ubi ſunt incurui arcus? ubi tela Cupido?
Mollia queis iuuenum figere corda ſoles.
Fax ubi triſtis? ubi pennæ? tres unde corollas
Fert manus? unde aliam tempora cincta gerunt?

Haud mihi vulgari eſt hoſpes cum Cypride quidquam,
Vlla voluptatis nos neque forma tulit.
Sed puris hominum ſuccendo mentibus ignes
Diſciplinæ, animos aſtraq́; ad alta traho.
Quatuor eq́; ipſa texo virtute corollas:
Quarum, quæ Sophiæ eſt, tempora prima tegit.

Ἀντί-

Ἀντέρως, Amor virtutis, alium Cupidinem ſuperans.

EMBLEMA CX.

LIGERVM, *aligeroq; inimicum pinxit Amori*
Arcu arcum, atque ignes igne domans Nemeſis.
t quæ aliis fecit, patiatur: at hic puer olim
Intrepidus geſtans tela, miſer lacrymat.
er ſpuit inq; ſinus imos: res mira, crematur
Igne ignis, furias odit Amoris amor.

Dulcia quandoque amara fieri.

EMBLEMA CXI.

M A T R E *procul licta, paullum ſeceſſerat infans*
Lydius: hunc diræ ſed rapuiſtis apes.
Venerat hic ad vos, placidas ratus eſſe volucres,
Cùm nec ita immitis vipera ſæua foret.
Quæ datis ah, dulci ſtimulos pro munere mellis;
Prô dolor, heu ſine te gratia nulla datur.

Ferè

Ferè ſimile ex Theocrito.

EMBLEMA CXII.

ALVEOLIS *dum mella legit, percuſſit Amorem*
Furacem mala apes, & ſummis ſpicula liquit
In digitis: tumido gemit at puer anxius vngue,
Et quatit errabundus humum, Veneriq́ dolorem
Indicat, & grauiter queritur, quòd apicula paruū
Ipſa inferre animal tam noxia vulnera poſſit.
Cui ridens Venus, Hanc imitaris tu quoque, dixit,
Nate, feram, qui das tot noxia vulnera paruus.

In ſtatuam Amoris.

EMBLEMA CXIII.

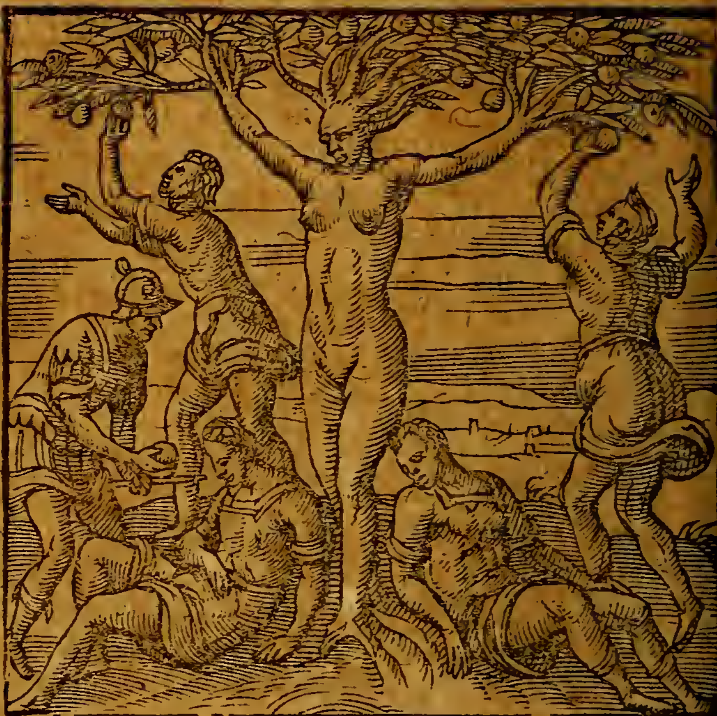

Qvis ſit Amor, plures olim cecinere Poëtæ,
Eius qui vario nomine geſta ferunt.
Cõuenit hoc; quòd veſte caret, quòd corpore paruus:
Tela alaſq; ferens lumina nulla tenet.
Hæc ora hic habituſq; Dei eſt. Sed dicere tantos
Si licet in vates, falſa ſubeſſe reor.

Eccur nudus agat? Diuo quaſi pallia deſint,
Qui cunctas domiti poſſidet orbis opes.
Aut qui quæſo niues boreamq́ue euadere nudus
Alpinum potuit, ſtrictaq́ue prata gelu?
Si puer eſt, puerúmne vocas qui Neſtora vincit?
An noſti Aſcræi carmina docta ſenis?
Inconſtans puer hic obdurans pectora, quæ iam
Tranſadijt, numquam linquere ſponte poteſt.
At pharetras & tela gerit, quid inutile pondus?
An curuare infans cornua dira valet?
Alas cúrve tenet, quas neſcit in æthera ferre?
Inſcius in volucrum flectere tela iecur.
Serpit humi, ſemperq́ue virûm mortalia corda
Lædit, & haud alas ſaxeus inde mouet.
Si cæcus, vittamq́ue gerit, quid tænia cæco
Vtilis eſt? ideò num minus ille videt?
Quiſve ſagittiferum credat qui lumine captus?
Hic certa, at cæci ſpicula vana mouent.
Igneus eſt, aiunt, verſatq́ue in pectore flammas.
Cur age viuit adhuc? omnia flamma vorat.
Quinetiam tumidis cur non extinguitur vndis
Naiadum, quoties mollia corda ſubit?
At tu ne tantis capiare erroribus, audi.
Verus quid ſit Amor, carmina noſtra ferent.
Iucundus labor eſt, laſciua per otia: ſignum
Illius eſt nigro punica glans clypeo.

In obliuionem patriæ.

EMBLEMA CXIV.

IAMDVDVM *miſſa patria, oblituſq́ tuorum,*
Quos tibi ſeu ſanguis, ſiue parauit amor;
Romam habitas, nec cura domũ ſubit vlla reuer
Æterna tantum te capit vrbis honos.
Sic Ithacûm præmiſſa manus dulcedine loti
Liquerat & patriam, liquerat atque ducem.

Sir

Sirenes.

EMBLEMA CXV.

ABSQVE *alis volucres, & cruribus abſque puellas,*
Roſtro abſque & piſces, qui tamen ore canant,
Quis putat eſſe vllos? iungi hæc Natura negauit:
Sirenes fieri ſed potuiſſe docent.

Illicium

Illicium eſt mulier, quæ in piſcem deſinit atrum,
Plurima quòd ſecum monſtra libido vehit.
Aſpectu, verbis, animi candore trahuntur,
Parthenope, Ligia, Leucoſiaq́ viri.
Has Muſæ explumant, has atque illudit Vlyſſes.
Scilicet eſt doctis cum meretrice nihil.

Senex

Senex puellam amans.

EMBLEMA CXVI.

DVM Sophocles (quamuis affecta ætate) puellam
A quæſtu Archippen ad ſua vota trahit,
Illicit & pretio tulit ægrè inſana iuuentus
Ob zelum, & tali carmine vtrumque notat:
Noctua vt in tumulis, ſuper vtq; cadauera bubo,
Talis apud Sophoclem noſtra puella ſedet.

In

In colores.

EMBLEMA CXVII.

INDEX mæſtitiæ eſt pullus color: vtimur omne
Hoc habitu, tumulis cùm damus inferias:
At ſinceri animi, & mentis ſtola candida puræ:
Hinc ſindon ſacris linea grata viris.
Nos ſperare docet viridis. Spes dicitur eſſe

In viridi, quoties irrita retrò cadit.
Eſt cupidis flauus color, eſt & amantibus aptus,
Et ſcortis, & queis ſpes ſua certa fuit.
At ruber armatos equites exornet amictus;
Indicet & pueros erubuiſſe pudor.
Cæruleus nautas, & qui cæleſtia vates
Attoniti nimia relligione petunt.
Vilia ſunt giluis, natiuaq́ue vellera burrhis:
Qualia lignipedes ſtragula habere ſolent.
Quem curæ ingentes cruciant vel zelus amoris,
Creditur hic fulua non malè veſte tegi.
Quiſquis ſorte ſua contentus, ianthina geſtet:
Fortunæ æquanimis tædia quiq́ue ferat.
Vt varia eſt natura coloribus in gignendis,
Sic alijs aliud: ſed ſua cuique placent.

Virtuti

Virtuti fortuna comes.

EMBLEMA CXVIII.

ANGVIBVS implicitis, geminis caduceus alis
Inter Amalthea cornua rectus adeſt.
Pollentes ſic mente viros, fandiq́ peritos
Indicat, vt rerum copia multa beet.

Fortu-

Fortuna virtutem ſuperans.

EMBLEMA CXIX.

AES-AREO *poſtquam ſuperatus milite, vidit*
Ciuili vndantem ſanguine Pharſaliam;
m iam ſtricturus moribunda in pectora ferrum,
Audaci hos Brutus protulit ore ſonos:
felix virtus, & ſolis prouida verbis,
Fortunam in rebus cur ſequeris dominam?

Paupertatem ſummis ingeniis obeſſe ne prouehantur.

EMBLEMA CXX.

DEXTRA *tenet lapidẽ, manus altera ſuſtinet alas:*
Vt me pluma leuat, ſic graue mergit onus.
Ingenio poteram ſuperas volitare per arces,
Me niſi paupertas inuida deprimeret.

In Occaſionem.

EMBLEMA CXXI.

Διαλογιστικῶς.

LYSIPPI *hoc opus eſt, Sicyon cui patria. tu quis?*
Cuncta domans capti temporis articulus.
Cur pinnis ſtas? vſque rotor. talaria plantis
Cur retines? paſſim me leuis aura rapit.

In dextra eſt tenuis dic unde nouacula? acutum
Omni acie hoc ſignum me magis eſſe docet.
Cur in fronte coma? occurrēs ut prendar. At heus tu
Dic, cur pars calua eſt poſterior capitis?
Me ſemel alipedem ſi quis permittat abire,
Ne poſſim apprenſo poſtmodò crine capi.
Tali opifex nos arte, tui cauſſa edidit, hoſpes:
Vtq; omnes moneam, pergula aperta tenet.

In

In ſubitum terrorem.

EMBLEMA CXXII.

EFFVSO *cernens fugientes agmine turmas,*
Quis mea nunc inflat cornua? Faunus ait.

In illaudata laudantes.

EMBLEMA CXXIII.

INGENTES Galatúm ſemermi milite turmas,
Spem præter, trepidus fuderat Antiochus:
Lucarum cùm ſæua boum vis, ira, proboſcis
Tum primùm hoſtiles corripuiſſet equos.
Ergo trophæa locans Elephantis imagine pinxit;
Inſuper & ſociis, Occideramus, ait,
Bellua ſeruaſſet ni nos fœdiſſima barrus:
Vt ſuperaſſe iuuat, ſic ſuperaſſe pudet.

In momentaneam felicitatem.

EMBLEMA CXXIV.

AERE*A*M *propter creuiſſe cucurbita pinum*
Dicitur, & grandi luxuriaſſe coma:
Cùm ramos complexa, ipſumq; egreſſa cacumen,
Se præſtare aliis credidit arboribus.
Cui pinus, Nimiùm breuis eſt hæc gloria: nam te,
Protinus adueniet, quæ malè perdet, hiems.

Ex damno alterius, alterius vtilitas.

EMBLEMA CXXV.

*D*VM *ſæuis ruerent in mutua vulnera telis,*
Vngue leæna ferox, dente timendus aper,
Accurrit vultur ſpectatum, & prandia captat.
Gloria victoris, præda futura ſua eſt.

Bonis auſpicijs incipiendum.

EMBLEMA CXXVI.

AVSPICIIS res cœpta malis, bene cedere neſcit.
Felici quæ ſunt omine facta, iuuant.
Quidquid agis, muſtela tibi ſi occurrat, omitte:
Signa mala hæc ſortis beſtia praua gerit.

Nihil reliqui.

EMBLEMA CXXVII.

SCILICET *hoc deerat poſt tot mala, deniq; noſtris*
Locuſtæ vt raperent quidquid ineſſet agris.
Vidimus innumeras Euro duce tendere turmas,
Qualia non Atylæ caſtráve Xerxis erant.
Hæ fœnum, milium, farra omnia conſumpſerunt.
Spes & in anguſto eſt, ſtant niſi vota ſuper.

Malè

Malè parta malè dilabuntur.

EMBLEMA CXXVIII.

MILVVS *edax, nimiæ quem nauſea torſerat eſca,*
Hei mihi, mater, ait, viſcera ab ore fluunt.
Illa autem, quid fles? cur hæc tua viſcera credas,
Qui rapto viuens ſola aliena vomis?

Sem-

Semper præſtò eſſe infortunia.

EMBLEMA CXXIX.

LVDEBANT *parili tres, olim ætate puellæ*
Sortibus, ad Stygias quæ prior iret aquas,
At cui iactato malè ceſſerat alea talo,
Ridebat ſortis cæca puella ſuæ:
Cùm ſubitò icta caput labente eſt mortua tecto,
Soluit & audacis debita fata ioci.
Rebus in aduerſis mala ſors non fallitur: aſt in
Fauſtis, nec precibus nec locus eſt manui.

Reme-

Remedia in arduo, mala in prono eſſe.

EMBLEMA CXXX.

ÆTHERIIS poſtquam deiecit ſedibus Aten
Iuppiter, heu, vexat quàm mala noxa viros!
Euolat hæc pedibus celer & pernicibus alis,
Intactumq́ue nihil caſibus eſſe ſinit.
Ergo Litæ, proles Iouis, hanc comitantur euntem,
Sarturæ quidquid fecerit illa mali.
Sed quia ſegnipedes, luſcæ, laſſæq́ue ſenectæ,
Nil niſi poſt longo tempore reſtituunt.

Ex

Ex arduis perpetuum nomen.

EMBLEMA CXXXI.

CREDIDERAT *platani ramis ſua pignora paſſer,*
Et benè, ni ſæuo viſa dracone forent.
Glutiit hic pullos omnes miſeramq́ parentem
Saxeus, & tali dignus obire nece.
Hæc, niſi mentitur Calchas, monimenta laboris
Sunt longi, cuius fama perennis eat.

Ex litterarum ſtudiis immortalitatem acquiri.

EMBLEMA CXXXII.

NEPTVNI *tubicen (cuius pars vltima cetum*
Æquoreum facies indicat eſſe deum)
Serpentis medio Triton comprenditur orbe,
Qui caudam inſerto mordicùs ore tenet.
Fama viros animo inſignes, præclaraq́; geſta
Proſequitur; toto mandat & orbe legi.

Tumu-

Tumulus Ioannis Galeacij Vicecomitis, primi Ducis Mediolanenſis.

EMBLEMA CXXXIII.

P R O *tumulo pone Italiam, pone arma ducéſque,*
Et mare, quod geminos mugit aduſque ſinus.
Adde his Barbariem conãtem irrumpere fruſtrà,
Et mercede emptas in fera bella manus.
Anguiger * *eſt ſummo ſiſtẽs in culmine, dicat:* *&
Quis paruis magnum me ſuper impoſuit?

Opti-

Optimus ciuis.

EMBLEMA CXXXIV.

VM iuſtis patriam Thraſybulus vindicat armis,
Dumq́ ſimultates ponere quemque iubet,
ncors ordo omnis, magni inſtar muneris, illi
Palladia ſertum frondis habere dedit.
nge comam Thraſybule, geras hunc ſolus honorẽ,
In magna nemo eſt æmulus vrbe tibi.

Strenuorum immortale nomen.

EMBLEMA CXXXV.

AEACIDAE tumulum Rhetæo in littore cernis,
Quem plerumque pedes viſitat alba Thetis.
Obtegitur ſemper viridi lapis hic amaranto,
Quòd numquam heroïs ſit moriturus honos.
Hic Graiûm murus, magni nex Hectoris. Haud plu
Debet Mæonidæ, quàm ſibi Mæonides.

Nobi-

Nobiles & generoſi.

EMBLEMA CXXXVI.

A V R E A *Cecropias nectebat fibula veſtes,*
Cui coniuncta tenax dente cicada fuit:
Calceus, Arcadico ſuberat cui lunula ritu,
Geſtatur patribus mullea Romulidis.
Indigenas quòd ſe adſererent, hæc ſigna tulerunt
Antiqua illuſtres nobilitate viri.

Duodecim certamina Herculis.

EMBLEMA CXXXVII.

ROBORIS *inuicti ſuperat facundia laudes:*
Dicta ſophiſtarum, laqueoſq; reſoluit inanes:
Non furor aut rabies virtute potentior vlla eſt:
Continuum ob curſum ſapienti opulentia cedit:
Spernit auaritiam, nec rapto aut fœnore gaudet:

Vincit femineos ſpoliatq́ inſignibus aſtus:
Expurgat ſordes, & cultum mentibus addit:
Illicitos odit coitus, abigitq́ nocentes:
Barbaries feritaſq́ dat impia denique pœnam:
Vnius virtus collectos diſſipat hoſtes:
Inuehit in patriam externis bona plurima ab oris:
Docta per ora virûm volat, & non interit vmquã.

In nothos.

EMBLEMA CXXXVIII.

HERCVLEOS ſpurij ſemper celebretis honores:
  Nam veſtri princeps ordinis illi fuit.
Nec prius eſſe Deus potuit, quàm ſugeret infans
  Lac, ſibi quod fraudis neſcia Iuno dabat.

Imparilitas.

EMBLEMA CXXXIX.

V T ſublimè volans tenuem ſecat aëra falco,
Vt paſcuntur humi graculus, anſer, anas:
Sic ſummum ſcandit ſuper æthera Pindarus ingẽs,
Sic ſcit humi tantùm ſerpere Bacchylides.

In deſciſcentes.

EMBLEMA CXL.

QVOD ſine egregios turpi maculaueris orſus,
In noxamq́; tuum verteris officium,
Feciſti, quod capra, ſui mulctralia lactis
Cùm ferit, & proprias calce profundit opes.

Æmu-

Æmulatio impar.

EMBLEMA CXLI.

ALTIVOLAM *miluus comitatur degener harpam,*
Et prædæ partem ſæpè cadentis habet.
Mullum perſequitur, qui ſpretas ſargus ab illo
Præteritáſque auidus deuorat ore dapes.
Sic mecum Oenocrates agit: at deſerta ſtudentum
Vtitur hoc lippo curia tamquam oculo.

Albutij ad D. Alciatum, ſuadentis, vt de tumultibus Italicis ſe ſubducat, & in Gallia profiteatur.

EMBLEMA CXLII.

QVAE *dedit hos fructus arbor, cœlo aduena noſtro,*
Venit ab Eoo Perſidis axe priùs.

Tranſla

Tranſlatu facta eſt melior, quæ noxia quondam
In patriâ, hic nobis dulcia poma gerit.
Fert folium linguæ, fert poma ſimillima cordi:
Alciate hinc vitam degere diſce tuam.
Tu procul à patria in pretio es maiore futurus;
Multùm corde ſapis, nec minùs ore vales.

Prin-

Princeps ſubditorum incolumitatem procurans.

EMBLEMA CXLIII.

TITANII *quoties conturbant æquora fratres,*
Tum miſeros nautas ancora iacta iuuat:
Hanc pius erga homines Delphin complectitur, imò
Tutiùs vt poſſit figier illa vadis.
Quàm decet hæc memores geſtare inſignia Reges,
Ancora quod nauis, ſe populo eſſe ſuo!

In Senatum boni Principis.

DIALOGISMVS.

EMBLEMA CXLIV.

FFIGIES *manibus truncæ ante altaria diuûm*
Hinc reſident, quarum lumine capta prior.
gna poteſtatis ſummæ, ſanctiq́; Senatus
Thebanis fuerant iſta reperta viris.

Cur

Cur reſident? quia mentè graues decet eſſe quietæ
Iuridicos, animo nec variare leui.
Cur ſine ſunt manibus? capiant ne xenia, nec ſe
Pollicitis flecti mnneribúſve ſinant.
Cæcus at eſt Princeps, quòd ſolis auribus, abſque
Affectu, conſtans iuſſa Senatus agit.

Conſi-

Conſiliarij Principum.

EMBLEMA CXLV.

HEROVM genitos, & magnum fertur Achillem
  In ſtabulis Chiron erudijſſe ſuis.
Semiferum doctorem, & ſemiuirum Centaurum,
  Aſſideat quiſquis Regibus, eſſe decet.
Eſt fera, dum violat ſocios, dum proterit hoſtes:
  Eſtq́; homo, dum ſimulat ſe populo eſſe pium.

Opu-

Opulentia tyranni, paupertas ſubiectorum.

EMBLEMA CXLVI.

H V M A N I *quod ſplen eſt corporis, in populi re*
Hoc Cæſar fiſcum dixerat eſſe ſuum.
Splene aucto reliqui tabeſcunt corporis artus:
Fiſco aucto arguitur ciuica pauperies.

Quod

Quod non capit Chriſtus, rapit fiſcus.

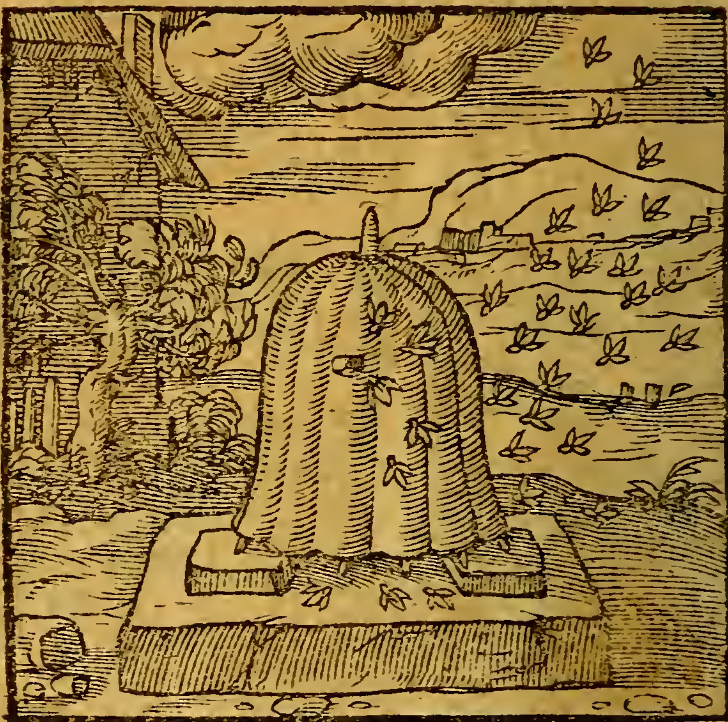
EMBLEMA CXLVII.

EXPRIMIT *humentes, quas iam madefecerat antè,*
Spongiolas, cupidi Principis arcta manus.
Prouehit ad ſummum fures, quos deinde coërcet,
Vertat vt in fiſcum quæ malè parta ſuum.

Principis clementia.

EMBLEMA CXLVIII.

VESPARVM quòd nulla vmquã Rex ſpicula figet,
Quodq́ alijs duplo corpore maior erit,
Arguet imperium clemens moderataq́ regna,
Sanctaq́ iudicibus credita iura bonis.

Salus publica.

EMBLEMA CXLIX.

PHOEBIGENA *erectis Epidaurius inſidet aris,*
Mitis & immani conditur angue Deus.
Accurrunt ægri, veniatq́; ſalutifer orant.
Annuit, atque ratas efficit ille preces.

Reſpublica liberata.

EMBLEMA CL.

CAESARIS *exitio, ceu libertate recepta,*
Hæc ducibus Brutis cuſa moneta fuit.
Enſiculi in primis, queis pileus inſuper aſtat,
Qualem miſſa manus ſeruitia accipiunt.

In vitam humanam.

EMBLEMA CLI.

P L V S *ſolito humanæ nunc defle incommoda vitæ*
Heraclite: ſcatet pluribus illa malis.
Tu rurſus, ſi quando aliàs, extolle cachinnum,
Democrite: illa magis ludicra facta fuit.
Intereà hæc cernens meditor, qua denique tecum
Fine fleam, aut tecum quomodò ſplene iocer.

Ære quandoque ſalutem redimendam.

EMBLEMA CLII.

E T *pedibus ſegnis, tumida & propendulus aluo,*
Hac tamen inſidias effugit arte fiber.
Mordicus ipſe ſibi medicata virilia vellit,
Atque abicit, ſeſe gnarus ob illa peti.
Huius ab exemplo diſces non parcere rebus,
Et, vitam vt redimas, hoſtibus æra dare.

Cum

Cum laruis non luctandum.

EMBLEMA CLIII.

AEACIDAE *moriens percuſſu cuſpidis Hector,*
Qui toties hoſteis vicerat antè ſuos;
Comprimere haud potuit vocem inſultantibus illis,
Dum curru & pedibus nectere vincla parant;
Diſtrahite vt libitum eſt: ſic caſſi luce leonis
Conuellunt barbam vel timidi lepores.

De Morte & Amore.

EMBLEMA CLIV.

ERRABAT *ſocio Mors iuncta Cupidine: ſecum*
Mors pharetras, paruus tela gerebat Amor.
Diuertêre ſimul, ſimul vna & nocte cubârunt:
Cæcus Amor, Mors hoc tempore cæca fuit.
Alter enim alterius malè prouida ſpicula ſumpſit;
Mors aurata, tenet oſſea tela puer.

Debuit inde ſenex qui nunc Acheronticus eſſe,
Ecce amat, & capiti florea ſerta parat.
Aſt ego mutato quia Amor me perculit arcu,
Deficio, inijciunt & mihi fata manum.
Parce puer, Mors ſigna tenens victricia parce:
Fac ego amem, ſubeat fac Acheronta ſenex.

In formoſam fato præreptam.

EMBLEMA CLV.

Cur puerum Mors auſa dolis es carpere Amorem,
Tela tua vt iáceret, dum propria eſſe putat?

In

In mortem præproperam.

EMBLEMA CLVI.

*Q*VI *teneras forma allexit, torſitq́; puellas,*
Pulchrior & tota nobilis vrbe puer,
Occidit ante diem, nulli magè flendus, Areſti,
Quàm tibi, cui caſto iunctus amore fuit.

Ergo

Ergo illi tumulum tanti monumenta doloris
Aſtruis, & querulis vocibus aſtra feris.
Me ſine abis, dilecte? neque amplius ibimus unà?
Nec mecum in ſtudijs otia grata teres?
Sed te terra teget: ſed ſati, Gorgonis ora,
Delphinèſque tui ſigna dolenda dabunt.

Ter-

Terminus.

EMBLEMA CLVIII.

QVADRATVM *infoditur firmiſſima teſſera ſaxũ,*
Stat cirrhata ſuper pectore imago tenus,
Et ſeſe nulli profitetur cedere. talis
Terminus eſt, homines qui ſcopus vnus agit.
Eſt immota dies: præfixáque tempora fatis,
Déque ferunt primis vltima iudicium.

Opu-

Opulenti hereditas.

EMBLEMA CLVIII.

PATROCLVM *falſis rapiunt hinc Troës in armis;*
Hinc ſocii, atque omnis turba Pelaſga vetat.
Obtinet exuuias Hector, Greciq́; cadauer.
Hac fabella agitur, cùm vir opimus obit.
Maxima rixa oritur: tandem ſed tranſigit heres,
Et coruis aliquid, vulturiiſq́; ſinit.

Amicitia etiam poſt mortem durans.

EMBLEMA CLIX.

ARENTEM *ſenio, nudã quoque frondibus vlmum*
Complexa eſt viridi vitis opaca coma:
Agnoſcitq́ʒ vires naturæ, & grata parenti
Officij reddit mutua iura ſuo.
Exemploq́ʒ monet, tales nos quærere amicos,
Quos neque diſiungat fœdere ſumma dies.

Mutuum

Mutuum auxilium.

EMBLEMA CLX.

LORIPEDEM ſublatũ humeris fert lumine captus:
Et ſocij hæc oculis munera retribuit.
Quo caret alteruter, concors ſic præſtat vterque:
Mutuat hic oculos, mutuat ille pedes.

Auxi-

Auxilium numquam deficiens.

EMBLEMA CLXI.

BINA *pericla vnis effugi ſedulus armis,*
Cùm premererq́ solo, cùm premererq́ ſalo.
Incolumem ex acie clypeus me præſtitit: idem
Nauifragum apprenſus littora adúſque tulit.

Gratiæ.

EMBLEMA CLXII.

TRES *Charites Veneri aſſiſtunt, dominamq́ue ſequuntur:*
Hincq́ue voluptates, atque alimenta parant:
Lætitiam Euphroſyne, ſpecioſum Aglaia nitorem;
Suadela eſt Pithus, blandus & ore lepos.

Cur

Cur nudæ? mentis quoniam candore venuſtas
Conſtat, & eximia ſimplicitate placet.
An quia nil referunt ingrati, atque arcula inanis
Eſt Charitum? qui dat munera, nudus eget.
Addita cur nuper pedibus talaria? bis dat
Qui citò dat. minimi gratia tarda preti eſt.
Implicitis vlnis cur vertitur altera? gratus
Fenerat: huic remanent vna abeunte duæ.
Iuppiter ijs genitor. cæli de ſemine diuas
Omnibus acceptas edidit Eurynome.

In detractores.

EMBLEMA CLXIII.

AlVDENT *flagriferi matulæ, ſtupidiq; magiſtri*
Bilem in me impuri pectoris euomere.
Quid faciam? reddámne vices? ſed nónne cicadam
Ala vna obſtreperam corripuiſſe ferar?
Quid prodeſt muſcas operoſis pellere flabris?
Negligere eſt ſatius, perdere quod nequeas.

Inanis

Inanis impetus.

EMBLEMA CLXIV.

LVNAREM noctu, vt ſpeculũ, canis inſpicit orbem:
Seq́; videns, alium credit ineſſe canem,
En latrat: ſed fruſtrà agitur vox irrita ventis,
Et peragit curſus ſurda Diana ſuos.

Aliquid mali propter vicinum malum.

EMBLEMA CLXV.

RAPTABAT *torrens ollas, quarum vna metallo,*
Altera erat figuli terrea facta manu.
Hanc igitur rogat illa, velit ſibi proxima ferri,
Iunctæ vt præcipites vtraque ſiſtat aquas.
Cui lutea, Haud nobis tua ſunt commercia curæ,
Ne mihi proximitas hæc mala multa ferat.
Nam ſeu te nobis, ſeu nos tibi conferat vnda;
Ipſa ego te fragilis ſoſpite ſola terar.

In eum qui truculentia ſuorum perierit.

EMBLEMA CLXVI.

DELPHINEM *inuitũ me in littora compulit aſtus,*
Exemplum infido quanta pericla mari.
Nam ſi nec proprijs Neptunus parcit alumnis,
Quis tutos homines nauibus eſſe putet?

Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα.

EMBLEMA CLXVII.

BELLORVM cepiſſe ferunt monumenta viciſſim
Scutiferum Aiacen, Hectoraq́; Iliacum.
Baltea Priamides, rigidum Telamonius enſem,
Inſtrumenta ſua cepit vterque necis.
Enſis enim Aiacem confecit; at Hectora functum
Traxere Aemonijs cingula nexa rotis.
Sic titulo obſequij, quæ mittunt hoſtibus hoſtes
Munera, venturi præſcia fata ferunt.

A minimis quoque timendum.

EMBLEMA CLXVIII.

Bella gerit Scarabeus, & hoſtem prouocat vltrò:
Robore & inferior, conſilio ſuperat.
Nam plumis Aquilæ clàm ſe neque cognitus abdit,
Hoſtilem vt nidum ſumma per aſtra petat.
Ouáque confodiens, prohibet ſpem creſcere prolis:
Hocq́ modo illatum dedecus vltus abit.

Obnoxia infirmitas.

EMBLEMA CLXIX.

PISCICVLOS *Aurata rapit medio æquore ſardas,*
Ni fugiant pauidæ, ſumma mariſq́ petant.
Aſt ibi ſunt mergis fuliciſq́ voracibus eſca.
Eheu intuta manens undique debilitas!

Vel

Vel poſt mortem formidoloſi.

EMBLEMA CLXX.

C E T E R A *muteſcent, coriumq; ſilebit ouillum,*
Si confecta lupi tympana pelle ſonent.
Hanc membrana ouium ſic exhorreſcit, vt hoſtem
Exanimis quamuis non ferat exanimem.
Sic cute detracta Ziſcas, in tympana verſus,
Boëmos potuit vincere Pontifices.

Iuſta vindicta.

EMBLEMA CLXXI.

D V M reſidet Cyclops ſinuoſi in faucibus antri,
Hæc ſecum teneras concinit inter oues:
Paſcite vos herbas, ſocijs ego paſcar Achiuis,
Poſtremumq; Vtiñ viſcera noſtra ferent.
Audiit hæc Ithacus, Cyclopaq; lumine caſſum
Reddidit. en pœnas ut ſuus auctor habet.

Iuſta vltio.

EMBLEMA CLXXII.

APTABAT *volucres captum pede coruus in auras*
Scorpion, audaci præmia parta gulæ.
ſt ille infuſo ſenſim per membra veneno,
Raptorem in Stygias compulit vltor aquas.
riſu res digna! aliis qui fata parabat,
Ipſe perit, proprijs ſuccubuitq; dolis.

Parem

Parem delinquentis & ſuaſoris culpam eſſe.

EMBLEMA CLXXIII.

PRAECONEM *lituo perflantem claſſica, victrix*
Captiuum in tetro carcere turba tenet.
Queis ille excuſat, quòd nec ſit ſtrenuus armis,
Vllius aut ſæuo læſerit enſe latus.
Huic illi: Quin ipſe magis timidiſſime peccas,
Qui clangore alios æris in arma cies.

Alius

Alius peccat, alius plectitur.

EMBLEMA CLXXIV.

ARRIPIT *vt lapidem catulus, morſuq́; fatigat,*
Nec percuſſori mutua damna facit:
Sic plerique ſinunt veros elabier hoſteis,
Et quos nulla grauat noxia, dente petunt.

Inſani gladius.

EMBLEMA CLXXV.

SETIGERI *medius ſtabat gregis enſifer Aiax*
Cæde ſuum credens cædere Tantalidas.
Hoſtia ſic tamquam ſus ſuccidanea pœnas
Pro Laërtiade, pro caueaq; dabat.
Neſcit obeſſe ſuis furor hoſtibus: errat ab ictu,
Conſilijq; impos in ſua damna ruit.

Pax.

Pax.

EMBLEMA CLXXVI.

TVRRIGERIS *humeris, dentis quoque barrus eburni,*
Qui ſuperare ferox Martia bella ſolet,
Suppoſuit nunc colla iugo, ſtimuliſq́ ſubactus,
Cæſareos currus ad pia templa vehit.
Vel fera cognoſcit concordes vndique gentes,
Proiectiſq́ armis munia pacis obit.

Ex bello pax.

EMBLEMA CLXXVII.

En galea, intrepidus quam miles geſſerat, & quæ
Sæpiùs hoſtili ſparſa cruore fuit,
Parta pace apibus tenuis conceſſit in vſum
Alueoli, atque fauos, grataq́ꝫ mella gerit.
Arma procul iaceant: fas ſit tunc ſumere bellum,
Quando aliter pacis non potes arte frui.

Ex

Ex pace vbertas.

EMBLEMA CLXXVII.

GRANDIBVS *ex ſpicis tenues contexe corollas,*
Quas circum alterno palmite vitis eat.
His comptæ Alcyones tranquilli in marmoris vnda
Nidificant, pullos inuolucreſq́ue fouent.
Lætus erit Cereri, Baccho quoque fertilis annus,
Æquorei ſi rex alitis inſtar erit.

Doctos doctis obloqui nefas eſſe.

EMBLEMA CLXXIX.

QVID rapis heu Progne vocalem ſæua cicadam,
Pignoribuſq́ tuis fercula dira paras?
Stridula ſtridentem, vernam verna, hoſpita lædis
Hoſpitam & aligeram penniger ales auem?
Ergo abice hanc prædam: nam muſica pectora ſummum eſt
Alterum ab alterius dente perire nefas.

Elo-

Eloquentia fortitudine præſtantior.

EMBLEMA CLXXX.

ARCVM *læua tenet, rigidam fert dextera clauam,*
Contegit & Nemeës corpora nuda leo.
Herculis hæc igitur facies? non conuenit illud
Quòd vetus, & ſenio tempora cana gerit.
Quid quòd lingua illi leuibus traiecta catenis,

Queis fiſſa facileis allicit aure viros?
An ne quòd Alciden lingua, non robore Galli
Præſtantem populis iura dediſſe ferunt?
Cedunt arma togæ; & quamuis duriſſima corda
Eloquio pollens ad ſua vota trahit.

Facundia difficilis.

EMBLEMA CLXXXI.

ANTIDOTVM *Æææ medicata in pocula Circes*
Mercurium hoc Ithaco fama dediſſe fuit.
Moly vocant: id vix radice euellitur atra,
Purpureus ſed flos, lactis & inſtar habet.
Eloquij candor facundiaq; allicit omnes:
Sed multi res eſt tanta laboris opus.

Antiquiſſima quæque commentitia.

EMBLEMA CLXXXII.

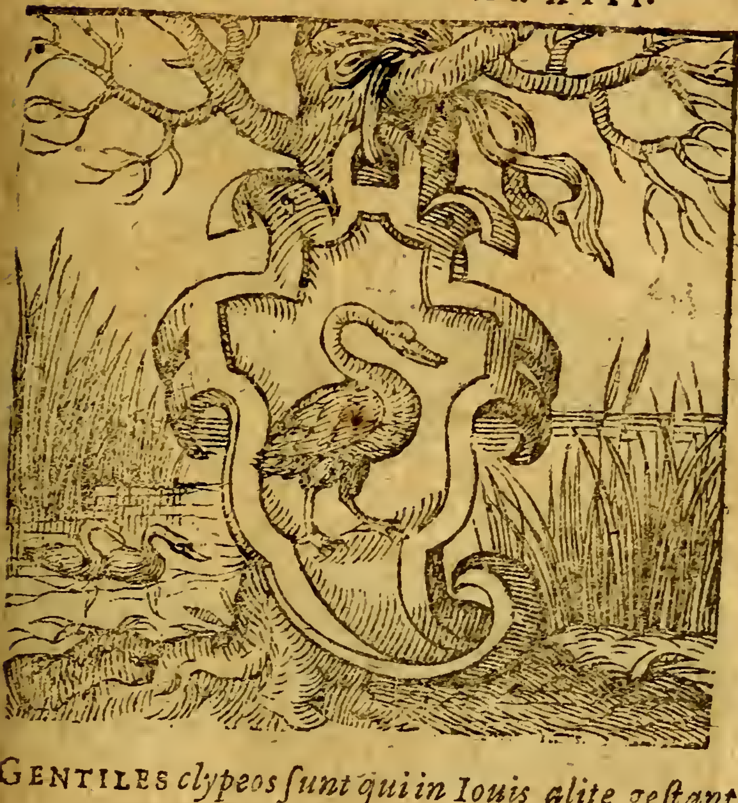

PELLENAEE ſenex, cui forma eſt hiſtrica, Proteu,
Qui modò membra viri fers, modò membra feri:
Dic age, quæ ſpecies ratio te vertit in omnes,
Nulla ſit vt vario certa figura tibi?
Signa vetuſtatis, primæui & præfero ſecli,
De quo quiſque ſuo ſomniat arbitrio.

In-

Inſignia Poëtarum.

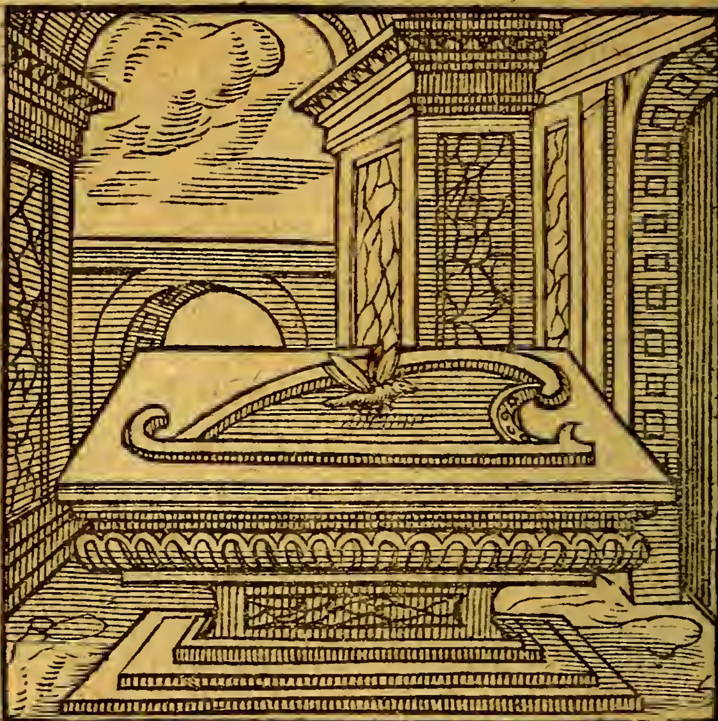
EMBLEMA CLXXXIII.

GENTILES clypeos ſunt qui in Iouis alite geſtant,
Sunt quibus aut ſerpens, aut leo, ſigna ferunt.
Dira ſed hæc vatum fugiant animalia ceras,
Doctaq; ſuſtineat ſtemmata pulcher Olor.
Hic Phœbo ſacer, & noſtræ regionis alumnus:
Rex olim, veteres ſeruat adhuc titulos.

Muſicam Dijs curæ eſſe.

EMBLEMA CLXXXIV.

LOCRENSIS *poſuit tibi Delphice Phœbe cicadam*
Eunomus hanc, palmæ ſigna decora ſuæ.
Certabat plectro Sparthyn commiſſus in hoſtem,
Et percuſſa ſonum pollice fila dabant.

Trita

Trita fides rauco cœpit cùm ſtridere bombo,
Legitimum harmonias & vitiare melos:
Tum citharæ argutans ſuauis ſeſe intulit ales,
Quæ fractam impleret voce cicada fidem:
Quæq; allecta, ſoni ad legem deſcendit ab altis
Saltibus, vt nobis garrula ferret opem.
Ergo tuæ vt firmus ſtet honos, ô ſancte, cicadæ,
Pro cithara hic fidicen æneus ipſa ſedet.

Littera

Littera occîdit, ſpiritus viuificat.

EMBLEMA CLXXXV.

VIPEREOS Cadmus dentes vt credidit aruis,
Seuit & Aonio ſemina dira ſolo:
Terrigenûm clypeata cohors exorta virorum eſt,
Hoſtili inter ſe qui cecidere manu.
Euaſere quibus monitu Tritonidos armis

Abiectis

Abiectis data pax, dextraq́; iuncta fuit.
Primus Agenorides elementa, notaſq́; magiſtris
Tradidit, iis ſuauem iu"xit & harmoniam.
Quorum diſcipulos contraria plurima vexant,
Non niſi Palladia qui dirimuntur ope.

Dicta

Dicta ſeptem Sapientum.

EMBLEMA CLXXXVI.

HAEC *habeas, ſeptem ſapientum effingere dicta,*
Atque ea picturis qui celebrare velis.
Optimus in rebus modus eſt, Cleobulus vt inquit:
Hoc trutinæ examen; ſiue libella docet
Noſcere ſe Chilon Spartanus quemque iubebat:

Hos

Hoc ſpeculū in manibus, vitraq́ꝫ ſumpta dabunt,
Quod Periander ait, frena adde, Corinthius, iræ:
Pulegium admotum naribus efficiet.
Pittacus, at ne quid dixit, nimis. hæc eadem aiunt,
Contracto qui gith ore liquefaciunt.
Reſpexiſſe Solon finem iubet. vltimus agris
Terminus haud magno ceſſerit ipſe Ioui.
Heu quàm vera Bias! Eſt copia magna malorum:
Muſimoni inſideat effice Sardus eques.
Ne præs eſto, Thales dixit; ſic illita viſco
In laqueos ſociam parra, meropſq́ꝫ trahit.

Sub

Submouendam ignorantiam.

EMBLEMA CLXXXVII.

QVOD *monſtrum id? Sphinx eſt. Cur candida*
virginis ora,
Et volucrum pennas, crura leonis habet?
Hanc faciem aſſumpſit rerum ignorantia: tanti
Scilicet eſt triplex cauſſa & origo mali.

Sunt-

Sunt quos ingeniũ leue, ſunt quos blanda voluptas,
Sunt & quos faciunt corda ſuperba rudes.
At quibus eſt notum, quid Delphica littera poſſit,
Præcipites monſtri guttura dira ſecant.
Namq́ꝫ vir ipſe bipeſq́ꝫ tripeſq́ꝫ & quadrupes idem eſt,
Primaq́ꝫ prudentis laurea, noſſe virum.

Mentem, non formam, plus pollere.

EMBLEMA CLXXXVIII.

Ingressa vulpes in Choragi pergulam,
Fabrè expolitum inuenit humanum caput,
Sic eleganter fabricatum, vt ſpiritus
Solùm deeſſet, ceteris viuiſceret.
Id illa cùm ſumpſiſſe in manus, ait,
O quale caput eſt! ſed cerebrum nón habet.

Diue

Diues indoctus.

EMBLEMA CLXXXIX.

TRANAT *aquas reſidens pretioſo in vellere Phryxus,*
Et flauam impauidus per mare ſcandit ouem.
Ecquid id eſt? vir ſenſu hebeti, ſed diuite gaza,
Coniugis, aut ſerui quem regit arbitrium.

In fidem vxoriam.

EMBLEMA CXC.

E c c e puella, viro quæ dextrâ iungitur: ecce
Vt ſedet, vt catulus luſitat ante pedes!
Hæc fidei eſt ſpecies: Veneris quam ſi educat ardor,
Malorum in læua non malè ramus erit.
Poma etenim Veneris ſunt. ſic Scheneïda vicit
Hippomenes, petiit ſic Galatea virum.

Reue-

Reuerentiam in matrimonio requiri.

EMBLEMA CXCI.

Cum furit in Venerem, pelagi ſe in littore ſiſtit
Vipera, & ab ſtomacho dira venena vomit:
Muraenamq́ ciens ingentia ſibila tollit,
At ſimul amplexus appetit illa viri.
Maxima debetur thalamo reuerentia: coniux
Alternum debet coniugi & obſequium.

In fœcunditatem ſibiipſi damnoſam.

EMBLEMA CXCII.

LVDIBRIVM *pueris lapides iacientibus, hoc me*
In triuio poſuit ruſtica cura nucem:
Quæ laceris ramis, perſtrictoq; ardua libro,
Certatim fundis per latus omne petor.
Quid ſterili poſſet contingere turpius? eheu,
Infelix, fructus in mea damna fero!

Amo:

Amor filiorum.

EMBLEMA CXCIII.

A N T E *diem vernam boreali cana palumbes*
Frigore nidificat, præcoqua & oua fouet:
Mollius & pulli vt iaceant, ſibi vellicat alas,
Queis nuda hiberno deficit ipſa gelu.
Ecquid Colchi pudet, vel te Progne improba? mortẽ
Cùm volucris propriæ prolis amore ſubit?

Pietas filiorum in parentes.

EMBLEMA CXCIV.

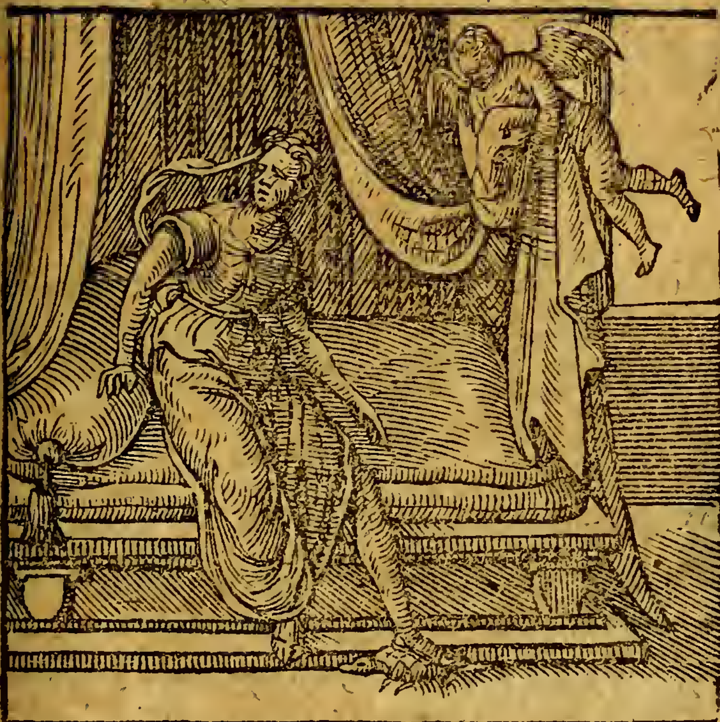

PER *medios hoſteis patriæ cùm ferret ab igne*
Æneas humeris dulce parentis onus:
Parcite, dicebat: vobis ſene adorea rapto
Nulla erit, erepto ſed patre ſumma mihi.

Mulie-

Mulieris famam, non formam, vulgatam eſſe oportere.

EMBLEMA CXCV.

ALMA *Venus, quænam hæc facies? quid denotat illa*
Teſtudo, molli quam pede Diua premis?
Me ſic effinxit Phidias, ſexúmque referri
Femineum noſtra iuſſit ab effigie:
Quòdq́; manere domi, & tacitas decet eſſe puellas,
Suppoſuit pedibus talia ſigna meis.

In Pudoris ſtatuam.

EMBLEMA CXCVI.

PENELOPE *deſponſa ſequi cupiebat Vlyſſem,*
Ni ſecùs Icarius mallet habere pater.
Ille Ithacã, hic offert Sparten. manet anxia virgo.
Hinc pater, inde viri mutuus vrget amor.
Ergo ſedens velat vultus, obnubit ocellos:
Iſta verecundi ſigna pudoris erant.
Queis ſibi prælatum Icarius cognouit Vlyſſem,
Hocq́; Pudori aram ſchemate conſtituit.

Nupta

Nupta contagioſo.

EMBLEMA CXCVII.

DII *meliora piis, Mezenti. cur age ſic me*
Compellas? emptus quòd tibi dote gener,
Gallica quem ſcabies, dira & mentagra perurit:
Hoc eſt quidnam aliud, dic mihi ſæue pater,
Corpora corporibus quàm iungere mortua viuis,
Efferaq́ Etruſci facta nouare ducis?

Cupreſ-

Cypreſſus.

EMBLEMA CXCVIII.

INDICAT *effigies metæ, nomenq́ue cupreſſi*
Tractandos parili conditione ſuos.

Aliud.

FVNESTA *eſt arbor, procerum monumenta Cupreſſus,*
Quale apium plebis, comere fronde ſolet.

Aliud.

Aliud.

PVLCHRA *coma eſt, pulchro digeſtaq́ ordine frondes:*
Sed fructus nullos hæc coma pulchra gerit.

Quer-

Quercus.

EMBLEMA CXCIX.

GRATA *Ioui eſt quercus, qui nos ſeruatq́; fouétque:*
Seruanti ciuem querna corona datur.

Aliud.

GLANDE *aluit veteres, ſola nunc proficit vmbra:*
Sic quoque ſic arbos officioſa Iouis.

Salix

Salix.

EMBLEMA CC.

QVOD *frugiſperdam ſalicem vocitarit Homerus,*
Clitoriis homines moribus adſimilat.

Abies.

EMBLEMA CCI.

APTA fretis abies in montibus editur altis:
Eſt & in aduerſis maxima commoditas.

Picea.

Picea.

EMBLEMA CCII.

A T *piceæ emittat nullos quòd ſtirpe ſtolones,*
Illius eſt index, qui ſine prole perit.

Cotonea.

EMBLEMA CCIII.

POMA nouis tribui debere Cydonia nuptis
  Dicitur antiquus conſtituiſſe Solon.
Grata ori & ſtomacho cùm ſint, ut & halitus illis
  Sit ſuauis, blandus manet & ore lepos.

Hedera.

Hedera.

EMBLEMA CCIV.

HAVDQVAQVAM areſcens hedera eſt arbuſcula, Ciſſo

Quæ puero Bacchum dona dediſſe ferunt:
Errabunda, procax, auratis fulua corymbis,
Exteriùs viridis, cetera pallor habet.
Hinc aptis vates cingunt ſua tempora ſertis:
Palleſcunt ſtudiis: laus diuturna viret.

Ilex.

EMBLEMA CCV.

D v r i t i e *nimia quòd ſeſe rumperet ilex,*
Symbola ciuilis ſeditionis habet.

Malus Medica.

EMBLEMA CCVI.

AVREA ſunt Veneris poma hæc: iucundus amaror
Indicat, eſt Græcis ſic γλυκύπικρος amor.

Buxus.

EMBLEMA CCVII.

PERPETVO viridis, criſpoq; cacumine buxus,
Vnde eſt diſparibus fiſtula facta modis,
Deliciis apta eſt teneris & amantibus arbor:
Pallor ineſt illi, pallet & omnis amans.

Amygda-

Amygdalus.

EMBLEMA CCVIII.

CVR *properans foliis præmittis amygdale flores?*
Odi pupillos præcocis ingenij.

Morus.

EMBLEMA CCIX.

SERIOR *at morus numquam niſi frigore lapſo*
Germinat: & ſapiens nomina falſa gerit.

Laurus.

Laurus.

EMBLEMA CCX.

PRAESCIA venturi Laurus, fert ſigna ſalutis:
Subdita puluillo ſomnia vera facit.

Aliud.

DEBETVR Carlo ſuperatis laurea Pœnis:
Victrices ornent talia certa comas.

Populus alba.

EMBLEMA CCXI.

HERCVLEOS *crines bicolor quòd populus ornet,*
Temporis alternat noxq́; dieſq́; vices.

CLAV-

CLAVDII MINOIS DIVIONENSIS EMBLEMATVM ANDREAE ALCIATI EXPLICATIONES.

Dum pueros, &c.] Præponitur hoc epigramma vice Præfationis, qua ſuum libellum Emblematum conſecrat viro nobili, Peutingero Chonrado. Primò itaque ſuum ſtudium laudat ex diſſimilibus: occaſionem huius opuſculi conſcribendi aperit: deſcriptionem emblematis, eiuſdemque vſum ac finem ponit: & ad extremum amico homini ac docto Chonrado ſuum idem opuſculum modeſtè commendat.

Dum pueros iuglans.] Tria luſuum genera totidem ætatibus apta initio attingit.

Feſtiuis horis.] Diebus genialibus, quo tempore remittere ſoleo ingenium à grauiore legum ſtudio.

Artificum illuſtri.] Definitio Emblematum, de quibus nos iam ſatis ſuperque.

Veſtibus vt torulos.] Finalis cauſa Emblematum. Conferent hæc ἄφωνα ſigna, vt ornamenta quædam veſtibus, pileis, ædium parietibus, aulæis, feneſtris poſſimus apponere: vtque ingenioſi homines tacitis quibuſdam notis, & quaſi hieroglyphicis litteris animorum ſenſa exprimant.

Supremus Cæſar.] Maximilianus, cui fuit à conſiliis Peutinger Auguſtanus.

Pretioſa nomiſmata.] Donaria, qualia boni principes conferre

conferre ſolent optimis & fidiſſimis conſiliariis.

Et veterum, &c.] impertiat tibi ampliſſima quæque artificum veterum manupretia, ſtatuas ingenioſè & ſollerter effictas: ipſiſſimas inquam res aureas, argenteas, aliaſque maximi pretij, non picturam quamdam nudam, qualis eſt hæc mea chartacea.

Ipſe dabo vati.] Ad decorum hoc pertinet. non eſt enim alienum hoc munus à perſona eius cui nuncupatur.

Pignus amoris.] id eſt, μνημόσυνον.

EMBLEM. I.

PROPONITVR inſigne Ducatus Mediolanenſis, id eſt, gentilitium ſignum Principum Mediolanenſium. In eo ſigno conſpicitur ſerpens cæruleus in aurea planitie, infantem rubore tinctum euomens. Id ſchema fingit Alciatus acceptum ab Alexandro Magno, qui ſe Ioue Ammone natum prædicabat. Id verò ne abſurdum putetur, ait ſerpentes quoſdam ore parere: & apud Poëtas Mineruam Iouis è cerebro proſiliiſſe. Serpentem quidem in Hieroglyphicis, pro ſapientiæ ſymbolo vſurpari palàm eſt. Itaque hoc ſtemmate repræſentatur diuina progenies, antiqua & illuſtris nobilitas è ſano ſapientiæ capite profecta.

Exiliens.] erumpens, extrà ſaliens.

infans.] puer anniculus, νήπιος, παιδάριον, vt fœtus ex vtero rubens.

è faucibus.] gulæ partibus interioribus.

anguis ſinuoſi.] ſerpentis in ſinus & gyros complicati.

- *Eſt gentilitium n. ſt. t.*] Schema ſeu ſtemma gentilitium, vſurpatum à tuis gentilibus, & maioribus familiæ.

Talia nomiſmata.] ſymbola in numis, ſignis militaribus, in templis, lociſque publicis expreſſa. ſic enim hîc accipi nomiſma συνεκδοχικῶς interpretor.

Pellaum regem.] Alexandrum Magnum, à Pella vrbe Macedoniæ ita vocitatum.

Vidimus.] legimus apud hiſtoricos. Rectè, vidimus.

verbum

verbum enim ἐμφατικὸν. ſic κατ᾽ ἱστορίαν ἰέναι, viſendi vel ſciendi gratiâ ire, vt apud Plutarch. de hiſtoria dicitur.

His.] nomiſmatis.

ſuum concelebraſſe genus.] publicaſſe ſuam originem, de qua Plutarch. Iuſtin. in 12. Q. Curtius, alij multa.

Dum ſe Ammone, &c.] Ammon Iupiter dictus, quaſi arenarius, quòd ſub arietis effigie coleretur in delubro condito in arena. hoc de templo Curtius in 4. Luca. 9. bell. ciuil.

Matrem anguis imagine luſam.] Olympias Alexandri mater vel putauit, vel ſimulauit ſe à Ioue compreſſam ſub ſpecie draconis, ad tegendā congreſſus ignominiam. Id enim factum fuiſſe à Mago quodam impoſtore credibilius eſt, vt auctores non pœnitendi prodiderunt. Huc refero congreſſum Martis (id eſt, perſonati cuiuſdam militis, qui Martem mentiebatur) cùm Rhea Romuli & Remi matre. Quid enim huc commemorem aniles noſtrorum fabulas de Meluſina, deque Roberto, cui cognomen Diabolo fecerunt? Non plura: nam de Succubis & Incubis aliàs.

Diuini & ſobolem ſeminis.] Deorum non eſt propria generatio, ſed hominum, vt rectè diſputat in Numa Plutarch. vbi agit de congreſſu Pompilij cum Nympha Ægeria. Nam ſexus in homine, argumentum eſt impotentiæ & imbecillitatis, quę in Deo eſſe non poteſt, vt Lactantius docet. Sed multi illuſtres nothi, cùm incerto patre nati eſſent, retulerunt ſuum genus ad Deos. non malè profectò, ſed cautè tamen, vt Epaphus Ouidianus Phœbum pro patre agnouit, quia ſol & homo generant hominem. Ipſeque Alexander apud Lucianum, dicit ſibi vtile fuiſſe ad res præclaras gerendas, & terrendos barbaros, quòd filius Iouis crederetur.

tradunt ſic quoſdam enitier angues.] Ore párere Amphiſbænas tradunt Plinius & Solinus: ille 8. cap. 23. hic cap. 30. Itidem de Sepiis nonnullis.

An

An quia ſic Pallas.] quod figmentum vt vetuſtum, ita ingenioſum, omnes pænè Græci & Romani ſcriptores referunt ad ſapientiam humanam, quam à Deo profectam, vt omne donum optimum ortum à ſupremo omnium parente agnoſcuat.

EMBLEM. II.

Ex duarum Galliæ vrbium, nempe Biturigum & Heduorum ſchematibus & ſymbolis publicis elicit ἔτυμον, ſeu notationem Mediolani. Bituriges enim arietèm, Hedui porcum habere dicuntur Alciato. Mediolano autem ideò tributum nomen, quia cùm prima vrbis eius fundamenta iacerentur, repertus eſt ſus mediatim lanatus. Auctorem laudo D. Ambroſium, quondam oppidi huius Epiſcopum ſanctiſſimum, doctiſſimumque.

ſucula.] parua ſus, porculus.

ſignum.] publicum ſtemma.

His populis, &c.] Mediolanum à Gallis excitatum fuiſſe tradit Liuius lib. 5.

vetus lingua Gallica.] De hac vetere Gallorum lingua memini me quædam commentatum alio loco.

Culta Minerua, &c.] Olim eò loci Mineruæ diuini honores tributi, vbi nunc templum D. Theclæ, ante ſacram diuæ Virgini ædem.

EMBLEM. III.

Ingeniose nomen ſuæ familiæ deducit ab Alce fera, cuius vires & pernicitatem, adducto ad id Alexandri apophthegmate, transfert ad fortitudinem & diligentiam, quæ in rebus gerendis, & ijs quidem honeſtis atque præclaris adhibenda ſit.

Alce.] fera Septemtrionalis, de qua Plinius in hiſtoria mundi, & Geſnerus operoſo illo volumine de animalibus.

μηδὲν ἀναβαλλόμενος.] nihil procraſtinans, nihil differens

ſens in tempus aliud. Id petitum ex Homeri ſcholiaſte annotat Eraſmus adagio, Nunc tuum ferrum in igni eſt.

Conſtat Alexandrum.] Nullam virtutem regis iſtius magis, quàm celeritatem laudauerim, ait Curtius lib. 5. Relictis enim pedeſtribus copijs, tota nocte cum equitibus itineris tanto ſpatio fatigatis, ad Araxem prima luce peruenit. Idem eodem lib. dum audiſſet regem Darium captum eſſe: in illo corpore poſita eſt victoria (inquit Alexander) & tanta res, celeritatis eſt præmium. Certè natura ea rex ille fuit, vt omnia faciliùs, quàm moram perpeti poſſet.

Fortior hæc, dub.] Monemur itaque ſumma quæque perfici diligentia, & virium firmitate.

EMBLEM. IV.

TRACTVM id ex Xenophontis Sympoſio, quo loco ait Ganymedem non corporis, ſed animi cauſa in cælum à Ioue tranſlatum: quod ipſum nominis etymo ſignificari tradit. Nam Γανυμήδης dicitur, ἐκ γάννυται μήδεσι, id eſt, qui diuinis conſilijs lætatur. Ex quo illud Homericum torquet, γάννυται δὲ τ' ἀκούων, lætatur audiens. & alio loco, πυκινὰ φρεσὶ μήδεα εἰδώς, edoctus animo conſilia. Id refertur ad hominis contemplatorem animum, qui relicta corporis ſecretione cæleſtia rimatur intento mentis oculo: quod ipſum ſine raptu non fit, vt obſeruant Philoſophi veteres.

Egregius pictor.] peritus, πεπαιδευμένος. Pictores olim, florente Græcia, non ſuæ artis modò, ſed & rerum omnium quæ cognitione dignæ eſſent, peritos fuiſſe conſtat ex Pauſania & Plinio.

Fecerit.] ποιεῖσθαι Poëtarum eſt. nam hinc ποιηταὶ dicti.

Iliacum.] Troianum. Ilios, ſeu Ilium, Troiæ vrbs, regia Principum Troianorum.

ſumma per aſtra.] puto alludi ad animi alas, de quibus Plato.

vehi.] Metaphora præclara, vnde vehiculum anim contemplatio, διάνοια, θεωρία.

Quiſne Iouem, &c.] Puritatis amator Deus. & , caſt placent ſuperis.

ſenex.] ab ætatis peritia, ab auctoritate, dignitateque.

Mæonius.] Homerum dictum Mæonidem & Mæoniu ſciunt omnes.

Conſilium, mens atque Dei, &c.] his nomen Ganymedi reſpondet, μήδεα, καὶ γάνυμαι.

EMBLEM. V.

Hoc monſtro notantur Athei quidam, & deliri Epicurei, qui cùm ſint anima rationis participe à Deo informati, relicta ſui conditione meliore, nihil niſi terram ſapiunt, neglecta omni religione, diuinoque cultu: quem tamen præ ſe ferunt, ſed ſimulatione quadam, nimirum vt rebus terreſtribus, quas auidiſſimè appetunt, ſecuriùs fruantur. Sumptum carmen eſt, ſed aliò quidem tortum, ex collectaneis Epigramm. Græcorum lib. 4. titulo, εἰς Χείρωνα ἱπποκένταυρον.

Quid dicam, &c.] Magno vtitur verborum circuitu in monſtro hoc efformando, cui ne quidem ſatis proprium vocabulum poſſit tribuere, vt quod ab omni naturæ ratione ſit alienum.

Sed ſine vir, &c.] homo eſt ſupernè, infernè verò ſerpens: nec tamen hominis aut ſerpentis naturam aut conformationem habet.

pedit, eructauit.] verba obſcœna, ad monſtri deſignandam obſcœnitatem.

Sic olim Cecrops.] Athenienſium Rex, dictus διφυής; hoc eſt, naturæ duplicis, quòd primus Atticam imbuerit idolomania, vanoque deorum cultu, vt tradit D. Auguſtin. De ciuit. Dei libris.

doctis Athenis.] Athenas locum doctrinæ fertiliſſimum dixit Val. Maxim. lib. 8. cap. 7. Id epithetum Athenis tributum à variis auctoribus alio loco meminimus.

Sic

Sic & gigant.] Nomine gigantum Poëtæ intelligunt impiam quamdam gentem, Deos negantem, qui quia nihil ſuperum cogitarent, iuſque omne rectumque adſpernarentur, ficti ſunt ſerpentinis pedibus fuiſſe, Deoſque cæleſti ſede pellere voluiſſe. Macrob. cap. 20. Saturn. 1.

Hæc vafrum ſpecies.] Arguuntur itaque hac pictura vafri quidam & veteratores ἄθεοι, de hac tantùm vita ſolliciti, religionis expertes; quam tamen cum ſapientia inſeparabili nexu coniunctam eſſe vult eloquentiſſimus veterum Chriſtianæ religionis aſſertorũ Lactantius. Itaque ſapientia hominum diuini cultus expertium, mera ſtultitia cenſenda eſt. Sic enim Dei Vates Iſaias: Perdam ſapientiam ſapientum, & prudentiam prudentum reprobabo.

EMBLEM. VI.

Ex D. Ioannis Apocalypſi ducta eſt hæc fictæ religionis ἀνδριαντογραφία: ex qua colligimus in ſtatu religionis iam olim fuiſſe, multoſque adhuc eſſe, qui ſuis præſtigiis, falſaque doctrina imperitos ineſcant, erroriſque poculo iis imponunt: quo tamquam ebrij facti, mentiſque impotes, à ſubdola capti meretrice, puriſſimos diuinæ ſapientiæ fontes aſpernantur, adeoque inſanientes, ſeque & alios miſerrimè in præcipitium coniiciunt.

meretrix pulcherrima.] In Sacris litteris non ſemel comparatur ementita religio cum meretrice, vt Babylon meretrix non rarò: & Ezechiel Leænam, id eſt, meretricem Ieroſolymam nominat. Contrà, vera religio cum virgine confertur à D. Paulo: Vni viro virginem caſtam exhibere Chriſto.

regali ſella.] regio apparatu. ſignum alioqui alienum à ſimplici & modeſto cultu Chriſtiani gregis.

Omnibus & latices.] Errorem tectum in multos, id eſt, quoſcumque obuios diffundit & propagat.

R *At cir-*

At circum cubitans.] Nullum venenum præſentius erronea opinione; quæ vbi mentem occupauit, homini animum tamquam aliquo Circæo poculo ita immutat vt ſe omnino neſciat.

ebria turba iacet.] Is enim error, eaque peſtifera hæreſis non poteſt inſinuari homini ſine aperto animi delirio. Atqui experres rationis, adeoque dementes mouentur rebis externis, principatu, auctoritate, imperio dignitate, & ceteris eiuſmodi. Is ergo eſt mentis grauiſſimus error, quem ſibi adimi nolunt incauti, vt quem non putent errorem eſſe.

Sic Babylona notant.] Qui notant? nempe viri ſagaces vereque pij.

illice forma.] illicio & obtentu pietatis: aliàs enim non caperet. ſic enim ferè decipimur ſpecie recti.

Et ficta.] non omnino falſa, ſed ficta dumtaxat. Quæ enim prorſus falſa ſunt, vt veris oppoſita, quia ſeſe produnt, non tam facilè poſſunt imponere; proindeque vitantur: ficta verò, vt quæ habeant aliquid ſimile vero, etiam cautos decipiunt.

capit.] decipit. hinc artes captatoriæ.

EMBLEM. VII.

DVCTVM id ex Gabriæ apologis, de aſino ſibi multum arrogante, quòd geſtanti ſibi Dei cuiuſdam ſimulacrum, putaret honorem impartiri. vnde fuſte dolatus ab agaſone, audiit, *Non es tu Deus, ô aſelle, ſed Deum fers.* Notantur magiſtratus ciuiles, vel etiam Eccleſiaſtici, qui affectent eum honorem, qui ſuo Principi, aut etiam Deo debetur. Nullus eſt certè, quin liberè fateatur honorem eſſe impendendum iis qui ſacris præſunt quique Reip. præficiuntur: ſed tamen eos excedere non debent, ne veniant in reprehenſionem, vt aſellus iſte ἄγων μυστήρια.

Iſidis.] apud Ægyptios culta Iſis, Io primùm dicta

Magna

Magnaque Dea. Hîc torquetur ad ſummum magiſtratum, vel etiam ſacerdotium.

tardus aſellus.] Rectè, & ad veritatem appoſitè. ſic enim non rarò videmus eos præfici magnis & honorificis functionibus, vt etiam ſacerdotiis, qui ſunt omnium tardiſſimi & imperitiſſimi.

Pando veren.] Prou. ὄνος ἄγων μυστήρια.

Obuius ergo, &c.] Honos certè debetur magiſtratui, eſt enim munus publicum: ſed magiſtratus virum arguit, ſeque gerere debet, non modò ei vt licet, ſed etiam vt decet.

agaſo.] Ea eſt ratio & mens domina, quæ flectit habenas, ducitque cùm eſt opus.

EMBLEM. VIII.

SEQVENDVM id eſt vitæ genus, ad quod nos Deus & natura vocat. quod olim ſignificauit apud paganos Mercurius viæ ductor, qui triuiis poſitus viam cuique monſtrabat. Docemur etiam hoc emblemate, nihil nos, quodcumq; vitæ genus eligamus, poſſe proficere, niſi doctorem aliquem probum doctumque ad imitandum nobis proponamus, qui ſit inſtar cuiuſdam Ἑρμῆ ἐνοδίου καὶ ἡγεμονίου.

In triuio.] Ij dicūtur verſari in triuio, qui in deliberando de re aliqua ſunt ſuſpenſi & anxij. Vide prouerb.

mons eſt lapidum.] Non perperàm id accipi licet pro ærumnis & difficultatibus, quæ in vitæ genere deligendo cuiuis occurrunt.

Trunca Dei effigies.] monet monſtratq; viæ flexus, ipſe immotus Mercurius: quia ſatis eſt admoneri à doctore, qui ipſe viam ſæpiùs non ingrediatur.

pectore facta tenus.] quia nihil præter conſilium exigitur à præceptore, tu ipſe præſta opere quod moneat.

viator.] in ipſo ingreſſu ad ſtudium.

ſuſpende viator ſerta Deo.] docilem te & amabilem præſta: perſolue δίδακτρον & honorarium tuo doctori.

quid enim? ridendo dicere verum nihil vetat.

rectum qui tibi monſtret iter.] τὴν ὀρθὴν ὁδὸν, ὁδοποιὸ qui ſit tibi ἐνόδιος, quod epitheton tributum oli Mercurio. Vel rectum iter, ad μέθοδον refero, quæ n men habet ab ὁδοῦ, i. via, eſtque nihil aliud quàm rec via, & ratio ſeu inſtitutio rectè docendi.

Omnes in triuio.] In nobis nihil eſt conſilij, nihil iuc cij. opus itaque habemus aliquo ductore Mercurio, ſ Philoſophiam attingamus, ſeu artẽ Medicam, ſeu pr dentiã Iuris, aut etiam Theologiã Nam ſcholæ Philoſ phorũ ſunt plenæ ſpinoſis argutiis: Medicina in mul fallax eſt, ipſaq; τέχνη μακρὴ, καὶ πεῖρα σφαλερή. Perper eſt inter Iuriſcõſultos altercandi alea. Deniq; Theolog ea quæ in ſcholis ventilatur, plena eſt ſalebris, ad qu diſcutiendas opus eſt magiſtro quodã perito & ſincer

oſtendat ni Deus.] nî ſit ὁδοποιός.

EMBLEM. XI.

ID ſumptum ex vetere Sabinorum ſtatua, qua n men vnũ triplici facie, nomineque triplici effingebatu Dextra virilis, habitu pacifico: ſiniſtra muliebris, eode habitu, coronã lauream geſtans in capite, quæ dextra iungat cum imagine priore: in quarum medio effigi ingenui pueri ſpectabatur, cuius ſupra caput ſcriptu erat, FIDII SIMVLACRVM: apud imagine dextram virilem, HONOR: ſiniſtram muliebrem, V RITAS. Quidam volunt hoc ſimulacro deſignata fuiſſe ſacroſanctam Τριάδα, numen vnum tribus perſonis, vti piè vereque credimus. Sed malumus tam ad ſenſum communem id ſymbolum conuertere, dicamus fidem veritate, honore, & amore creari co ſeruarique. veritatem quidem matrem habet, nuda & ſimplicem, non comptam aliquo fuco, neque ve tectam: Honorem, vt ſit ſtabilis, firmique pacti pign eum verò indutum veſte purpurea, vt reuerenter & cu dignitate ſeruetur fides. Locum medium Amor ten

vt a

: adhibeatur aliquod tamquam amicitiæ condimentũ.

Stet depictus Honos.] in tabula depictus proponatur ans. Rectè verò ſtare fingitur, non ſedere, aut deſidere, ıia numquam honos debet eſſe otioſus, aut deſes.

Tyrio velatus amictu.] purpura indutus. In ſignũ honoꝛs & dignitatis Romanos Patritios, non etiam ceteros ıiſſe vſos purpura, teſtis eſt Plinius 9. c. 36. quod tamen)iiſſe in deſuetudinem queritur Iuuenalis in 3. Satyra.

eius.] honoris.

iungat dextrã.] de dextrarũ coniũctione aliquid poſteà.

nuda Veritas.] ſimplex & aperta, nullo tincta fuco. ſic ominatur ab Horatio 1. Carmin.

Sitq; Amor in medio.] i. μεσίτης, cõciliator, pacificator.

cui tempora circum, &c.] De hoc amore pudico, qui ιτέρως, in ſequentibus, vt Emblemate, cuius epigrahe, *Amor virtutis.*

Conſtituunt hæc ſigna fidem.] his tribus cõſtituuntur tres fficiẽtes cauſæ fidei, *Veritas*, mater: *Amor*, nutricius pa-r, ſeu conciliator: *Honos*, qui tamquã fouet & ſuſtentat.

EMBLEM. X.

PRINCIPI ſuo fœdus aliquod cum ſociis & viciis Principibus inire conſtituenti oſtendit quanta ſit oncordiæ vis, ſumpta comparatione à lyræ temperato ut confuſo concentu. Ea enim conſtans ex ſummis, ıediis & infimis chordis, concinnam reddit harmoiam, ſi tamen eam vir peritus artis aptarit. Eodem mo-o Reſpublica omnis ex diuerſis hominum conflata eneribus, & ordine diſſimili, concordi pace ligatur, ſi 'rincipem nacta fuerit, qui & conſilio & rerum vſu aleat, quique beneuolentiam ſuorum, aſſenſum, & ommune pacis vinculum fouere norit.

Hanc citharam.] quæ lembi formam habet, nauiculæ elerrimæ: ea ſe habet in modum piſcatoriæ nauis.

Vendicat & propriam.] An quia Lutina eſt Italis vſitaiſſima? Eius inuentionem tamen plerique referunt ad Aercurium.

Accipe, Dux.] auſculta quid hoc ſymbolo velim.

placeat noſtrum munus.] monitum, conſilium.

Difficile eſt niſi docto.] immò difficilius eſt imperito Principi, tenere imperium, totque hominem formis moderari. Perſius ideò Satyr. 4. Neronem increpat: & prouerb. Aliud ſceptrum; aliud plectrum.

Vnáque ſi fuerit non benè tenta fides.] niſi coërceantur improbi & ſcelerati. id enim omne. ἀλληγορικῶς accipiendum.

Ruptáve, quod facile eſt.] ſi intereat; aut etiam tollatur de medio aliquis patriæ neceſſarius ciuis.

perit omnis gratia conchæ.] Reipub. modus & pulchritudo abit in nihilum.

concors nil eſt quod timeas.] ſi tibi ſtet cum ſocijs concordia, cumque ſubditis, nihil planè metuendum. Claudianus:

Non ſic excubiæ non circumſtantia pila,
Vt tutatur amor.

At ſi aliquis deſciſcat.] Deficiat, ſe deſertorem præbeat. Eſt ergo neceſſaria Principi omnium & ſingulorum beneuolentia, vt ametur, ametque.

EMBLEM. XI.

Id expreſſum ex Græco Palladæ epigrammate, quo ſignificat, omnem hominem vel imperitum, pro ſapientiſſimo haberi, quamdiu linguam tenere potuerit: eum enim tacendo, morbum affectumque ſanè turpiſſimum tegere. Sic enim ferè numquam diſtinguitur indoctus à ſcienti peritoque, à circumſpecto & prudenti homine imprudens. Notum adagium vetus: Tutum ſilentij præmium. & illud Simonidis: Locutum fuiſſe pœnituit ſæpè, tacuiſſe numquam.

Cùm tacet, haud quidquam.] Nullum videtur inter ſapientem doctúmve, & inſipientem vel indoctum diſcrimen, ſi vterque tacuerit.

amens.] ἄνες pro ſtulto vel nugatore, ſeu abderologo, vt

t nominatur id hominum genus in prouerbio vetere.

Stultitiæ eſt index.] Seneca ad Serenũ, cap. 11. Vt quiſque contemptiſſimus, & vt maximè ludibrio eſt, ita ſolutiſſimæ linguæ eſt.

Ergo premat labias.] tacendi artem modumque teneat. Labias hîc in feminino, vt apud Gellium, Macrobium, Apuleium, Nonium.

digitóque ſilentia ſignet.] Ouid. 9. Metamorph.

Quique premit vocem, digitóque ſilentia ſuadet.

Auſonius Paulino:

Tu velut Oebaliis habites taciturnus Amyclis,
Aut tua Sigalion Aegyptius oſcula ſignet.

Et ſeſe Pharium.] Harpocrates, ſilentij numen, de quo Plutarch. Diſputatione de Iſide. Talis Romæ Angerona, cuius effigies ore fuit obſignato.

EMBLEM. XII.

SCRIBIT Feſtus Pompeius, Minotauri effigiem inter ſigna militaria Romanis ideò fuiſſe, quòd non minùs occulta eſſe debeant conſilia Principum, quàm fuerit olim domicilium Minotauri Labyrinthus: idque vel maximè in bellicis expeditionibus debet obſeruari. Vt enim per multum habet momenti ad victoriam taciturnitas, ita ſæpè ingentes affert calamitates linguæ intemperantia.

Limine quod cæco.] Deſcriptio Labyrinthi per periphraſim. Vide Plin. 36. c. 13.

monſtrum.] Minotaurum, de quo Virgil. 6. Ouidius 8. Metamorph. Hyginus, Palæphat..

Gnoſiacis latebris.] in clauſo & obſcuro carcere Labyrinthi Cretenſis. Gnoſos, vrbs Cretæ, regia Minois.

Dædalus.] faber ingenioſiſſimus: de quo Plin. 7. c. 56.

Romana phalanx.] Romani bellatores. Phalanx, cuneus & acies militaris: vox Macedonum. Q. Curtius 3. Alexander phalangem, qua nihil apud Macedonas validius erat, in fronte conſtituit.

Semiuiróque nitent.] Ad illud alludit Ouidian. 2. Artis
Semibouémque virum, ſemiuirúmque bouem.
ſigna ſuperba.] conſpicua, in altum erecta.
auctori cognita techna nocet] Conſilium Principis de re dubia vel periculoſa ſi detegatur ante tempus, nocet ei qui detexerit.

EMBLEM. XIII.

PATIENTIA plus quàm virilis, ſummaque cruciatuum perpeſſio in muliercula, fidem tenacem & conſtantem arguit. Ea Leæna fuit, ſcortum Harmodij & Ariſtogitonis, nobiliũ adoleſcentũ; qui cũ adorti eſſent tyrannos de medio tollere, idque conſilium ſucceſſu caruiſſet, capta Leæna, & torta fidiculis, vt conſilia iuuenum proderet, tenax propoſiti mulier, nihil patefecit, tandemque mediis in tormentis animam exhalauit. Itaque Athenienſes, vt facti memoria perduraret ad poſteros, non tamquam ſcorto, ſtatuam erexerunt ſub effigie Leænæ elinguis. Leænæ quidem, vel vt id animal haberetur pro fortitudinis ſymbolo: vel vt indicaretur Leænæ nomen. Elinguis verò, quia conſilium iuuenum, etiam ad extremum torta non prodidiſſet. Hiſtoriam referunt Pauſanias, Athenæus, Plinius, Gellius, alij.
Cecropia in arce.] in acropoli Athenarum.
effictam.] expreſſam ære ſtatuam.
hoſpes.] ſpectator, ſi fortè ignoratione rerum Atticarum labores.
amica fuit.] ἑταίρα, ſeu meretrix.
Harmodij.] & Ariſtogitonis, nobilium iuuenum.
placuit.] verbum Iuris, quo populiſcitum intelligit.
animum acrem.] μεγαλοψυχίαν, θυμόν.
viraginis.] fortis & interritæ, quæ virili animo fuit.
More feræ.] Leænæ, quæ pro ſymbolo fortitudinis & inuicti animi vſurpatur.
nomen vel quia.] quòd mulieri huic Leænæ nomen fuiſſet.

Quòd fidib.] fidiculis ad mortem vſque torta.
ſuo non prodidit.] neminem prodidit ex ſociis coniu-ationis.
Iphicrates.] de quo Plin. 34. c. 8.

EMBLEM. XIV.

NVLLA eſt adeò magna & verſuta calliditas, nullæ nſidioſa vis, nullæque præſtigiæ, quas non poſſit animi magnitudo, prudenſque conſilium ſollerter effugere. Quamquam enim nobis ſit interdum concertandum cum fortioribus, & fraudulentis, non eſt tamen abijciendus animus, ſed aſſumenda potiùs firma quædam animi conſtantis, ſaniq́ue iudicij panopliæ. Id oſtenditur Bellerophontis hiſtoriâ, qui multis periculis expoſitus, euaſit incolumis, equo Pegaſo vectus, vt traditur à veteribus.
Bellerophon.] ſapiens, beneq́ue conſultus, quiq́ue ſit βουληφόρος, vel τὰ βέλλερα φωνῶν.
fortis eques.] animi magni.
Chimæram.] fallaciam dubiam, fraudem, quamquam variam & fortiorem.
ſternere.] deuincere, vt apud Horat. 2. Satyr. *ſtrauit ferro pecus.*
monſtra ſoli Lycij.] Homines improbos, maleficos, fraudulentos. Lycij, à nomine λύκος, lupus. hinc adag. Homo homini lupus.
Pegaſeis pennis.] virtutis & ingenij alis, animi dexteritate.
petis æthera.] famam nominis immortalem conſequeris.
Conſilióque animi.] cui reſpondet nomen Bellerophontis, vt dixi.

EMBLEM. XV.

DVOBVS ſymbolis, quibus ex vetere Chriſtianorum patrũ inſtituto, ædes ſacræ inſignir i ſolent, Gallo nem-

pè in apice ſummo turris, & Leone pro templi foribus, repræſentatur duplex boni paſtoris & Epiſcopi officium, vigilantia & cuſtodia. Rectè D. Gregorius: Quiſquis populi ſpeculator ponitur, debet in alto ſtare per vitam, vt prodeſſe poſſit per prouidentiam.

Inſtantis quod.] Id temporis appellatur Gallicinium, vt Galli cantus ab Horatio.

Eoi inſtantis.] diei redeuntis, quem videtur aperire Eos, ἠὼς. i. aurora ſolis prænuntia.

Et reuocet.] homines ad laborem vocet.

manus famulas.] id eſt, manuarios artifices. hi ſunt βάναυσοι, mechanici, ſeruiles.

ærea peluis.] tintinnabulum, ſeu nola: de cuius inuentione Polydor. 6. c. 13.

leo, cuſtos, oculis.] Orus Apollo teſtis eſt. Et Leonem quidem παρὰ τοῦ λᾶν deductum volunt, hoc eſt à videndo.

EMBLEM. XVI.

DVCTVM id è dicto Epicharmi, quo duo præcepta in primis ad vitam neceſſaria tradebat: vnum de amplexanda ſobrietate, alterum de vitanda credulitate. Sobrietas, ſeu temperantia, eſt vitæ cuſtos, mater valetudinis, ſapientiæ comes, pacis amica: cui ſymbolum meritò tribuitur pulegium, exiguum olus, & paratu facile. Credulitas iudicium impedit, mentemque à ſua ſede & ſtatu dimouet. Eam qui admittit, ſæpè ſibi aliiſque certum exitium arceſſit: quod exemplis innumerabilibus oſtendi poteſt. Symbolum eſt oculata manus, quo oſtenditur non eſſe credendum alicui, niſi optimè perſpecta & cognita hominum fide.

Ne credas.] temerè, vel adeò facilè.

ne non ſobrius eſto.] eſto ſobrius.

nerui membráque.] ἄρθρα, νεῦρα, τὰ μέρη. quod dicitur per tranſlationem.

Ecce.] demonſtrandi nota rectè cum oculata manu, quæ credit id quod videt. Huc pertinet præclarus ſer-

mo

mo Dionis Chryſoſtomi περὶ ἀπιςίας: & illud Theocriti:

μὴ πίςευε τάχιςα, πρὶν ἀτρεκέως πέρας ἴδῃ.

pulegium.] herba quædam minima, de qua Plin. 20. cap. 14.

antiquæ ſobrietatis olus.] qua veteres, homines frugi, & rerum parabilium appetentes vtebantur.

Quo oſtenſo.] pulegio.

turbam graui tumidam ſeditione.] populũ tumultuantem, iamque ad ſeditionem ſe comparantem.

Heraclitus.] vt eſt apud Plutarch. De garrulitate.

EMBLEM. XVII.

LAERTIVS & Suidas ſcribunt Pythagoram præcepiſſe, ſuos auditores domum repetentes, hunc verſiculum pronuntiare:

Πῇ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;

Nam omnis humanæ vitæ lapſus in tribus potiſſimùm cernitur, aut cùm tranſgredimur. i. ſecùs facimus quàm oportet, quod eſt plus quàm decet: aut quod omiſſum oportuit, neque ſatis conſideratè fecimus: aut omittimus quod erat faciendum. Id volatu gruum didicit Pythagoras, quæ dum volant in ſublime, lapillũ geſtant æqualem viribus, & iuſto libratum pondere: vt ne nihil tollant, ne nimiùm efferant ſeſe, néve aduerſis ventis abripiantur.

Italicæ Samius.] Pythagoras, auctor Philoſophorum Italicorum. Cic. Laërt. D. Auguſt. de ciuit Dei.

Samius.] oriundus ex inſula Samo.

Ipſe ſuum clauſit.] ſapientiæ ſuæ vim omnem, aut certè præcipuam vno hoc carmine comprehendit.

Quò prætergreſſus?] quò tranſgreſſus? aut vltrà quàm decuit, feciſti? quod eſt, NIMIS.

quid agis?] vel quid agebas? ſic enim Græcè, τί δ' ἔρεξα; qui lapſus eſt in eo quod PARVM.

quid omittis agendum?] quid non decens à te factum eſt? quod eſt in omiſſo bono.

Hanc rationem vrgens.] Volebat quiſque ſibi apud ſe rationem hanc redderet. Idem pænè de Seſtio Seneca lib 3. De ira, 36. c.

Quod didiciſſe gruum.] Grues nempe in volatu id docuerunt Pythagoram. Et huc fortè pertinet verbum Gruere, ſiue Congruere, à Gruibus ductum, quod ſignificat conuenire. Grues enim ſe non ſegregant, ſiue cùm volant, ſiue cùm paſcuntur, ait Feſtus.

mala flamina.] venti oppoſiti & impetuoſi.

EMBLEM. XVIII.

IANVM bifrontem finxit antiquitas, quòd ferinum & ſilueſtrem cultum mutarit in ciuilem: vel quòd pater Græcæ & Latinæ gentis fuerit: aut quòd Solem, ſeu Ianum, cæleſtis aulæ ianitorem crederent. Quod tamen permulti referunt ad ſapientiam prudentiamque optimi principis Iani, qui præterita noſſet, & futuris multò antè proſpiceret.

tranſacta futuráque calles.] res præteritas & futuras æquè perſpectas habes.

Quique retrò ſannas.] irriſiones. Perſius:

——— *poſticæ o. currite ſannæ.* Idem:

O Iane, à tergo quem nulla ciconia pinſit.

Te tot cur oculis.] Inuenio & Ianum non modò bicipitem, ſed tricipitem & quadricipitem effictum olim.

EMBLEM. XIX.

NOCTVA Mineruæ ſacra, inſigne Athenienſium fuit, vel propter oculos cæſios, quibus qui præditi ſunt, præſtantioris & acutioris ingenij feruntur eſſe: vel propter lucubrandi & contemplandi munus, quòd animi vis dicatur nocturni potiſſimùm temporis ſilentio vegetari. Sed & tertia cauſſa redditur, quòd noctuarum nuſquam multitudo maior eſſet quàm Athenis: aut ob nummum in quo eſſet impreſſa imago noctuæ. Ea itaque Athenis, id eſt, emporio diſciplinarũ toto orbe notiſſimo,

tiſſimo, & vrbe optimis inſtituta legibus, ſymbolum fuit, vt ſignificaretur prudens maturumque conſilium, & recta ciuitatis inſtitutio, in qua inepta hominum loquacitas nullo haberetur in numero.

Cecropiis Athenis.] à Cecrope rege ita dictis. Hinc Cecropidæ Athenienſes.

Inter aues ſani.] quæ pro ſymbolo conſilij habeatur.

Armiferæ Mineruæ.] Ouid. Faſt. 6.

Creditur armiferæ ſignum cæleſte Mineruæ.

Garrula quo cornix.] Teſtis Ouid. 2. Metamorph. & perſpicuè Ælianus de animalib. 3. c. 9.

EMBLEM. XX.

IN rebus arduis, & quibus neglectis aliquid periculi eſſe poteſt, cauendũ eſt à nimia celeritate, nimiáve mora. Videndum enim maximè, vt maturè non modò rem, quam ſumus aggreſſuri, ſuſcipiamus, ſed & ſuſceptam maturè perſequamur: ne in capiendo conſilio imprudentia vel error committatur, aut in mora periculum. Id oſtenditur ſymbolis duobus inter ſe iunctis, Telo, & Remora: quod expreſſit Cæſar Auguſtus, cùm diceret, σπεῦδε βραδέως, quo monebat vt ad rem agendam ſimul adhiberetur & induſtriæ celeritas, & tarditas diligentiæ: ex quibus contrariis ſimul iunctis fit ea quæ dicitur maturitas. Sueton. & Gellius.

Maturare properè.] accelerare, ſeu properare opportunè prouideque.

cunctarier.] tardare.

omnes.] ſapientes, auctores optimi.

Ne nimium præceps.] ne ſis nimiùm feſtinus & ſubitus ad aliquid aggrediendum.

connexum echeneide telum.] Remoræ adiunctum telum. de Remora, in ſequentibus.

EMBLEM. XXI.

ID ſuſceptum apparet in fugacem quemdam, deprehenſum, lubricæque fidei hominem, qui cùm vel dolis vel præſtigiis ſæpiùs impoſuerit, tandem arctiſſimis vinculis irretitus ita comprimitur, vt effugij viam omnem præcluſam habeat. Ducta hîc ſimilitudo ab anguillæ natura, quæ quia ſit lubrica, facilè teneri nequit, niſi folio fici ſcabro & aſpero.

Caſsibus in noſtris.] retibus, vinculis. Ouid.

Decidit in caſſes præda petita meos.

vires eludere noſtras.] me, cum riſu, effugere, euadere, aſtu mihi imponere.

Ficulno anguillam.] Prouerb. Folio ficulno anguillam.

EMBLEM. XXII.

PHIDIAS clariſſimi nominis ſtatuarius, Palladis ſimulacro draconem peruigilem appoſuit, quem pedibus dea premeret. quo ſignificabat, virgines & puellas (fuit enim Pallas virginitatis numen) peruigili cura ſtudioque ſeruandas. Vbique enim & vndique amor graſſatur: & eo ſexu nihil imbecillius aut fragilius.

innuptæ Palladis.] i. virginis, παρθένου Græcis per excellentiam nominatæ.

eius hic Draco.] cuius nomen à δέρκειν, quod eſt videre. clariſſimam enim dicitur habere oculorum aciem, ſummeque perſpicacem.

dominæ.] Palladis.

cuſtodia rerum huic data.] quia ſunt acutiſſimi viſus dracones, incubantes eos theſauris cuſtodiæ cauſſa finxerunt veteres, ait Feſtus Pompeius.

ſe lucos, ſacráque templa colit.] ſic in lucis & delubris colitur, eo nempe habitu. teſtis Pauſanias Atticis.

Innuptas opus eſt.] Stobæus cap. 73. ex neſcio quo poëta citat hoc:

οὐκ ἔστιν οὔτε τεῖχος, οὔτε χρήματα,
οὐδ' ἄλλο δυσφύλακτον οὐδὲν ὡς γυνή.

Non eſt vel murus, vel pecuniæ aceruus, vel aliud quid-

quam,

quam, quod tam difficulter aſſeruari poſſit, quàm mulier. Ita Plautus Epidico;

——— *doctè & ſapienter dicis: non*
Nimis poteſt pudicitiam quiſquam ſuæ ſeruare filiæ.

EMBLEM. XXIII.

DVCTVM id ex 4. Anthologiæ Græcorum Epigrammaton, de Baccho & Pallade, ſimul in eadem ara iunctis: quo ſignificabatur, prudentiæ fieri acceſſionem, vbi vini generoſi, ſed moderati vſus accederet. Vinum enim eſt promptum liberè loquendi calcar: cui non temerè facundiam & inuentionem veteres tribuerunt.

Bacchus pater.] almus Deus, cuius munere alimur & reficimur.

communiter ambo templa tenent.] vt ſint σύνναοι θεοὶ, vel σύμβωμοι, vt Ceres & Neptunus; Hercules cum Muſis, Mercurius & Venus, qua de re nos pluribus alio loco.

ſoboles vtraque Iouis.] quod ἀλληγορικῶς accipio. Duo enim præſtantiſſima nobis à Deo ſunt elargita munera, vnum animi, prudentia nempe, quæ nomine Palladis figuratur: alterum valet ad vires reficiendas corporis, vinum ſcilicet.

Hæc caput.] Minerua è capite Iouis nata, vt 1. Embl. dictum.

ille femur ſoluit.] vt dicetur ſequenti, in Bacchi ſtatuã.

huic vſus oliui.] Olea ſeu oliua Mineruæ tribuitur. Ratio non vna redditur à ſcholiaſtis. Virgil. 1. Georgic.

——— *oleaque Minerua*
Inuentrix.

inuenit primus at ille merum.] Plin. 7. c. 56.

quòd ſi qui.] i. ſi quis.

abſtemius.] alienus à temeto. i. vino. Temetum, quòd attentet mentem, ait Nonius. vbi hoc citat è 3. de Repub. Ciceronis: Magnam habet vim diſciplina verecundiæ, carent temeto omnes mulieres.

EMBLEM. XXIV.

SVMITVR id è Græco incerti diſticho. Prudent eſt vino vti moderatè: ſecùs enim ſumptum ratione obturbat, animi vigorem impedit, vt meritò ceſſerit prouerbium, *Sapientiam vino obumbrari*, ait Plinius. Capitale olim Romanis mulieribus fuit vinum attinger Egnatius Metellus vxorem interfecit, quòd vinum biſſet, ait Val. Maxim. Et Polybius, fieri non poſſe, quæ mulier vinum biberit, lateat. Sic Ouid. 3. de Art

Turpe iacens mulier multo madefacta Lyæo,
Digna eſt concubitus quoſlibet illa pati.

Quid me vexatis.] premitis.

rami.] palmites, pampini.

ſum Palladis arbor.] olea Mineruæ ſacra. Plin. 12. c. & 17. c. 44.

botros.] gemmas, vuas.

virgo fugit Bromium:] puella verecunda & pudica procul eſt ab omni temulentia.

Bromium.] quod vnum eſt ex Bacchi cognominibus à βρουτῆ, fremitu. Ouid.

—— *Bacchúmque vocant, Bromiúmque Lyæum.*

EMBLEM. XXV.

DVO complectitur hac deſcriptione: primùm, in commoda vini aperit: deinde, ſalubrem & vtilem eiu vſum docet. Bacchus quidem iuuenis effingitur, quò vino hilares homines fiant, ijdemque annos quaſi iuueniles ſeruent, ſi ſobriè vtantur eo Dei munere. Tympanum & cornua eidem Baccho tribuuntur, ad ſtrepitum & furorem indicandum, qui vinolentiam conſequi ſoleat. Igneus eſt ſeu rubeus, ad vini naturam deſignandam, quòd niſi aqua miſceatur, non ſecùs atque ignis præcordia adurit, ebrietatem & furorem inducit. Itaque ad extremum, quot quibúſve vini ſit vtendum menſuris præcipit.

quis te mortali l.] quis te aliquando hominum vidit, cùm ſis Deus?

Et

Et docta effinxit.] quis te pictor aut ſtatuarius arte ſua ꝛpreſſit?

Praxiteles.] de quo Plin. 34. 8.

rapientem Gnoſsida.] cùm raperem Ariadnem in litore ſaxo dormientem.

Cur iuuenis.] Tenella menti lanugo arguit te eſſe iuniorem, cùm ſis ætate ſuperior Neſtore.

queas Pylium.] Senex Pylius, Neſtor. Ouid. Epiſt. Heroid.

Nos Pylon antiqui Neleia Neſtoris arua
Miſimus: incerta eſt fama remiſſa Pylo.

ed cur Neſtore annoſior Bacchus? an vt apud Lucianum, Cupido dicitur Ἰαπέτου ἀρχαιότερος?

Muneribus ſi quando.] ſi ſobriè vino vſus fueris. nam îc parcere, eſt φείδειν, non omnino νήφειν.

Iunior, &c.] duo præſtat vini vſus moderatus, floridam ætatem, & vires corporis.

Tympana non m.] habes manibus tympanum, & in fronte cornua: quæ ſigna videri poſſunt inſaniæ.

abuſus munere ſumit cornua.] Ebrietas audaciam, ſtrepitum, furorem inducit. Menander, ὁ πολὺς ἄκρατος μικρ' ἀναγκάζει φρονεῖν: Immoderatum merum nos parum ſapere cogit. Vide Plin. 23. 1.

Quid vult ille color.] Igneus vel rubeus Bacchus effingitur, ad naturam vimque meri indicandam.

Cùm Semeles de v.] Ouid. 3. Metam. Plin. 14. 5.

infectum puluere merſit aquis.] qua de re Græcum epigramma Meleagri,

αἱ Νύμφαι τὸν Βάκχον, &c.

Huc Plutarch. Diſputatione, An ſeni adminiſtranda reſpub. Aquam vino miſcemus, inquit, vt Deum furentem, ſicuti ait Plato, ſobrio altero caſtigatum temperemus.

Hinc ſapis.] ſapiens eſt, qui temperatè vino vtitur: qui minimè, ſibi perniciem creat. Theocrit.

S   οἶνος

οἷα Διώνυσος δῶκ' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἄχθος.
Athenæum lege Dipnoſ. 10.9. Plin. 14.15.

Sed nunc me doceas.] Altera pars emblematis, de vin moderato vſu.

Quadrantem addat.] conſiſte intra menſuras medio cres. vt ſi quis apud nos Lutetiæ, præter heminam bibit pro ebrioſo & vinolento non iniuria haberi poteſt cùm qui moderati ſunt, nec omnino malè inſtituti, ſe mihemina ſint contenti.

Res dura hæc nimiùm.] ſeuerior hæc bibendi lex, dixerit aliquis.

ſunt pendula guttura.] Nullus eſt qui non appetat vin delicias, neque ita diluti, aut ita anguſtis poculis. facil enim fluit, & facile eſt id percolare.

heu facilè commoda.] quæ commoda ſunt, vel quæ it putantur, non facilè nobis accedunt. Nam quæ pulchra difficilia: quæ verò ſunt incommoda, vltrò veniunt etiamque non arceſſita.

EMBLEM. XXVI.

FONTEM huius Emblematis ex Feſto Pompeio re petendum duco, cujus hæc verba: Herbam do cùm a Plautus, victum me fateor, ſignificat: quod eſt antiqu & paſtoralis vitæ indicium. Nam qui in prato curſ aut viribus contendebant, cùm ſuperati erant, ex e ſolo in quo certamen erat, decerptam herbam aduer ſario tradebant. Citatur ex Attio:

Gaudent, currunt, celebrant, herbam conferunt.

Alciatus verò hîc celebrat graminis vires, ex qua coro na graminea olim fiebat: in qua nidificat alauda: qua herbam Saturno & Marti ſacram ait, & qua comeſ Glaucus putatur reuixiſſe, & in Deorum numeru tranſiiſſe: quibus exemplis oſtenditur gramen poni me ritò pro nota ſalutis & tutelæ.

Gramineam corllam.] ſignum ſalutis. Ea dabatur

qu

ui ciuis ciuem ſeruaſſet, dicebaturque ciuica. Plin. 22. ap. 3. 4. 5. Vide etiam Feſtum.

Pœnos Hannibalémq;] i. Hannibalẽ Carthaginẽſiũ ducẽ.

mora.] proinde Cunctator pro Dictatore Fabius appellatus.

Occulit inflexo.] Alauda ſiue Galerita nidificat in gramine. Citatur hoc ex Caſſiano Baſſo, lib. de Agricultura,

ἐν κορυδοῦ καὶ τὰ σκολιὴ κέκρυπται ἄγρωστις.

Ramoſum gramen nido occultatur alaudæ.

Saturno Martíque ſacrum.] Cur id? an quia Aiſchyrion amius in quodam Iambo ait Saturnum ſeminaſſe gramen, quod vocat gramen deorum? an quia viuax gramen dicitur Ouid. 7. Metamorphoſeôn? Marti autem, uòd in campo Martio Romæ creſceret, & Martiali onaretur præmio. Certè gramen, & Gradiuus (quod Martis nomen) à gradiendo appellantur.

quo Glaucus adeſo.] Athen. 7. 16. Plin. 9. 16. & 32. 11. Prouerb. item, Glaucus comeſa herba in mari reuixit.

His nodis.] his notis, ſymbolis.

arguitur.] oſtenditur.

Herba digitalis.] Plin. 24. 19.

EMBLEM. XXVII.

SVMPTVM hoc ex duobus diſtichis Græcis lib. 4. Antholog. Nemeſis, arrogantiæ omnis vindex ita depingitur, vt homines perſequatur, eorum actiones exploret, cubitum (id eſt, menſuram) altera manu teneat, altera verò frenum; quaſi quæ modum rebus omnibus imperet: & ne quid fiat improbè, aut dicatur malè perperſeque, præſcribat.

virûm veſtigia ſeruat.] obſeruat hominũ veſtigia: qua ratione veſtigiaria dicta, ἰχναίη Græcis.

Continet & cubitum.] non cubitum brachij, ſed vlnam, ex palmorum menſuram interpretor. Iulium Pollucem auctorem laudo, qui pro eodem accepit πῆχυν καὶ ὠλένην. i. cubitum & vlnam.

duráque frena.] durũm frenum, lupatum.

Ne malè quid facias, &c.] cui reſpondet freni ſymbolum.

Et iubet in cunctis.] In rebus cunctis modus oſtenditur cubito, id eſt, vlna ſeu menſura.

EMBLEM. XXVIII.

APPARET id eſſe ſumptum ex duobus Græcis epigrammatis, lib. I. Antholog. Significatur id quod alijs verbis à Liuio dicitur: *Veritatem laborare ſæpè, extingui numquam.* Vt enim quæ falſa ſunt, vel nullo certè ita curante delentur aliquo tractu temporis: vera autem & iuſta, quamquam cedant interdum violentis hominum iniurijs, tandem tamen emergunt. Proponitur id exemplo nobili de armis Achillis, quibus iniquo Græcorum iudicio Vlyſſi adiudicatis, ea tandem poſt eius naufragium ad Aiacis tumulum, vi fluctuum peruenerunt, quaſi ſic volente numine, vt verus poſſeſſor ius ſuum vel poſt mortem obtineret. Refert hiſtoriam Pauſanias, & Q. Calaber.

Aeacidæ Hectoreo.] Propter hyperbaton confuſa ſyntaxis ita ordinanda: Iuſtior Neptunus arripuit ſcutum (perfuſum ſanguine Hectoreo: & quod iniqua Græcorum concio dedit Ithaco) iactum in æquora naufragio, &c.

Aeacidæ.] Achillis, ab Æaco auo, qui pater Telamonis & Pelei.

Hectoreo perf.] Hectorem enim Achilles interfecit.

Quod Græcor. Ithaco.] quod ſcutum Vlyſſi adiudicauit iniquus Græcorum conſeſſus.

iniqua concio.] vel ad ſuffragia refero & fauores, vel ad ipſos iudices, Agamemnonem & Menelaum, qui concionem aduocarant, ad ferendum iudicium de Achillis armis.

Iuſtior Neptunus.] Atqui homines debeant eſſe mari mitiores; quo elemento nullum aliud implacabilius.

arripuit,

arripuit.] Verbum celeritatis ad hominum eleuandam fidem, eamque cum Neptuni, id eſt, maris æquitate conferendam. Immò verò belluæ interdum mitiores ſunt hominibus quàm homines ipſi in ſuos.

in æquora iactum.] proiectum vi tempeſtatis.

vt dominum ſuum.] Aiacem, qui habebat ius dominij.

Littoreo Aiacis.] detulit ad tumulum Aiacis in littore ſitum.

boat.] immurmurat, & quaſi mugitum bouis edit. metaphora.

voce.] κατα χρηστικῶς, pro ſonitu.

Viciſti.] Proſopopœia maris ad Aiacem. ſic ſe habent fata quædam iudiciorum, vt non obtineant niſi poſt eorum mortem, quorum fuit ius.

Telamoniade.] Telamonis fili.

tu dignior armis.] honore armorum Achillis.

Affectus fas eſt.] Liuius: Veritas laborat ſæpè, extinguitur numquam, vt ſuprà: & Menander:

> ἐν παντὶ δεῖ καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν. i.
> *Vbique victrix iuſtitia par eſt, ſiet.*

EMBLEM. XXIX.

Hvivs hiſtoriæ teſtis videri poteſt Plinius lib. 8. cap. 16. Primus Romæ leones ad currum iunxit M. Antonius, & quidem ciuili bello, cùm dimicatum eſſet in campis Pharſalicis, non ſine quodam oſtento temporum, generoſos ſpiritus iugum ſubire illo prodigio ſignificante.

Romanum poſtquam.] Eſt & in hoc hyperbaton, & implicatus verborum contextus, quem ſic digero: Poſtquàm M. Antonius, peſtis acerba ſuæ patriæ, perdiderat eloquium Romanum, perempto Cicerone, inſcendit currus victor, &c.

Roman. eloquium.] ſic appellatur Plin. 7. cap. 30.

perdiderat.] i. perdidiſſet, de medio ſuſtuliſſet.

patriæ ſuæ peſtis.] qui ſuæ patriæ fuit exitioſus.

Magnanimos ceſsiſſe.] Huic ferè ſimile Accij illud ex Nonio:

Nullum eſt ingenium tantum, neque cor tam ferum
Quod non labaſcatur lingua, miteſcat malo.

EMBLEM. XXX.

CICONIAE quantum temporis impenderint fœtibus educandis, tantum & ipſæ à pullis ſuis inuicem aluntur, ait Solinus Polyhiſt. cap. 43. Ergo Ægyptij cùm ſignificarent hominem, qui patris curam gereret, Ciconiam & Cucupham pingebant, quòd hæ ſoleant genitoribus ſenio confectis eodem modo gratiam rependere, quo ipſæ fuerint educatæ. Iis enim nidum parant, pennas vellicant inutiles, & pabulum ſuppeditant. Itaque pietatis & grati animi ſymbola gerunt.

Aëreo nido.] loco edito, alto.

Inueſtes pullos.] impuberes, nondum volandi potentes.

Taliáque exſp.] ſibi vicem repenſum iri ſperat, cùm fuerit affecta ætate, hinc præclara verba γηροβοσκεῖν, γηροτροφεῖν, γηροκομεῖν. Vide prouerb. ἀντιπελαργεῖν.

EMBLEM. XXXI.

PROPONIT epicedio iudicis æquiſſimi duo ſymbola, Vrceum, & Malluuium, quibus in iure dicundo ſumma integritas & abſtinentia deſignatur à muneribus capiundis. Ceterùm manuũ abluendarum geſtus olim fuit innocentiæ aperta quædam demonſtratio: quod ex ſacris & externis Auctoribus cognoſci poteſt.

Vrceus.] aqualis, vas quo infunditur aqua.

malluuium.] pollubrum, lebes.

hæc forma.] hæc deſignatio ſymbolorum.

Ius dictum ſine ſordibus.] fuiſſe ἀδέκαστον κριτὴν, καὶ ἀδωροδόκητον, iudicem incorruptum, & à capiundis muneribus alienum: qualis ab Horatio deſcribitur 4. Carmin. 9.

Iudex auaræ fraudis, & abſtinens
Ducentis ad ſe cuncta pecuniæ, &c.

puras manus.] καθαρὰς χεῖρας, vt in 1. Cod. tit. de mandat. princip. rectè præcipitur.

EMBLEM. XXXII.

SIGNIFICAT ſibi rem eſſe cum quibuſdam vicinis ſuas ædes ita altè exſtruentibus, vt officerent ſuarum luminibus ædium: de quibus ita conqueritur, vt olim de Harpyiis Phineus. parùm enim abeſſe, quin propriis ædibus exturbetur, niſi ſibi ſua animi probitas & integritas opem tulerit, haud ſecùs atque olim Phineo Zetes & Calaïs.

Iunctus contig.] vicini mei Marius & Subbardus, qui iunctum habent parietem meis ædibus.

noſtri nomina.] benè noti in noſtro foro, vel vt locupletes, vel vt pragmatici, & factioſi homines.

benè nummati.] dites. Horat. 1. Epiſt.

At benè nummatum decorat Suadela, Venúſque.

ſatagunt.] nituntur quantum poſſunt.

vel vltrò.] etiam ſua ſponte, nullo ſuo iure, nullaque à me iniuria prouocati: hi quidem de eorum genere, quos Plautus notat Pœnulo: *Si nihil ſit litium, lites ſerunt.*

Obſtruere noſtris luminibus.] officere luminibus, lumen eripere. formula loquendi in Iure peruulgata.

geminæ Harpyiæ.] vicini hi mei ſunt mihi Harpyiarum inſtar. de Harpyiis 3. Aeneid. Virg. 7. Metam. Ouid. aliique multi.

Integritas noſtra.] niſi mentis integritate honeſtateque vindicer, quæ mihi ſint vt olim Phineo Zetes & Calaïs. Et quidem κάλαϊς ἀπὸ τοῦ καλοῦ, quo animi deſignatur integritas: animus verò quæſitor honeſti, eſt ille Zetes, i. ζήτης, qui nomen habet à ζητεῖν, quærendo.

EMBLEM. XXXIII.

PVLCHRE id imitatus eſt ex 3. Græcorum epigram matôn: quo ſub nomine Ariſtomenis, Carolum V. Im celebrat: alluditque ad Imperialis dignitatis publicu ſtemma, nempe aquilam, notam fortitudinis, ſtrenu tatis, intrepidi animi.

volucris Saturnia.] aquila, Ioui ſacra, qui Saturnius Saturno patre dicitur poëtis.

ardua.] ſublimis, erecta.

magni Ariſtomenis.] i. Caroli Quincti, quem nomin Ariſtomenis appellat. De Ariſtomene, Plin. 11. 37. Va Max. 1. 8.

ſemideos inter,] Heroas, ſeu Principes magni nominis ſtupendæque virtutis.

timidæ columbæ.] quæ ſymbolum ferunt meticuloſi & timidi animi.

buſta.] ſepulcra, tumulos.

Nos aquilæ.] Aquila ſignum fortitudinis, excelſiqu animi.

EMBLEM. XXXIV.

DVO verba hæc, *Patere & abſtine*, Philoſopho Epi cteto familiaria, quibus benè viuendi rationem omnen complexus dicitur. Primo ad patientiam hortabatur, i eſt, virtutum omnium adminiculum & quaſi cuſto dem, qua ſe quiſque aduerſus fortunæ omnes impetu obarmaret, & labores ad vitam neceſſarios æquo ferre animo. Altero verò abſtinendum eſſe ab omni luxu, maximeque Venereo, vt etiam cibo potuque nimio volebat. Quod hîc declaratur tauri ſymbolo, qui ligato poplite, duci ſuo paret: ſeque à vaccis grauidis omnino continet.

Et toleranda.] aduerſa fortuna eſt forti viro ferenda. Sic poëta:

—— *ſuperanda omnis fortuna ferendo eſt.*

Et nimiùm felix.] In Publij Mimo:

Fortuna dum blanditur, captatum venit.

illicitis abſque tenere manus.] i. abſtinere manus illicitis, continere manus à rebus illicitis: eſt enim tmeſis.

ducis.] ductoris.

Sic ducis imp.] teſtis Orus & Pierius.

EMBLEM. XXXV.

SIGNIFICATVR innaſci plerumque motum popularem, vel ob iniquam Magiſtratuum adminiſtrationem, vel intolerabilem Principum tyrannidem. Accidit enim nonnumquam Principi violento, aut rerum gerendarum imperito, quod equiſoni, qui dum equum alioqui violentum moderari neſciat, excutitur ſæpiſſimè. Ita Princeps iniquus, & præter modum ſæuus, populi animos in ſe commouet. Ex quo Ariſtippus dicebat Regi benè ceſſurum, ſi equitandi artem primùm addiſceret. equum enim adulari non poſſe, vt hominem: nec adblandiri, vt ſcurram aut paraſitum.

Theſſalis ora.] regio Theſſalica. i. ipſi Theſſali.

toties dominos mutet.] reges, ſeu tyrannos potiùs. hiſtoria eſt apud Diodor. Sic. lib. 6. & Vlpian. Demoſthenis interpretem.

obtrudere palpum.] arte doloque fallere, adulari. Verbum Plautinum, ab equiſonibus ductum. hinc palpones, aſſentatores.

Regia quem morem.] Q. Curtius lib. 8. pernitioſa adulatio, perpetuum malum regum: quorum opes ſæpiùs aſſentatio, quàm hoſtis euertit.

ingenuus ſonipes.] velox equus & ſuperbus.

dorſo excutit] fitque ſternax, & eum deiicit, qui ſe moderari neſciat.

hippocomon.] qui equos ornat aut componit.

Nec ſæuire tamen.] Rex non alio ſæuire modo in ſuos debet, quos minimè obſequentes norit, quàm vt fortiore legum vinculo eos reprimat & cohibeat.

lupata.] aſperrima frena.

EMBLEM. XXXVI.

NITENDVM eſt magno & indefeſſo labore ad ardua quæque, neque remittendus animus, propoſita ſpe fructus & victoriæ. Symbolum Palmæ apponitur, quæ quamquam preſſa onere, non deorſum ſedit, nec intrà flectitur, ſed aduerſus pondus reſurgit, & ſurſum nititur. Plutarch. 8. Sympoſ. Plin. 16. 42. Gellius 3. 6.

Nititur in pondus.] videtur niti aduerſus impoſitum forte ſibi onus.

odoratas glandes.] odoriferos dactylos.

bellaria dulcia.] τράγηματα, ſeu τραγήματα. De hoc verbo Gell. 13. 11.

mentis qui conſtantis erit.] γνώμη. ferè ſimile Seneca de ira: Mille ſunt in quibus pertinacia impedimentum omne tranſcendit, oſtenditque nihil eſſe difficile, cuius ſibi ipſa mens patientiam indixerit. Et deinde: Nos non aduocabimus patientiam, quos tantum præmium exſpectat?

EMBLEM. XXXVII.

EXEMPLAR huius Emblematis ductum eſt ex Cornelij Taciti extremo libro De morib. Germanorũ, vbi Fennos deſcribit, mira feritate ac paupertate homines, quibus neque arma, neq; equos, neq; penates fuiſſe dicit: quibus etiam pro victu herbam, pro veſtitu pelles, pro cubili humum. Quod vitæ genus beatius arbitrantur, quàm agris ingemere, illaborare domibus, ſuas alienaſque fortunas ſpe metuque verſare: ſecuros eos aduerſus homines, ſecuros aduerſus Deos. hæc ferè Tacitus. Quam tamen hiſtoriam accommodat Alciatus apophthegmati Biantis, vt ſignificet animum hominis eſſe beatiſſimũ, qui non pendeat ab iis quæ caduca ſunt & fortuita, vt quæ ſollicitudines ſanè multas pariant: ſed ea imprimis appetenda, in iiſque conſiſtendum, quæ facilis natura nobis eſt elargita, vel quæ ab animo proficiſcuntur.

Scythi-

Scythicique miſ.] pauperrimus incola maris glacialis Scythiæ.

Vſtus perp.] vi perpetui frigoris confectus. Vrere etiam frigoris eſt, & moleſtiam inferre interdum ſignificat.

Qui Cereris, &c.] qui panis viniq́ue vſum numquam nouit.

Stragula.] pelles: quibus vtitur pro veſtitu.

Nam murina illum.] opertus eſt murinis pellibus.

Sic furem.] tutus & ſecurus agit, ex ſe beatus eſt, neque furum, neque temporis iniurias metuit.

EMBLEM. XXXVIII.

PRINCIPVM ſummorum ſtatus non aliunde firmius ſtabilimentum capit, quàm à populi conſenſu, concordia, & beneuolentia. Itaque prudenter & prouidè faciunt, qui ſtabile ac ſecurum in ſubditos imperium tutari volunt, cùm motuum omnium & ſeditionum cauſſas præcidunt, maluntq́ue à ſuis amari quàm timeri. Quod oſtenditur ſymbolo cornicum ſceptrum regium ſuſtentantium. Cornicem haberi pro concordiæ nota, didicimus ex Oro, alijſq́ue.

Hinc volucres.] quia cornices pro ſymbolo concordiæ adhibentur, hîc rectè ſceptrum gerunt, vt ſignificetur populari conſenſu imperium quodque regium ſtabiliri. hinc puto repertum nomen βασιλέως, ſeu πασιλέως. Lege Senecam De clementia, 1.c.3.4. & 19.

duces.] reges.

Quem.] conſenſum.

præceps.] ſubita, celer.

regia fata trahit.] regis aut principis mortem.

EMBLEM. XXXIX.

Ex 2. hiſtoriarum Taciti, & aliquot aliis locis didici dextras pro concordiæ ſymbolo apud Romanos, aliaſq; nationes accipi ſolitas. ſed ad rem: in ipſo belli ciuilis claſſico ne amici cũ inimicis & hoſtibus citra diſcrimen compri-

comprimerentur, interpoſitum fuit eiuſmodi ſacramentum fidei. At verò exiſtimem hîc dextras, pro quadam vſitata fidei nota, in auro, argentóve, aut alio metallo depicta, ſumi.

duces.] imperatores ſuos.

Viribus & cad.] Imitatio Horatiana, Epod. 16.

Altera iam teritur bellis ciuilibus ætas,
Suis & ipſa Roma viribus ruit.

Mos fuit.] vt qui eſſent eiuſdem factionis, mutuò dextras darent in ſignum concordiæ.

EMBLEM. XL.

GERYONEM tricorporem ideò finxere veteres quòd vnà cum fratribus, quos duos habebat, tanto amore, tantaque fide vixit, vt ij vno nomine Geryones dicerentur: adeoque vnicam regi animam, voluntatemque ineſſe, quamquam tres eſſent, communis iactaret opinio. Iuſtin. lib. 44. Ex quo intelligitur concordes & vnanimes inuictos effici: qui ſinguli, & diſcordes, aut non ſibi mutuò reſpondentes, debiles omnino, vincique faciles.

Inuicti hum.] vt cùm vinci non poſſent ab hoſtibus etiam fortiſſimis.

ampla tenerent regna.] duas inſulas Balearides, & Ebuſin: vel Trinacriam in Ponto Euxino, de qua Palæphatus

vno nomine Geryonis.] quamquam tres eſſent, vno tamen nomine nuncupabantur.

EMBLEM. XLI.

CHARACTER huius Emblematis duci mihi videtur ex Iliad. Homericæ *x*. quo loco Diomedes, cùm mittitur exploraturus Troiana caſtra, petit aliquem ſocium ſibi adiungi, ſed in primis Vlyſſem, vt ſit ei à conſiliis, ipſe viribus vtatur corporis. Ex quo intelligimus, ad res quaſque graues, vt militares, & quæ pertinent ad

Reipub.

Reipub. ſummam, conſilium & vires adhiberi oporte-re. In iis enim perficiendis, nedum ſuſcipiendis, vnus vir, nullus vir, quod habet adagium: adeò vt vires conſilio deſtitutæ; & contrà, conſilium vel optimum, viribus, nihil omnino promoueat.

Laërtæ genitum.] Vlyſſem.

genitum Tydeos.] Diomedem.

Hac cera.] tabula cerea, vt olim apud veteres.

Zenalis apta manus.] artifex peritus.

Viribus hic præſtat.] Diomedes valet corporis viribus.

hic pollet acumine mentis.] Vlyſſes pollet conſilio.

Nec tamen.] alter alterius ope indiget.

Cùm duo coniuncti.] σύν τε δύ' ἐρχομένω, vt Homerus loquitur, Iliad. κ.

EMBLEM. XLII.

ID mutuatus eſt ex epigrammate quodam Græco Crinagori, quod confert in laudationem Caroli V. Imp. parta illa nobili de Turcis victoria, qui irrito conatu Viennam Auſtriæ vrbem obſederant. Symbolum hîc ponitur annoſæ quercus, quæ, quamquam folijs hinc inde excuſſis, firmis radicibus hæret. Ita virtus illa Imperatoria, aut etiam Chriſtianus ſtatus, moueri loco non poteſt, tametſi quidam bello cadant, alij etiam modis aliis periclitentur.

Oceanus quamuis.] quamuis videantur fluuij omnes in mare cogi, à mari magno abſumi.

Danubiumque.] quamquam Turcus Imperator ſuis innumerabilibus copiis videatur exſiccare Danubium fluuium Germaniæ, de quo Plin. 4. 12.

Non tamen irrumpes.] vi, magnoque impetu non penetrabis in Germaniam.

Cæſar dum Carolus.] quamdiu præerit Imperator Carolus expeditionibus bellicis.

Sic ſacra quercus.] Vetuſtæ quercus non excutiuntur vi ventorum, quamquam folia quædam ſicca decidant.

Sic

Sic apud poëtam immotus Æneæ animus cum annoſa quercu comparatur, lib. 4.

EMBLEM. XLIII.

HOC videtur ab Alciato conſcriptum, quo tempore ad Niceum colloquium magna omnium ſpe & votis exſpectabantur Carolus V. Imp. & Franciſcus I. Galliarum Rex: quo loci nonnulli in ſpem veniebant, fœdus aliquod firmum & ſtabile inter eos compoſitũ & ſancitum iri, vt eo confecto negotio contentionũ omnium in orbe Chriſtiano tam diu graſſantium occaſio omnis abſcinderetur. Comparat ergo Rempub. Chriſtianam cum naui ventis & fluctibus vndique agitata: duos Principes orbi ſalutiferos, cum Caſtore & Polluce, id eſt Dioſcuris, quos, cùm apparent, aiunt eſſe nauibus ſalutares.

fatiſcit.] deficit, pæneque obruitur.

Quòd ſi Helenæ, &c.] ſi Caſtor & Pollux appareant nautis. de quibus Seneca Natur. quæſt. 1. præfatione, Diodor. Sicul. Ouid. Plutarch. alij.

EMBLEM. XLIV.

PVLCHERRIMA Spei deſcriptio ex adiunctis & effectis, quæ Symbolis conuenientiſſimis explicatur. Ea hominem lætum reddit, & ſemper meliora exſpectantem, adeò vt ad mortem vſque comitetur: mera ſibi fingit ſomnia, nihilq; non ſibi pollicetur. Si tamen immoderata ſit & importuna, vltricem habet Nemeſim, quæ vota plus æquo ambitioſa facit irrita, quæque omnem cupidorum arrogantiam vlciſcitur.

Cuius peniculis.] cuius imago expreſſa fuit penicillo.

Elpidij.] pictoris, cuius nomen ab ἐλπὶς, ἐλπίδος.

ſpes bona præſtat opem.] Prou. Spes ſeruat afflictos: &, Spes alunt exſules.

Cur viridis tibi palla.] Viror ſpei color eſt, vt poſteà in colores, noſter hic,

Nos

Nos ſperare docet viridis, &c.

Quid manibus.] Tela fracta mortis ideò Spei tribuuntur, quod adactos in extremas miſerias vna ſoletur. Prouerb. Ægroto dum anima eſt, ſpes eſt.

præcido ſepultis.] Mortuis ſpes præciditur, qui non ſunt ampliùs in natura.

Cur in dolioli.] Fabula de Pandoræ pyxide apud Heſiod. 1. ἔργων.

Aſcræi ſenis.] Heſiodi, ab Aſcra, Bœotiæ vico.

Quæ tibi adeſt.] Cornix, auis tributa Spei, quòd ſubinde *cras, cras*, edat.

oſcen.] auis auſpiciis apta.

Eſt benè cùm nequeat.] Ex Suetonij Domitiano extremo:

Nuper Tarpeio quæ ſedit culmine cornix,
Eſt, benè non potuit dicere, dixit, erit.

Qui comites.] Spei comites, Bonus euentus, de quo Plin. 34. 8. & 36. 5. itemque Cupido.

Vigilum ſomnia.] Plato τὰς ἐλπίδας dicebat ἐγρηγορότων ἐνθεορόντων ὀνείρους ἐῖ).

Quæ tibi iuncta.] Nemeſis vindex arrogantiæ omnis Spei adiuncta: vt doceamur, nihil ſperandum niſi quod licitum ſit, noſtriſque viribus & captui congruum.

EMBLEM. XLV.

OCCASIONE ſuilli roſtri ſibi à cliente quodam pro xenijs oblati, ſignificat occaſionem vndecunq; nobis eſſe captandam vlteriùs progrediendi, vt labore & diligentia promoueamur, ſucceſſumque optatum conſequamur, adeò vt non reuocemur ab officio faciendo occaſione leuicula, & quod vlterius fuerit, ſit ſemper melius.

Roſtra.] roſtrum. ſynecdoche numeri.

nouo anno.] Iani Kalendis.

ſuis ſetigeri.] porci ſetas gerentis.

obtulit.] pro ſtrenis.

ventri xenia, dixit, habe.] Proſopopœia ruſtica ruſti hominis. Obiter reperio ſuillas carnes Romanis fuiſ in deliciis.

Progreditur ſemper.] hinc occaſio captata Emblemati

Gramina.] quiſquilias & alia.

ore pando.] roſtro reflexo, recuruo.

Cura viris eadem eſt.] itidem debent curare homine ne fruſtrentur ſua ſpe, rebuſque cupitis.

& vt melius.] i. δόλ τ' ἔργον ἀμείνονων.

EMBLEM. XLVI.

IDEM cum ſuperiore. Spem cum Nemeſi eadem a poſitam, vt admoneamur nihil nobis optandum a ſperandum, niſi quod liceat, quodque noſtra expecta tione noſtroque captu dignum ſit: quia Nemeſis, vir dex omnis arrogantiæ & faſtus, propè ſit temeritate vltura impotentem.

noſtris altaribus.] ijſdem ſunt locatæ aris, quod paull antè dictum.

EMBLEM. XLVII.

ÆLIANVS lib. 14. ſcribit Porphyrionem auem, mu liebris pudicitiæ obſeruatorem eſſe, matriſque familia adulterium ſuſpendio ſuo indicare. Alij etiam auctore idem prodiderunt. Huius rei cauſſa eſt in abditis natu ræ arcanis. tantùm liceat hinc colligere, quàm turpe quamque flagitioſum ſit adulterium, cuius actu ve clanculario, auicula ſe-ſponte vita priuet.

ſi inceſtet.] ſi adulterio ſe inquinet vxor domini.

Abdita in arcanis.] eius rei ratio reddi non poteſt, v quæ ſit inter naturæ arcana.

EMBLEM. XLVIII.

TRACTVM id ex Aſclepiadis tetraſticho, quod le gitur in 3. Græcorum epigrammatôn. Conqueritur Vir tus ad Aiacis tumulũ ſedens, quòd Achillis arma, non

Aiaci,

iaci, cui iuſtè debebantur, ſed Vlyſſi fuerint adiudi-
ata, iniqua Græcorum Principum ſententia. Ex quo
itelligitur, pleroſque viros innocentes, iniquis iudicum
ecretis de ſuo iure deturbari, vexari, ſpoliari bonis; do-
ſos verò & fraudulentos contrà in honore haberi,
alere gratia, ſuſtentari, fruſtrà dolentibus intereà vi-
s bonis.

Albentes dilacerata comas.] in ſignum mœſtitiæ.

Scilicet hoc reſtabat.] q. d. non ita grauiter animo af-
cta cruciarer, niſi tam miſerè victa & deſtituta eſſem
ijs, quibus in primis me putabam commendari,
ræcis nempe, politis & doctis hominibus. Idem enim
dicium ſi latum eſſet à iudice barbaro, ferrem animo
quiore.

& cauſſa ſtet potiore dolus.] adeò fraudulenti & doloſi
perioreſ ſunt in controuerſia: vel, dolus ſit melioris
nditionis, quàm iuſtum & æquum.

EMBLEM. XLIX.

PLINIVS lib. 29. c. 4. tradit, è ſtellionibus malum
edicamentum fieri. Nam (inquit) cùm ſtellio immor-
us eſt vino, eorum qui biberint, faciem lentigine ob-
icit. ob hoc in vnguento necant eum inſidiantes pel-
um formæ. Stellio itaque poteſt eſſe ſymbolum ma-
mentis, malique animi, vt ſit hoc tortum in quoſdam
bdolos & fraudulentos Sinones, à quibus eſſe cauen-
m notæ quædam corporis tacitè videntur præcipere:
natura prouida fuit, nobiſque egregiè cauit, quæ cer-
malignitatis notas quibuſdam animantibus inditas
e voluerit. Ita vulgò dicimus, Cauendum à ſignatis.

Stellio.] de quo Plin. 30. 10.

Stellatus corpora.] in tergore notas habens in ſtellarùm
odum. Ouid. 5. Metamorph. Verrius tamen ab eo di-
, quòd virus ſtillet cibo, potiùs quàm à ſtellarum ſi-
litudine, quia eius corium varium eſt.

parua lacerta.] ſpecies lacertæ.

qui latebras & caua b.] Ouid. ibid.

—— latebráſque petit, aptúmque colori
Nomen habet, variis ſtellatus corpora guttis.

prauíque doli] doli mali, de quo Iuris interpretes.

nuribus zelotypis.] mulieribus zelotypia laborantibus

lentigine.] macula ſubruſa in facie, vt etiam interdum in manibus.

pellice.] amaſia, meretrice.

EMBLEM. L.

TORQVETVR hoc in eos proditione infame Corycæos & ſycophantas improbos, qui cùm animo eſſe amico & beneuolo ſeſe profiteantur, vt incautis & minùs prouidis faciliùs imponant, nihil non fingunt nihil non ſimulant, vt inſontes, minimeque malos homines in ſummum diſcrimen coniiciant. Quod fit cùm poſt ſermones vltrò citróque habitos, obiiciunt miſeris & incautis vel deteſtandum ſortilegij aut hæreſeos crimen, vel denique aliquid aliud, ex quo ſunt illi correpti, delatíque ad extremum vſque vitæ famæque periculum, vnde vix ac ne vix quidem ſe poſſunt expedire.

Altilis anas.] quæ domi alitur.

allectator.] alliciens, παλεύτρια, ſeducens, deceptrix.

cærula pennis.] cani coloris vel cinericij.

Congeneres turmas.] eiuſdem generis anates.

garrit.] ſtrepit.

In illarum ſe recipit gregem.] ſe ſociam illis adiungit.

Prætenſa incautas.] donec eas cogat in paratas ab aucupibus pedicas.

Perfida cognato.] ſeſe obſtringit ſcelere perfidiæ longè grauiſſimo, quòd prodat eiuſdem generis alites.

EMBLEM. LI.

SIMILE quid legitur in 3. Græcorum Epigrammat. Veſpæ autem tumulo Archilochi affixæ, effræni

lingua

inguæ petulātiam arguunt. Quod torqueri facilè poteſt
n ſcriptorem quemdam maledicum, quique alios fuerit
nſana quadam obtrectandi licentia inſectatus. Veſpæ
unt raucæ & mordaces: acriter enim pungunt. ſed
eque mel, neque ceram fingunt: ita maledicis vnum
arpendi conuitiandíve ſtudium, in ceteris inutiles
& inepti.

tumulo de marmore.] tumulo marmoreo. vt apud Virgil. in 4.

——fuit in tectis de marmore templum.

certa ſigilla.] ſigna ſeu notas.

EMBLEM. LII.

Ex Phauorino citatur illud à Stobæo: Quemadmodum Actæon à canibus, quos alebat, diſcerptus eſt: ita paraſiti & aſſentatores eos, à quibus enutriuntur, miſerè perdunt. Id verò in eos torquet Alciatus, qui latrones fureſque domi ſuæ receptant: aut etiam (vt verbis vtar Marcellini, lib. 14.) qui familiarium agmina, tamquam prædatorios globos poſt terga trahunt, à quibus tandem miſerè abſumuntur.

Latronum.] prædatorum.

furum.] ganeonum, eorumq; qui malis artibus viuunt.

manus.] multitudo, globus.

It comes.] te comitatur.

& diris cincta cohors gladiis.] ſicarij, qui vulgò ſpadacini, per contumeliam.

te mentis generoſum.] nobilem, & exceſſo animo.

Quod tua olla.] tua menſa plures improbos alliciat. Prouerb. Ollæ amicitia.

En nouus Actæon.] μυθολογία. De Actæone verò Naso 3. Metamorph.

EMBLEM. LIII.

Expressum id è libello Plutarchi, de diſcrimine adulatoris & amici. Adulatori omninò idem accidit

 atque

atque chamæleonti. Nam ille colorum omnium ſimil
tudinem exprimit, præterquam albi: ſic aſſentator, cù
ſe ſimilem præſtare non poſſit in ijs quæ digna ſunt ſtu
dio, turpia quæque imitatur quantum poteſt.

reciprocat auram.] reſorbet, retrahit.

populari veſcitur aura.] Prou. Vento viuere.

Albi & pudici neſcius.] color albus mentis integritatem
puritatemque, vt rubeus pudorem arguit.

EMBLEM. LIV.

SVMPTVM ex Græco Archiæ: eſtque apoſtroph
ad hirundinem in ſtatuæ Medeæ quaſi ſinu nidifican
tem. Quæ fabula torquetur in prodigos & decoctores
quibus nihil de rebus aliorum committendum, qu
adeò praué ſua dilapidarint. Eos enim non ſecùs atqu
auiculam imprudenter facere, quæ Medeæ ſuos paruu
los credat, cùm ea non continuerit manus à proprij
liberis.

Colchidos.] Medeæ.

in gremio.] ſinu.

nidum congeris.] nidificas.

tam malè credis.] tam improuidè committis.

Dira parens Medea, &c.] Ouid. 7. Metam.

EMBLEM. LV.

HANC ſimilitudinem mutuatus eſt à Platone, qu
animum noſtrum cum auriga, perturbationes cum
equis comparat. Significatur autem, nihil ei commit
tendum eſſe, qui in proprios affectus nullum ſibi ſumi
imperium; ſed temerè hac & illac fertur concitatus
non aliter quàm equus, qui ſeſſorem abripit.

In præceps rapitur.] de plauſtro cadit.

fruſtrà tendit habenas.] ſic Virgil.

Inſtat equis auriga, neque audit currus habenas.

effreni oris equus.] ἀχαλίνου ςόματος.

EMBLEM. LVI.

PHAETONTIS caſus in eos Principes traducitur, ui recta mente conſilioque deſtituti, & audacia iuue-ili exſultantes, multis variiſque difficultatibus ſeſe im-licant, adeò vt poſt labores inexhauſtos, tandem ſe & uos in præcipitium miſerè coniiciant. Ferè fit enim, vt rincipes illi fatui & excordes, eo, quod habent in alios nperij & potentiæ, pro ſua libidine abutantur, & quaſi rodigant in publicæ rei ſummam perniciem.

currus paterni.] imperij vel regni paterni adminiſtra-o.

Maxima qui poſtq.] vbi permultos motus concitauit, erro flammaque depopulatus eſt.

Eſt temerè inſeſſo.] de plauſtro decidit, quod temerè iſcenderat.

Sic plerique.] ita quidam noui Principes ad regni vel rincipatus euecti faſtigium, aura quadam fortunæ landientis, non autem ex virtutum meritis.

ambitio quos iuuenilis.] iuueniliter exſultantes, vt de nnibale Cato maior.

Poſt magnam.] poſt ingentem populorum ſtragem, facultatum longè maximum diſpendium.

Cunctorum pœnas.] tandem pœnas ſui furoris & amen-æ luunt.

EMBLEM. LVII.

AGAMEMNON clypeum habuit, in quo depictus o conſpiciebatur: qui clypeus in Olympiæ fano per liquot tempora pependit, inſcriptione etiam adiecta:

οὗτος μὲν φόβος ἐστὶ βροτῶν, ὁ δὲ ἔχων Ἀγαμέμνων.

Terror hic eſt hominum, quiq; hunc gerit, eſt Agamemnon.

Ducum certè ac militum immanitas ac ſæuitia ſignis nilitaribus non rarò arguitur. Quid enim ſignificant eiuſmodi bellicis ſtemmatis vultures, gryphes, dra-ones, aquilæ, leones, quàm rapacitatem, deprædatio-em, internecionem, terrorem, & alia longè multa,

quæ perpetuò ſanguinarios belli duces comitantur?

Et ſcriptum in ſummo.] id vno nomine dicitur ἐπίγραμμα, vulgo Gallico *eſcriteau.*

talia ſigna.] tale ſymbolum.

EMBLEM. LVIII.

Apologvs hic in eos flectitur, qui licet tenui fortunæ ſint, aut ingenio non perinde valeāt, audent tamen potentiores, vel etiam doctiores inceſſere: quo ex conflictu nihil referunt præter noxam & dedecus. Meminit Apologi Marcellin. lib. 22. vbi de Iuliano Imp. maledicis impetito: Fruſtrà (inquit) virum circumlatrabant, immobilem occultis iniuriis, vt Pygmæi Thiodamas, agreſtis homo Lyndius cum Hercule. Hiſtoriam tamen malim peti à Philoſtrato in Imaginibus.

recreat dum corpora ſomno.] idem atque dormit. Virgil.

——— *placidam per membra quietem* *Irrigat.*

Alciden.] Herculem.

Pygmæa manus.] pumilionum ſeu nanorum multitudo.

Poſſe.] quod erat ἀδυνατον.

putat.] quod erat ἀτόπον, non ſpectata primùm ſua imbecillitate.

Excitus.] excitatus ſomno.

proterit.] facilè victoriam vir magnus de puſillis nanis retulit.

EMBLEM. LIX.

Ex Æſopi Apologo, & Luciani quodam Epigrammate: quod in eos dicitur, qui nulla corrigi arte poſſunt: vel in ea omnia quæ fucata ſunt & ſimulata, vt inanem gloriam, non vitæ meritis, ſed corruptis hominum ſuffragiis emptam, cuius tamen ſimulacra omnia, vt ita dicam, tamquam floſculi celeriter decidunt: cùm ſimulatum quidquam non poſſit eſſe diuturnum.

Aethio-

Aethiopen.] Maurum. Vide Prou. Æthiops non al-
beſcit.

EMBLEM. LX.

CVCVLI nomen abuſiuè in eos traductum eſt, quorum impudicæ ſunt vxores: cùm ij contrà cuculi potiùs vocari debeant, qui vxores alienas adulterant, ſpectato nimirum auis ingenio, quæ ſua oua in nidis alienis ponere ſoleat.

Ruricolas, agreſte, &c.] Nondum mihi conſtat, cur plerique impingunt nomen cuculi ruſticis quibuſdam.

Vere nouo cantat.] Fortè quia cuculi peculiari conuitio dicebantur olim agricolæ, qui negligentes, ſocordes, tardique eſſent, quòd non priùs putaſſent vites, quàm cuculus canere cœpiſſet, ait Alciat. ipſemet 7. Parerg. c. 5. ex Plinio 1 0 9. & Horatio 1. Serm. 7.

EMBLEM. LXI.

CHAEREPHON Athenienſis, Socratis diſcipulus, tam pertinaciter libris incubuit, vt nocturnis lucubrationibus extenuatus maximum pallorem maciemque contraxerit, adeò vt vulgari ioco Noctua, aut, vt aliis placet, Veſpertilio nominaretur. Id prouerbij legere eſt apud Ariſtophanem, in macilentum & pallore confectum.

Aſſumpſiſſe ſuum.] Chærephon, conuitio quodam publico audiit Veſpertilio.

Fuſca viro facies.] quòd eſſet fuſcus, & voce ſtridula. fuſca vox, φαιὰ φωνὴ Polluci. huic opponitur canora.

Nota] probro, conuitio. Nota dicitur probrum, inquit Nonius.

EMBLEM. LXII.

ID confinxit Emblema ex multiplici acceptione vocabuli Veſpertilionis, quod ad res varias torquere ſolent eruditi homines. Primùm in debitores, qui ne in iudicium

cium pertrahantur, & æs alienum cogantur exſoluere, ad modum veſpertilionum lumen fugiunt, & in medijs noctis tenebris, & per amica ſilentia Lunæ volitant. Conuertitur etiam in tenebriones quoſdam, qui ſapientiam eam profiteri ſe fingunt, à qua ſunt alieniſſimi. ſimulant enim quod non ſunt, nec ſecùs ac volucres hæ plumarum loco membranas in aëre motant, muribus non abſimiles: ita hi naturæ aut rerum obſcurarum arcana rimantur, ſed irrito conatu. Denique in verſipelles & ſubdolos quoſdam dicitur, qui nulli factioni ſe addicunt, ſed cum vtraq; parte colludunt: qui tamen cùm ſoleant omnibus imponere, omnibus etiam ſuſpecti ſunt & inuiſi.

Veſpere quæ tantum.] hinc Veſpertilioni nomen.

mala nomina.] debitores, qui non ſunt ſoluendo.

Caligant oculis.] nihil vident in iis de quibus affirmant.

falſáque ſola vident.] Sic faſſus eſt Cicero 2. de nat. Deor. ſe faciliùs quid falſum ſit, videre, quàm verum agnoſcere.

verſutos.] ad malitiam callidos, inquit Nonius. vt de Catilina Cic. pro Cælio: Verſare ſuam naturam, & tegere ad tempus, atque huc & illuc torquere & flectere.

EMBLEM. LXIIII.

ADMONEMVR iræ impetum cohibendum eſſe, omnéſque occaſiones deuitandas, quòd ea perturbatio ſic hominem extra ſe deiiciat, vt quaſi transformetur in belluam ferociſſimam.

Alceam veteres] quòd eius incitamento ad fortitudinem excitetur, i. ἀπὸ τοῦ δι' αὐτῆς εἰς ἀλκὴν ῥέπεσθαι.

Qua ſtimulante.] qua ſe mouente. Plin. 8. Leonum, animi index cauda, vt equorum aures. Immota ergo placidus, clemens, blandientíque ſimilis, quod rarum eſt. crebrior enim eius iracundia, &c.

Lutea bilis.] ἰσατώδης glaſtea, acerrima, mordaciſſimaque, & quæ extremam inter genera bilis malignitatem obtinet.

crudeſcit.] crudus fit, durior & impotentior.

atro felle] fel, iræ folliculus.

EMBLEM. LXIV.

ID petitum è Græco incerti Auctoris, de capra lupi catulum lactante. De ingratis intelligitur, iiſque maximè qui perniciem aut detrimentum afferunt de ſe benè meritis. quo genere ſceleris nullum aliud exſecrabilius, aut dignius ſupplicio. Quid enim deterius, quàm iis vitam adimere, aut etiam afficere incommodis, qui nobis vitæ cauſſa fuerunt?

paſtoris malè prouida cura.] ποιμένος ἀφροσύνη.

ſimul] vbi, poſtquam.

Improbitas nullo.] Publius Mimus,

Maleuolus ſemper ſua natura vtitur. i. nullo beneficio ingrati animus mutatur.

EMBLEM. LXV.

PLERIQVE glorioſuli ſuum nomen ab antiquo quodam & nobili genere trahunt, quamquam indigniſſimè, cùm nulla ſua virtute præclaro nomini reſpondeant. Proinde fit interdum, vt nomine leuiter immutato vel detorto, dignam factis appellationem ſortiantur: vt hîc Otho gloriabundus quiſpiam & arrogans, non quidem ab Othone, vti iactabat, Imperatore, ſed ab Otide, aue fatua, paraſitica, captuque facili.

diceris Otus.] vel Otis potiùs.

Aurita eſt.] Otis. Ariſtot. in hiſtoria animal.

aureps aptus.] aucupandi doctus.

mancipat.] manu capit.

auem.] Otidem.

EMBLEM. LXVI.

Cervarii lupi natura ea eſt, vt quamuis poſt longa ieiunia repertas ægrè carnes mandere cœperit, vbi quid caſu reſpexerit, obliuiſcatur, & copiæ præſentis immemor, aliud quærat. Teſtis eſt Plin. lib. 8. cap. 22. Idem contingit ambitioſis & auaris, qui ſpe honoris amplioris, aut etiam commodi alicuius, in quo ſit quæſtus vberior, neglecta præſenti ſorte, quærant aliud, fitque ſæpenumerò vt vtroque fruſtrentur.

lupus ceruarius.] Lynx.

mandit.] mandere incipit.

hinnuleum.] fœtum ceruinum.

incertam prædam.] quam nondum arripuit.

EMBLEM. LXVII.

Figmentum hoc Niobes ob inſolentem iactantiam in ſaxum rigens transformatæ, arguit potentiorum quarumdam mulierū ſuperbiam, & immodicam arrogantiam, qua obcæcatæ ne ipſis quidem Superis ſubeſſe ſe putant, adeò vt ſuæ mortalitatis immemores incidant in miſeram quamdam ἀναίσθησιν, & ſenſus vacuitatem.

ſtatuæ ſtatua.] expreſſa imago lapidea ex alia imagine ſaxea, in quam conuerſa Niobe.

ductum de marmore marmor.] marmoreum idolum è ſimulacro marmoreo: id eſt, Niobe marmorea.

procax.] petulans, conuitiatrix.

Se Diis auſa conferre.] quæ numini auſa eſt obloqui, ſeque efferre ſupra hominum captum.

Eſt vitium mulieb.] ſolemne eſt mulieribus, quæ ſunt potentiores, ſuperbire.

EMBLEM. LXVIII.

Heraclides Ponticus, qui allegorias ſcripſit in Homerum, ait per Scyllam ſignificari omnis generis impudentiam, quæ non ab re cingatur canum rictibus, audacia, rapina, auaritia.

mulier.] ὡς σημεῖον τῆς ἀνοίας οὐκ ἐλάχιστον. quod non minimum amentiæ ſignum, ait Galen. προτρεπτικῷ ἐπὶ τέχνας.

pube tenus.] impudentiæ nota.

ſuccinctis latrantibus.] inferiore ſui parte cincta quaſi canibus monſtroſis.

Scylla biformis.] ſupernè feminam referens, infernè in caninos rictus deſinens.

Monſtra putantur.] auiditas, temeritas, rapina, ſeu rapacitas.

At Scylla.] ipſamet eſt τῆς ἀναιδείας typus ſeu imago.

EMBLEM. LXIX.

NVLLA deterior ingeniorum peſtis, quàm nimia ſui admiratio & confidentia, quæ eam menti caliginem inducit, vt aſſentatione omni deterior negligentem, ſuperbum, otioſum, & aliorum contemptorem hominem reddat, adeò vt niſi quod ipſe faciat, vel doceat, nihil rectum putet. Benè Seneca libello, De vitæ tranquillitate: Puto multos potuiſſe ad ſapientiam peruenire, niſi putaſſent ſe perueniſſe.

Quod nimium.] deſcriptio φιλαύτου.

In florem.] tibi cognominem, quæ Narce dicitur, & ſtuporem ſonat. Illius odor caput aggrauat, Plin. 21. cap. 5 & 11. 29.

Ingenij eſt marcor.] φιλαυτία inducit ingenio quaſi marcorem & exitium.

doctos qua pesſum.] quod vitium permultos ingenio præditos omnino perdidit.

Qui veterum abiecta.] quia veterum doctrina, docendique ratione deſciſcentes, nouam quamdam ſectam induxerunt.

Nilque ſuas præter.] iique nihil aliud tradere voluerunt, quàm quod eorum dictabat libido.

EMBLEM. LXX.

Id mutuatus eſt ex Oda quadam Anacreontis in hirundinem ſomnos matutinos interrumpentem. quod in eos flectitur, qui ſapientibus & ſedatis viris importuna ſua garrulitate negotium faceſſunt. Et quidem vſuuenire ſolet, vt quibus eſt rationis inopia maior, ſint loquaciores aliis; quia cùm loquendi tempus neſciant, paſſim & vbique obſtrepant.

matutinos ſomnos.] qui ſunt longè ſuauiſſimi. Hîc intellige otium quietum, & à contentione laborum vacationem: quæ tamen quies interrumpitur aliquando importuna quorúmdam nugacitate.

Procne garrula.] hirundo, ſymbolum garrulitatis. Notum prouerb. Hirundinem ſub eodem tecto ne habeas.

Obſtrepere Daulias ore.] Luſcinia.

Dignus Epops Tereus.] meritò in vpupam mutatus, qui Procnes linguam ſcindere, quàm omnino auellere maluit. Ouid. 6. Metam. Plin. 10. 29.

putare.] ſcindere.

EMBLEM. LXXI.

Elegans Inuidiæ deſcriptio ex effectis adiunctiſque: quibus oſtenditur, eum qui laboret inuidia, virulentis cogitationibus paſci, aliorum proſperis ſucceſſibus ingemiſcere, animum mœrore conficere, corpus macie & pallore confectum reddere, aculeis maledicis alios inſectari.

femina.] Rectè femina Inuidia: vel quia id contumelioſum nomen: vel quòd non cadat id vitium niſi in animos molles, parúmque viriles.

ſqualidá.] ſordida, inculta:

vipereas carnes.] Ouid. l. 2. Metam. de Inuidia:

—— videt intus edentem

Vipereas carnes vitiorum alimenta ſuorum.

Cuique dolent oculi.] Virgil. Epigrammat.

Teſtantur gemitu graues dolores,

Sulpi-

Suſpirat, gemit.

Quaque ſuum cor edit.] Prouerb. Pythagoræ: Cor ne edito. i. ne curis animum excrucies. Et cura dicitur quod cor edat. Maro:

—— Tityíque vultur intus
Qui ſemper lacerat comêſtque mentem.

Quam macies.] Ouid. ibidem.

Pallor in ore ſedet, macies in corpore toto.

Virgil. *Pallor terribilis genas colorat.*

ſpinoſáque geſtat tela.] Ouid. eodem 2. lib.

Indoluit, baculúmque capit, quem ſpinea tortum
Vincula cingebant.

EMBLEM. LXXII.

HAEC ſunt fœdæ libidinis expreſſiſſima ſymbola. Satyrus, ſiue hircus (animal ſalaciſſimum, & ad Venerem maximè pronum) capite geſtans erucam, herbam virtutis calidiſſimæ (ab vrendo dictam) ſignificat luxuriam putidam & olentem eſſe in actu, & in affectu ardentem.

Eruca.] herba naturæ calidæ. Plin. 19. 8.

capripes Faunus.] caper luxuriæ nota.

redimitus.] cinctus anteriores capitis partes.

Immodicæ.] nam Venus moderata laudatur aliàs, vt naturalis.

ſalax.] ad libidinem prouocans.

Et Satyri Nymphas.] Pauſanias Atticis, de inſulis Satyriis; Ælian. 3. hiſtor. omnigenæ.

EMBLEM. LXXIII.

HOC ex apophthegmate Diogenis. Dicebat enim, eos, qui profuſè & temerè bona decoquerent, opeſque inſumerent in rebus Venereis, conuiuiis magnificis, & id genus aliis, eſſe arboribus ſimiles in montium cacumine naſcentibus, quarum fructus eſſent hominibus inutiles, à coruis aut vulturibus deuorandi.

Rupibus aëriis. &c.] Rupes, ſeu ſaxum, imperiti & ſtolidi ſymbolum. aër, pro ventoſo. crepido, pro fortunæ ſummo gradu.

Immites fructus] καρποὺς ἀκάρπους.

corui.] improbi quique, impoſtores, nigri homines, quos fugiendos eſſe monuit Horatius.

improba cornix.] vt lena, ſcurrillum.

Qui nihil hum. comm.] qui non ſubſeruiant hominum vſibus, quamquam omnia hominum cauſa facta. Et bona dicuntur à beando. Beare, eſt prodeſſe, ſeu beatum facere. Hinc χρηστοὶ ἄνδρες, viri boni & ſalutares.

fatuorum.] inſipidorum, improuidorum, nulla penè mente, nulloque ingenio præditorum.

paraſiti.] alienæ quadræ aſſueti, ſcurræ vagi.

ſcorta.] meretriculæ.

iuſtos.] viros bonos. Nomine Iuſtitiæ virtutes omnes complectimur, ex Platone, Dialogo, qui ἐρασταί inſcribitur.

EMBLEM. LXXIV.

SEPVLCRO Laidis, ſcorti nobiliſſimi, leæna eſt effi cta partibus poſterioribus arietem complexa: quod procacitatem petulantiamque meretricis indicabat. Aries enim, animal ſtolidiſſimum, ita ſcalptum à leæna, repræſentat amatorem fatuum & ſtolidum, qui blandæ & doloſæ dominæ ſubſeruiat, quique ſuam ſeruitutem, quàm ſit miſera, non ſentiat. Leæna meretricem arguit.

Quis tumulus.] cuius hoc ſepulcrum?

Ephyrææ eſt Laidos.] famoſæ meretricis.

non erubuit.] ei etiam tam formoſæ auſa eſt mors iniicere manum?

Nulla fuit tum forma.] iam in ſenium vergebat.

illam iam carpſerat ætas.] inclinans æuum iam nitorem formæ ademerat.

Iam ſpeculum.] coacta erat amores teneros aliis iunioribus permittere.

Quid ſcalptus.] quid per arietem ſcalptum à leæna, quem arreptum vnguibus poſteriore parte detinet?

Non aliter captos.] eò quòd ſciret ineſcare & capere miſeros amaſios.

EMBLEM. LXXV.

PRIMA huius comparationis pars ſumpta eſt ab Æliano, lib. De animalib. 1. cap. 23. Vt ſargus piſcis facilè à piſcatore capitur, ſi caprinam pellem induerit (genus enim hoc piſcis inſtinctu quodam naturæ, amore caprarum detinetur:) ita deperit amaſius viſa quadam formoſula, vel potiùs laruata capra, cuius laqueis irretitus, vix ſe inde poteſt extricare.

Villoſæ indutus.] Piſcator indutus caprinam pellem piloſam.

Addidit vt capiti.] additis capiti duobus quaſi cornibus.

amatorem.] amore capræ detentum.

ſtans ſummo in litore.] hærens piſcator ad litus eo cultu.

In laqueos ſimi quem.] quem ad retia pellicit amor ille capræ. Simus grex, i. caprarum, quæ ſimæ.

Capra refert ſcortum.] meretriculæ ſimilis capra, ſargus amaſio.

EMBLEM. LXXVI.

SCRIBIT Homerus Odyſſ. κ. ſocios aliquot Vlyſſis virgâ percuſſos à Circe, epotoque pharmaco veneſico, ſtatim in porcos eſſe transformatos. Quo figmento adumbratur meretricis & libidinis fœdæ typus. ea enim ſuis præſtigiis humanas illas cogitationes, & naturales motiones (quæ ὁρμαὶ Græcis dicuntur) in homine tumultuantes excitat impotenter, mutatque in deterius: ex quo fit vt homo, diuinæ naturæ particeps, in belluam degeneret. Per Vlyſſem, qui nullo veneficio, à priſtino mentis ſtatu dimoueri poteſt, conſtantem animi ducem rationem intelligimus.

Sole

Sole ſatæ.] filiæ Solis.
potentia.] vis.
Verterit vt multos.] Homer. Odyſſ. κ.
Teſtis equûm domitor.] Virgil. 7. Ouid. 14. Metamorph.
Scylla biformis.] de qua paullò antè.
Atque Ithaci.] Vlyſſis ſocij: de quorum transformatione, alio loco.
Et rationem animi.] Hinc Venus ἀφροδίτη dicta, quaſi ἀφροσύνη. i. ſtultitia, mentiſque priuatio.

EMBLEM. LXXVII.

VENVS fingitur mortui Adonidis genitalia lactucis recondidiſſe; vt moneamur libidinem turpemque voluptatem, ciborum moderatorum vſu ſopiendam & reprimendam eſſe. Nihil enim æquè conducit ad motus illicitos cohibendos, quàm victus ratio temperata. Eruca calefacit, Veneremque incitat: lactuca verò contrà, herba frigidæ qualitatis.

Inguina dente.] Venus exanimatum iam Adonidem amaſium, qui apri dente confoſſis inguinibus periit, tumulo mandauit in lactucæ foliis.

genitali aruo.] facultati illi genitali, quæ nominatur. Genitale aruum, pro pudendis partibus, aptiſque ad generandum, vt Virgil. 3. Georg. & D. Auguſtin. 18. c. 23. de ciuit. Dei.

lactuca reſiſtit.] Plin. & Caſſ. Dionyſ. 12. de agricult. cap. 13.

eruca ſalax.] de qua paullò antè.

EMBLEM. LXXVIII.

Ex Homero & quibuſdam ſcholiaſtis tradit amuletum ad arcendas amoris illecebras (quo nullum magis exitioſum aut furioſius præſtigium) nempe adhibendam motacillam humano ſtomacho, quæ diſponatur inter binos circulos ſeſe quaſi interſecantes. Eam auiculam aiunt eſſe veneficis mulieribus ad incantationes

peruti-

perutilem: quam etiam a Venere primùm è cælo ad homines deportatam, & Iaſoni traditam volunt, vt Medeam alliceret. Sed par non eſt haberi fidem ei præſtigio: quin potiùs ita ſtatuamus, venenum veneno pelli, & amore amorem ſiſti atque coërceri, id eſt, otioſum animum aliquo labore obſtringendum, ne turpi voluptati corporis aurem præbeat.

Ne dirus te vincat amor.] ne amoris laqueis te irretiri patiaris.

neu femina.] néve mulier quædam venefica animum tuum Magicis artibus præpediat.

præſtò Motacilla.] habe præſtò motacillam, auem Baccho ſacram.

Quam quadriradiam.] quam locabis in medio orbis circulo, ita vt vtraque ala & pedibus quaſi crucem referat.

Tale amuletum] Iſtud erit paratiſſimum amuletum ad impediendam vim omnem carminum Magicorum.

Dicitur hoc Veneris ſigno.] Pindar. Oda 4. Pyth.

Pagaſæus.] à Pagaſa, vrbe Theſſaliæ. ſic etiam nominatur Ouid. 1 Faſtor.

Phaſiacis dolis.] Medeæ incantationibus.

EMBLEM. LXXIX.

MOLLITIES notatur nobilium quarumdam matronarum, quæ ad corporis ornatum oſtentent raras pelliculas animalculorum, vt muris aranei, æluri zibellini (felis libidinoſiſſimi) vtanturque ſuffitu muſci Arabici. Quæ omnia, vt vno verbo, ſymbola poſſunt eſſe rei Venereæ.

Delicias & mollitiem.] mollitudinē, luxum, libidinem.

mus albus.] Prouerb. Mus albus.

Ar guere.] ſignificare.

ſalax.] ad libidinem excitans.

Romanas nurus.] matronas.

Sarmaticum murem.] de quo Ælian. 12. 10.

EMBLEM. LXXX.

NOMINE Eſſæi deſidentis, in cælum oculos flectentis, ſub pallio faculam ardentem obtegentis, ij deſignantur apud nos, qui vitam piam & contemplatiuam prætexentes, otiantur: ingenij lumen extingui ſinunt nil ſibi nec aliis vtiles.

Deſidet in modio.] ignauam vitam ducit.

ſpeculatur & aſtra.] vt qui religionem profiteatur. θεωρητικὴν quamdam præ ſe ferens.

Subtus & accenſam.] tegit faculam ſub pallio, vires ingenij non exſerit, ſed hebeſcere patitur.

Segnities ſpecie.] qualis cœnobitarum quorumdam.

Non ſe, non alios.] Prou. Nec ſibi nec alijs vtilis.

EMBLEM. LXXXI.

MONVIT Pythagoras chœnici non inſidendum, id eſt, non eſſe cibum alienum per inertiam ſectandum, neque in alienis ſportulis vitam collocandam, vt ſede in eis ſtatuta, totum ætatis tempus otioſè traducamus, ſed aliquam ineamus rationem, vt noſtra induſtria victum comparemus, neque ſemper ab aliorum pendeamus ope.

in chœnice figere ſedem.] feriari ob ſpem demenſi diurni.

Nos prohibent.] prohibemur ex Pythagoræ ſymbolis.

manus aſſueſce laboris.] apta & compone te ad laborem.

EMBLEM. LXXXII.

QVI ſunt ingenio lubrico, parumque conſtanti, mentem ſuam ab honeſtō quodam inſtituto vitæ auocari facilè permittunt. Sic enim cœptis cum aliqua laude rebus, magno ſuo damno renunciant, vel controuerſiæ aut litis mouendæ tricis abſtracti, vel quibuſdam illecebris amaſiæ alicuius deliniti. Ducitur ſimilitudo

à natu-

natura remoræ piſciculi, quæ nauem vel maximam ſtat: vt Plin. teſtatur lib. 9. cap. 25.
ſpreto impete.] impetu. Gell 19. 7.
ratem ſiſtere poteſt:] Plin. 9. 25.
ad ſidera vectos.] ſummum iam honorem conſecutos.
in medio tramite.] inſtituto iam benè inchoato.

EMBLEM. LXXXIII.

In vetere quadam fabula inductus erat ſeruus aliuis fatuus, & nihil non ſatagens, qui aſteriæ, vel ardeolæ ſtellatæ figuram repræſentare conaretur, vt mores & conatus ardelionum exprimeret. Ij ſatis mouent ſe, ſed nihil vmquam promouent: nihilque agunt, ſed tantùm ſatagunt, ad modum falconis degeneris & adulterini, qui cit tantùm ceuentis in aëre motus. Ij vulgato nomine Ardeliones appellantur: quo hominum genere nullum impudentius, aut ineptius.
Ignaui ſerui.] nullam ad operam vtilis.
ardeolam ſtellarem.] Ardeolarum tria genera, Leucon, Aſterias, Pellos. Plin. 10. 60.
fabula priſca.] Ariſtot. hiſt. animal. 9. 18.
ceuet.] alas agitet, volare contendat. Aliàs ceuere, verbum obſcœnum.

EMBLEM. LXXXIV.

Ab Horatio & Petronio Arbitro ſumpta hæc imago Tantali, de auaro intelligitur, magnas inter opes inope, qui hac in vita iam ſuos manes patitur, cuique nihil aliud mali optare poſſis, niſi vt viuat diu.
Heu miſer.] verè quidem & ſponte miſer.
miſer Tantalus.] ταλαίτατος.
ſitiens.] numquàm expletur cupiditatis ſitis: proinde cum hydrope comparatur auarus. Horat. 2. Carm. 2. & 1. Serm. 1.
mediis in vndis.] opibus & facultatibus, quæ ſunt fluxæ caducæque. hinc ductum puto verbum *abundare*, &c.

ſtat.] numquam ſedet, nec conquieſcit.

poma proxima.] res partas.

Qui quaſi non habeas.] Tam deeſt auaro, quod hab[et] quàm quod non habet. citatur ex D. Hieronymo.

EMBLEM. LXXXV.

Hoc à Plutarcho mutuatus, libello περὶ ἀθυμίο[ς] dicitur in auarum, qui aſinina quadam ſtoliditate vt[i]tur cibis rancidis, pane mucido, larido iam pænè corr[u]pto, vappa improbè veſcatur, cùm ei opes affatim ſu[p]petant.

populos inter ditiſſ.] inter ſuos populares omnes loc[u]pletiſſimus, vt ille apud Perſ. 4. Satyr.

Diues arans Curibus, quantum non miluus oberre[t].

Et Horat.

Diues agris, diues poſitis in fœnore nummis.

Arua quo magis ampla.] id vno verbo, locuples.

ſenex.] Quid verò turpius (ait Cato apud Cic.) auaritia ſenili? &, quò minus viæ reſtat, eò plus viati[ci] quærere?

Defraudans genium.] naturæ ſubtrahens quod appetat Prouerb. Plautinum.

betas duráque rapa.] viles & contemptos cibos.

Séque rubo aut dura.] Prou. Aſinus mauult ſtramin[a] quàm aurum.

EMBLEM. LXXXVI.

Ea eſt aulicorum vita miſerè ſplendida, vt aureis compedibus vincti teneantur, nec poſſint effugere: quod de Ariſtippo dictitabat irriſor Diogenes. Qua ſeruitute nihil abiectius aut miſerius, cùm ſint illi animo fracto demiſſóque, qui mancipiorum inſtar, ad aliorum nutum viuere & adblandiri cogantur.

Vana Palatinos.] qui aulam aſſectantur aulici, quamquam populari iudicio beati, vincti tamen ſunt, retinenturque aureis compedibus.

vana

vana aula.] epitheton veriſſimum, quæ inani ſæpè nto ſuos aſſeclas paſcat.
auratis compedibus.] Prouerb. Aureæ compedes.

EMBLEM. LXXXVII.

VT Ibis, auis Ægyptia, roſtri aduncitate per eam ſe rtem proluit, qua reddi ciborum onera maximè ſabre eſt, ait Plinius 8.cap.27. Sic plerique, quod vulgò ci ſolet, podicem ex ore faciunt, qui nimia verborum entia vtuntur, quique putidè loquuntur, eaque etiam tegunt, quæ prouida natura voluit eſſe tecta.
Niliacis cognita.] in Ægypto nota. Ariſt. 9. animal. ſtor.
opprobrij in nomen.] in probroſam appellationem ſordorum & obſcœnorum.
Publius Naſo.] Elegia in Ibim.
Battiades.] Callimachus.

EMBLEM. LXXXVIII.

SVMPTVM id ex Æſopico Apologo, cuius etiam eminit Ariſtophan. Equitibus. In eos conuertitur qui m maximè quæſtum faciunt, cùm patria ſeditione l inteſtinis odijs laborat. Id dicitur vulgò, *in aqua turda piſcari.*
ſi limpida verrat.] ſi ſit aqua limpida, & illimis.i. abſie limo lutoque.
Caſſus erit, ludétque operam.] nihil capiet.
multum excitet ergo ſi cretæ.] ſi multum arenæ vel ſabuaut cœni limíve excitarit.
& palmula turbet aquas.] aquaque omnis turbetur. Palula, remi extrema pars.
turbida.] tempore tumultus aut belli.
pace.] pacis tempore.
arctati legibus.] coacti, retentique iugo legum ciuium.

EMBLEM. LXXXIX.

Ex Græco Bianotis, in 1. Epigrammaton. flectitur in crudelem & inſatiabilem hominum auaritiam, qui in vitam hominum conſpirare non dubitant, quò eos bonis omnibus ſpolient. Ex quo diſcimus, mitiores interdum eſſe feras in hominem, quàm ipſe homo in genus ſuum exiſtat.

vada cærula ſulcat.] mare cæruleum nauigat.

Hócque ſono.] lyræ ſuæ modulis.

aures mulcet.] Delphini. Virgil. dixit in 1.

Et mulcere dedit fluctus, & tollere ventos.

Pacuuius, mulcere laudibus, pro mollire, ſeu lenire, vt vult Feſtus.

frænat & ora.] retinet os delphini, ipſumque miteſacit.

rapimur.] opprimimur, lædimur, de medio tollimur. Rapere, ad vim pertinet.

eripimur.] liberamur, ſeruamur. Virgil. 6.

Eripe me his inuicte malis.

EMBLEM. XC.

Hac imagine depinguntur lurcones, guloſi, helluones, quibus tribuit collum gruis, quod ſibi dari optabat Philoxenus: ventrem maxime prominentem, cum duabus auiculis edaciſſimis, Laro, & Onocrotalo.

Curculione gruis.] collo gruis. Nam propriè curculio vermis edaciſſimus, quaſi gurgulio dictus: quo nomine notati etiam paraſiti quidam,

aluo tumida.] ventroſus, φύσκων κ̀ γάστρων.

Laren.] Gauiam, auiculam edaciſſimam. Prouerbium Larus hians.

Onocrotalon.] rapacem auem, quæ duplicem videtur habere vterum, vnum naturalem, in faucibus alterum. Plin. 10.47.

Talis forma Dionyſi.] Athenæus 1. Dipnoſ. 3. Plin. 9.17.

Et gula quos celebres.] vt Gnatho Siculus, Gallonius, Æſopus, Claud. Albinus, Abron, aliique.

EMBLEM. XCI.

ID ex Pauſaniæ Phocicis. Ocnus texens è iunco reſtim vel funem, quam aſella propè aſtans confeſtim voret, gnauum & induſtrium hominem notat, qui vxorem habet, quæ ſtatim dilapidet & abſumat quidquid ille ſuo labore conquiſierit: vt eſt mulierum quoddam genus maximè ſumptuoſum & prodigum.

Impiger.] non intermiſſo labore.

ſparto.] geniſta.

Protinus.] porrò ac ſine intermiſſione, continuò? Nonius.

ignaui ventris.] πολυτελὴς γυνή. ſic apud D. Paullum Cretenſes dicti γαςέρες ἀργαί.

Femina iners animal.] Idem Satyr. 6. Iuuenal.

Prodiga non ſentit pereuntem femina cenſum, &c.

vide Prouerb. Mulieris podex.

mundum ſuum.] muliebrem. Gell. 4. 1.

EMBLEM. XCII.

ID torquetur in mordacem quemdam ſcurram, ventrionem, aliena quadra ſemper aſſuetum, mordacibus dictis in alios citra diſcrimen vtentem.

fluuiales cancros.] fluuiatiles.

forfice plurimus ordo.] pedes habent cancri multiplices, qui ſunt in modum forficis. Chelæ, ſunt eorum brachia. Lege Plin. 9. 31.

ſtat pingui abdomine.] venter pinguis. Abdomen eſt ſpinæ adhærens pinguedo. Iuuenal.

——*venter adeſt abdomine tardus.*

Cum vagus.] Horat. 1. epiſtol.

Scurra vagus, non qui certum præſepe teneret, &c.

menſæ ſedilibus erras.] Epitheta hinc Græcorum multa, vt τραπεζολειχὸς, qui menſas lingat, θυροκόπτης, & θυραύλης, quòd foribus inſidietur alienis. Prou. Sartaginum pernicies.

EMBLEM. XCIII.

Non eſt multum lucri ſperandum ex negotiis minimis, & in quibus quamquam multum laboris & operæ collocetur, tamen fructus inde parum capitur, præſertimque ſi ſit conſors in eadem adminiſtratione. hinc adagia: Vno in ramo non benè ſedent duæ ficedulæ: & Vnum arbuſtum non alit duos erithacos.

In modicis.] rebus, vel negotiis.

erithacos.] Rubeculas. Plin. 10.20.

In tenui ſpes.] Prou. Tenuis ſpes.

ficedulæ.] à ficubus edendis, cùm tamen veſcatur vuis. Plin. 10.29.

EMBLEM. XCIV.

Id ex Apologo Æſopi dicitur in eos, qui lautioris victus ergô in opulentiorum domus irrumpunt, vnde nihil præter damnum aut etiam interitum conſequantur. Vel in eos, qui luxus & gulæ intemperantia mortem præproperam ſibi accerſunt, quique, vt vulgus Gallorum loquitur, ſuum in dentibus tumulum faciunt.

Regnator penus.] mus incolens penus. de nomine hoc Gellius 4.c.1.

menſæ arroſor herilis.] aſſuetus rodere menſas heri, ſeu patris familiâs.

hiulca.] hiantia. De oſtreis Plin. 32.6.

falſa oſſa.] teſtam oſtreæ, quam oſſa eſſe putabat.

domum.] ſuam teſtam.

Deprenſum furem.] murem ἐπ' αὐτοφώρῳ.

Semet in obſc.] qui ſemet coniecerat in id diſcrimen.

EMBLEM. XCV.

Petitum id ex Clementis Alexandrini 2. Pædagogi, cap. 1. Qui animum in aluo defodit, piſci, qui aſellus dicitur, maximè ſimilis. Accommodatur in quoſdam rabulas forenſes, qui ſuo incondito clamore videntur aërem turbare, cùm dent ſine mente ſonum,

mniaque intereà ad ventrem & ingluuiem referant.

Voce boat torua.] quod eſt λαρυγγίζειν, vt habet Proerb. Intenta voce clamat Onocrotalus, ſiue Truo.

rabulam.] Vide Nonium in Rabula.

addictum ventrique gulaque.] γλωσσογάστορα, vt nominatur à Polluce Onomaſt. 2.

EMBLEM. XCVI.

VIDETVR id ab Alciato confictum, ex ſcholarum iris conſuetudine, in eos Doctores, qui pro variis in ocendo vitiis varia ſunt agnomina ſortiti. Fit enim epenumerò, vt citiùs vitia quàm virtutes in iis obſeremus, qui publicè docent; ioculari quadam laſciuia, t eſt quorumdam in conuiciando natura procax.

Moris vetuſti.] in ſcholis potiſſimùm iuris.

cognomina.] ad laudem aliquam, ſeu vituperium.

Reuolutur qui eodem.] qui ſe implicat, eodemque relit vnde digreſſus erat.

Mæander.] flexuoſus, obliquus.

Labyrinthus] quòd ſe bellè non explicet, nullaque tatur methodo.

Nimis breuis.] Breuitas, qua neceſſaria prætermittunur, eſt in vitio, vt fortè fuit Claudius Cantiuncula.

Qui vel columnas.] Prouerb. Columnas rumpere.

Truo.] de qua aui ſuprà.

tenuis quod voce.] vt Chærephon Socratic. de quo antè iam.

colobotes.] mancus, decurtatus. κολοβόω, comminuo & trunco.

ſturneus.] de hac aui Plin. 10.24.

ceu vipera.] ſerpens.

pſecas.] ſtillicidium, vel gutta, aut ſtilla è tectis decidens.

Quàm multa.] quot vitia, tot vocabula & nomina conuitioſa fingi poſſunt.

EMBLEM. XCVII.

NOMINE Panos, natura ſignificatur hominis. Pan enim pro Deo habitus, ſuperiore ſui parte hominem inferiore verò caprum referebat. Homo natura diuin eſt, angelica, cæleſti, immortali, ſi eius animum ſpectes in quo mens, ratio, intelligentia: quibus partibus antecellit aliis animantibus. Eſt & inferior animi pars ex coniunctione corporis, rationis expers, bruta, ferox, & beſtiæ quàm homini ſimilior, in qua ſunt perturbationes. Caper pro libidinis ſymbolo perſpicuè vſurpatur: coitu enim omnia animantia propagantur.

Pana colunt gentes.] gentiles ſeu Pagani vulgò dicti.

naturam hoc dicere rerum eſt.] nam πᾶν, totum, vel vniuerſum ſonat.

quod nobis inſita.] Ratio principium habet à corde, principatum in cerebro. Cic. 1. Tuſcul. Plutarch. 4. Decretor. 5.

caper.] ſymbolum coitus, ſiue libidinis. At coïtu animalia omnia generantur, vt ſunt aëriæ, aquatiles, terreſtres.

Sophian.] rationem & mentem. Lactan. Opificio Dei.

Inferiora modus.] Ita & cupiditates nihil habent rationis: taſque habemus cum belluis communes.

EMBLEM. XCVIII.

SVMPTVM id è Galeni περὶ τέχνας προτρεπτικῷ: apud quem Fortuna, muliebri habitu, globo ſeu pilæ inſidet, ad eius indicandam inſtabilitatem: Mercurius verò quadrato cubo, ad deſignandam artium potiſſimùm liberalium firmitatem, vt quæ nullo fortunæ impetu moueri loco poſſint. Quò illud refertur apud Græcos auctores peruulgatum:

λιμὴν ἀτυχίας ἐστὶν ἀνθρώποις τέχνη.

ars hominibus, eſt infelicitatis portus.

Sphæra.] orbi rotundo, ad ſignificandam volubilitatem

tem & inconſtantiam, qualis eſt in artibus ſordidis & mechanicis.

Cubo.] quadrato lapidi, firmæ ſedi, ad deſignandam artium liberalium ſtabilitatem: vel vitam ipſam ſedentariam hominum ſtudioſorum.

Artibus hic.] Mercurius bonarum diſciplinarum præſes.

variis caſib.] rebus fortuitis, quæque ſunt in perpetuo inconſtantiæ motu.

illa.] Fortuna.

Aduerſus vim fortunæ.] Ars eſt infelicitatis portus. λιμὴν ἀτυχίας, dixit quidam: & alius, Ars ſua cuique pro viatico eſt.

Diſce bonas artes.] Ouidium imitatur 1. Artis,

Diſce bonas artes moneo Romana iuuentus.

EMBLEM. XCIX.

AD firmandam conſeruandamq́ue valetudinem corporis, duo ſunt obſeruanda, certa victus ratio, & vini vſus moderatus, qui curas animo pellat, vitamq́ue hilarem faciat. Quod præceptum συμβολικῶς expreſſerunt, qui iiſdem aris Phœbum Medicinæ numen, & Bacchum vini deum collocarunt.

Natus vterque Iouis.] Bacchus & Apollo: alter Semeles. alter Latonæ filius.

Saluete.] χαίρετε.

Tu vino curas.] Horat. —— *diſsipat Euhius*
Curas edaces.

victu dilue morbos.] aufer corporis ægritudines certa victus ratione.

EMBLEM. C.

Ex quatuor auicularum generibus, quæ totidem partibus anni conſpiciuntur, videtur innuere rerum omnium tempeſtiuitatem: vt admoneamur ſuſcipiendum omne negotium tempeſtiuè, quia magna ſit occaſio-

caſionis vis in rebus omnibus adgrediundis & perficiendis

frigilla.] à frigore dicta. de qua Ariſtot. hiſt. animal. 8.3.

vere nouo garrula hirundo.] Ouid. Faſt. 2.

——*an veris prænuntia venit hirundo.*

Prouerb. Audi Chelidonem.

cuculus.] de quo ſuprà nonnihil.

ficedulas.] de quibus paullò antè.

EMBLEM. CI.

NESTORIS patera geminis fundis, argentea, clauiculis aureis, quatuor anſis, & ſub harum quaque columba ſedens, cælum & pulcherrimum aſtrorum ornatum ſignificabat. Nam crater iſte coloris argentei & clauiculis aureis, cælum puriſſimum referebat, & ſtellas aurei coloris: columbæ, Pleiades erant: duo vmbilici, vtraque vrſa. hoc ſchemate commendatur Aſtronomia, longi vſus & obſeruationis ars, quæque in rebus arduis plus poteſt, quàm robuſti corporis vires.

Quod grauis argenti] crater factus è maſſa argentea.

fulua columba.] Martial. 8.

Hi duo longæuo cenſentur Neſtore fundi:
Pollice de Pylio trita columba nitet.

magna minórque fera.] Ouid. ſic 3. Eleg. 4 Triſt.

Magna minórque feræ.

longo vſu.] longa doctus experientia.

EMBLEM. CII.

TORQVETVR hoc in nimiùm curioſos Philoſophos, vel eos Aſtrologos, qui vulgò Iudiciarij nominantur. Ij quæ ſunt abdita in natura, vel quæ Deus homini voluit eſſe tecta, perquirunt anxiè; deque iis totos dies noctesque ſecum diſceptant, miſerè ſeſe intereà conficientes, non ſecùs atque olim pendens in monte Cau-

caſo Prometheus, cui aquila cor ita exedebat, vt exeſum renaſceretur.

Caucaſia æternum.] Martial. in 1.

——— in Scythica religatus rupe Prometheus
Aſsiduam nimio pectore pauit auem.

ſacri præpetis.] aquilæ Ioui ſacræ. de voce Præpes, Gell. 6. c. 6.

prudentum.] nimiùm altè ſapientium.

EMBLEM. CIII.

ID ex Greco Iʼουλιανοῦ conuertitur in Aſtrologos quoſdam falſarios & impoſtores, qui ſupra humanum captum conantur aliquid, quæque longiſſimè abſunt ab ingenio humano, vi mentis, & fallacis artis ope ſe conſequi poſſe putant: quo fit, vt detecta impoſtura, in ludibrium & miſeram inopiam decidant.

per ſuperos & aëra.] per aëra ſuperum.

donec in mare.] donec in mare lapſus, pennis liquefactis, nimio Solis æſtu.

cera eadem.] rurſum fingeris à pictore ex cerea quadam materia.

Exemplo vt doceas dogmata.] ὡς διδάξῃ τὰ δόγματα: commonefacias vnumquemque, doceaſque certo tuo exemplo.

EMBLEM. CIV.

ID ex Apologo Æſopi, de aucupe & vipera. Dicitur de aſtrologis, qui occupati circa inſpectionem rerum cæleſtium, vt inde aliquid ſe præſagire poſſe putent, non præuideant quod in terris ſibi periculum impendeat.

Dum turdos.] auceps dum captat viſco turdos, alaudas pedica & telo gruem.

iacta arundo.] i. telum, ſeu ſagitta. ob vſum enim, quem ſagittis conficiendis præbent arundines, pro ſagitta vſurpatur arundo à poëtis.

Dipſa-

Dipſada.] ſerpentem. Dipſas, genus ſerpentis ſitim inducens, à διψᾶν, ſitire.

non prudens.] incautus.

ſecurus fati.] neſciens infortunij, quod habebat pedibus obuolutum: ſic enim habet epigramma Græcum Antipatri,

τὸν ποσὶν ἐκ ἐσάλω κᾶδμα κυλινδόμενον.

Lactant. lib. 2. cap. 3. in Philoſophos: Dum aliorum præcipitium vident, non proſpexerunt quid ante ſuos pedes eſſet.

EMBLEM. CV.

Ex Græco Argentarij: quo ſignificatur, viros fortiſſimos, & alioqui ſanctiſſimos, amore præpediri: neque mirum videri, ſi imbecilliores eius iugo tam facilè ſubiiciantur.

auriga.] ductor.

Expreſſus gemma.] ſculptus annulo, effictus.

puſio.] puerulus, παιδάριον.

manu hac.] dextra.

ſcuticam.] flagellum è loris.

hac vt flectat habenas.] ſiniſtra frenum tenet.

Vtque ſit in p.] formoſiſſimus. in Græco, πολλὰ δ' ἀμφιτέθηλε χάρις: multa autem circum floret gratia.

Dira lues procul eſto.] O dirum exitium! vel vt in Græco ſine epiphonemate, φρίσσω τ βροτολοιγόν: horreſco homicidam.

feram talem.] leonem.

Eſt potis.] poteſt.

EMBLEM. CVI.

Id etiam ex Græco: ex quo diſcimus, Amorem & in terris & in aquis imperium obtinere in quodcunque animantium genus: quod oſtenditur ſymbolo roſæ ſiue floris, qui terram; & piſcis, qui mare deſignat.

placidum tuetur.] μείλιχός ἐςι, placidus eſt.

Nec

Nec faculas.] faces ardentes.
nec quæ cornua flectat.] arcus.
flores.] roſam. Roſa enim Veneri ſacra. In Appendi-bus Virgilianis legitur, *Sideris & floris nam domina vna Venus?*
piſcem.] Delphinum, vt in Græco, δελφῖνα καὶ ἄνθος.
Scilicet vt terræ.] Virgil. Georgicis,

Omne adeò genus in terris, &c. eſt enim notum carmen.

EMBLEM. CVII.

Ex 4. Græcor. epigram. quo ſignificatur, amore ſtrenuo nihil vehementius aut inſuperabilius, adeò vt rebus ipſis, quæ violentiſſimæ putantur, non cedat. Itaque Græcis nominatur πανδαμάτωρ. i. omnium domitor.
Deus aliger.] ὁ πτανὸς, alas gerens Cupido.
aligerum fulmen.] cui tribuuntur alæ propter pernicitatem.

EMBLEM. CVIII.

Hoc ſcriptum eſſe in Hieronymum Paduanum, virum litteratum, qui rebus amatoriis operam daret impenſiſſimè, retulit Guicciardinus, ſcriptor Italus. Poteſt non minùs commodè flecti in quoſuis ſtudioſos litterarum, qui neſcio quâ animi leuitate ita ſe abiiciant & proſternant, vt amorem non ſatis honeſtum perſequantur.
Immerſus ſtudiis.] totus in ſtudiis occupatus.
dicundo & iure peritus.] Iuriſperitus.
maximus libellio.] γραμματεὺς. ſed certè hoc nomine malim quemdam inſigniter litteratum intelligi, & eum qui ſtudijs pænè immortuus fuerit.
quantum nec Thracius.] efflictim deperit Helianiram, vt non plus olim Tereus, rex Thraciæ, Philomelam deperierit. Ouid. 6. Metamorph.
ſororis.] Prognes. de qua iam ſuprà.

Palladacur alio.] At Venus, cur iterùm ſuperaſti Pa-ladem? num ſat erat ſemel in monte Ida te victrice fuiſſe?

EMBLEM. CIX.

Ex Græco Mariani Scholaſtici, 4. Græcor. Epigram-mat. figmentum ſanè pulcherrimum, quo vis hone-amoris ob oculos ponitur. Is enim homines inflam-m ad rerum cæleſtium & honeſtarum contemplationen virtutum omnium rationem ex ſe ducit: quam eni coronam capite geſtat, prudentiam deſignat in par totius corporis nobiliſſima, & in qua contemplati Per tres alias coronas, quas manibus contrectat, iuſ-tiam, fortitudinem, & temperantiam, in actione maxim poſitas agnoſcimus, vt omnem virtutis atque honeſti vi inde proficiſci diſcamus.

Dic vbi ſunt incurui.] arcus enim, pharetra, telaq; Amo-ri tribuuntur, qua de re dicetur paullò pòſt in ſtatua Amoris.

fax triſtis.] facula exitialis, noxia.

tres vnde corollas.] cur triplicem corollam manibu contrectas?

vnde aliam.] cur alia corona inſignitum caput eſt?

Haud mihi.] non ſum natus Venere vulgari: nih mihi rei eſt cum volgiuaga voluptate.

Quatuor eque ipſa] ex omni natura virtutis tres coro-las conficio, è quibus prima, quæ prudentiam ſeu ſ-pientiam repræſentat, caput circumdat.

EMBLEM. CX.

NEMESIS, vltionis Dea, ſuperbientem Veneris f-lium voluit ab alio aduerſario Cupidine, ſeu oppoſit amore, vinciri & conſtringi, quo ſignificatur, turpen amorem, aut noxiam cupiditatem honeſto quodam af-fectu & labore non modò imminui, ſed etiam ſopiri.

Aligerum aligero.] Nemeſis, dea ſcelerum vindex, al-

finx

inxit aligerum Amorem aligero Amori oppoſitum, cereque contrarium: arcum arcui, ignem igni: id eſt, Cupidini vulgari oppoſuit alium Cupidinem omnino contrarium, eique aduerſantem.

Vt quæ aliis fecit, plectatur.] vt ferat eos cruciatus, quibus miſeros affecit homines.

puer olim intrepidus.] immò πανδαμάτωρ, inuictus, qui vim ſuam in Deos etiam exercet.

Ter ſpuit ínque ſinus.] mœſtitiæ & indignationis ſignum expreſſiſſimum.

crematur Igne ignis.] huc Ouid. 2. de Remedio:

Alterius vires ſubtrahit alter amor.

Et, Philoſophi ſolent amorem veterem amore nouo, tamquam clauum clauo pellere, ait D. Hieronym. ad Ruſticum Monachum.

EMBLEM. CXI.

Hoc figmento, amoris naturam intelligere licet; qui, vt rectiſſimè Plautus ait, *& melle & felle eſt fœcundiſſimus*: nam guſtu dat dulce, amarum ad ſatietatem vſque aggerit. Quid enim voluptate blandius? ſed eadem tandem quid triſtius?

Matre licta.] relicta. i. cùm procul à matre ſeceſſiſſet.

infans Lydius.] Cupido diſſolutus. Lydi, Aſiæ populi, omni mollitie ac luxu perditi. Herodotus 1. Athenæus 12. 4. Plin. 3. 5. & 5. 29.

hunc diræ ſed r.] ſed intereà morſus eſt ab apibus.

Venerat hic.] putabat eſſe mites volucres, ſed reipſa eſt expertus ſerpentis morſum non eſſe nocentiorem.

Prô dolor, heu ſine te.] ô apes, non minùs acres eſtis, quàm mel ipſum dulce. Nam vox ἀντίπαλοι, quæ in Græco legitur epigrammate (è quo id tralatum emblema) ſignificat æqualium inter ſe virium, ſeu qualitatum contrarietatem: quaſi apertiùs diceret, apum acerbitatem æquare mellis dulcedinem, magnumque bonum ſummo malo compenſari.

EMBLEM. CXII.

AMOREM cum Apibus comparat. Apes ceram & mel conficiunt: eædem aculeum habent violentiſſimi ſic amor voluptatis ſuppeditat illecebras, idem dolorem mœroremque fundit in animos. Vel id intelligetur generaliùs de iis rebus, ex quibus petitur aliqua oblectatio, quæ tamen, niſi caueamus, immixtam habent amaritiem.

Alueolis.] apum aluеariis.

dum mella legit.] Cupido mellilegus.

mala apes.] noxia.

Et quatit humum.] ſignum doloris vehementiſſimi.

dolorem.] vulnus.

ridens Venus.] φιλομειδὴς. Horat.

Siue tu mauis Ericina ridens.

hanc feram.] beſtiam. Apes hîc feræ dicuntur, vt apud Iuriſconſultos, L. Naturalem. D. de acq. domin. Plin. tamen 11. 5. tradit eas nec manſueti, nec feri generis eſſe.

EMBLEM. CXIII.

OSTENDITVR quàm ſit abſurda Cupidinis deſcriptio, qualis circumfertur ex opinione veterum poëtarum. Nam nuditas, & veſtium priuatio, repugnat Dei naturæ rerum omnium copia beatæ. Puer non eſt, qui ſit annoſior Neſtore: inconſtans non eſt, qui ſic obſtinatè obfirmet animos: pharetratus non eſt, quia puer benè iaculari neſcit: neque alatus, qui volandi ſit impotens, ſeque humo tollere non poſſit: non eſt ſagittifer, vt qui captus lumine: igneus non eſt, quia ignis omnia depaſcatur. Tandem opponit veram amoris deſcriptionem, eamque naturalem, vnà cum eius ſchemate, *Punica glans in nigra clypei planitie:* quæ repræſentant ſexus vtriuſque γεννητικὰ μόρια.

Eius qui vario nomine.] qui vim eius naturamque variè repræſentant.

Conuenit hoc.] nónne abſurdũ, quòd nudus, quòd puer,

quòd

uòd arcitenens, quòd alatus, quòd oculis captus?

Hæc ora, hic habitus.] talis Amor deſcribitur à poëtis, uæ fictio quàm ſit abſurda, mox oſtendam.

Diuo quaſi pallia deſint.] Atqui Deus re nulla eget: eſt rgo primum abſurdum.

Aut quî quæſo niues.] ſi nudus, non poterit frigora pereti. alterum repugnans.

Si puer eſt.] non poteſt dici puer, qui Neſtorem ætate uperat. eſt enim ὁ ἔρως ἀρχαιότερος Ἰαπετοῦ, vt ex Luciano monuimus alio loco. Et Heſiod. Theogonia tradit, Chaos, Tellurem, Amorem, Deorum primos extitiſſe.

Aſcræi ſenis,] Heſiodi.

Inconſtans, obdurans.] an inconſtans habendus, qui ſic pertinaces & obduratos reddat animos?

numquam linquere ſponte poteſt.] Senec. Hippolyto:

Qui blandiendo dulce nutriuit malum,
Serò recuſat ferre quod ſubiit iugum.

At pharetras.] arcitenens, ſeu pharetratus amor, idemque puer: quod abſurdum aliud. neque enim puer curuare arcum poteſt.

Alas cur ve.] quorſum alæ tribuuntur Cupidini, cùm volare neſciat?

Inſcius in volucrum.] non poteſt auceps eſſe. quorſum ergo tela, vel ſagittæ?

Serpit humi.] humi graditur, ſemperq; hominũ genus lædit: neque ſe poteſt humo tollere, cùm ſit ſaxeus.

Si cæcus.] ſi ſit oculis captus, cur oculos habet opertos vitta vel tænia? id enim nihil ad rem facit. Qui enim reipſa cæcus eſt, non poteſt magis oculorum priuari vſu, ſi vitta obtendatur.

Quiſve ſagittiferum.] ſagittifer aut iaculator minimè eſſe poteſt, qui ſit lumine captus.

Hic certa.] iaculator viſu ſcopum aliquem ſibi certum proponit: cæcus verò non poteſt.

Igneus eſt.] quî igneus, ſeu flammeus Amor, cùm omnia ignis depaſcatur?

Quin etiam tumidis.] quid non extinguitur ignis il amoris, cùm ingreditur Naïadum corda mollia?

ne capiare errorib.] ne figmẽtis poëticis tamdiu hęrea

Verus quid ſit Amor.] quid verè ſit Amoris nomine in telligendum.

Iucundus labor eſt.] Amoris deſcriptio κατ' ἐναντίωσι vt apud neſcio quem,

Cura palens, prædulce malum, triſtíſque voluptas.

laſciua per otia.] otium parens libidinis.

ſignum Illius eſt.] Amoris ſymbolum, Punica glans i nigra ſcuti planitie. ſunt autem hęc τὰ γεννητικὰ μόρι vtriuſque ſexus. Glans eſt βάλανος, mentula: ſcutum ſi ue clypeus, τὰ τ̃ γυναικὸς αἰδοῖα.

EMBLEM. CXIV.

MVTVATVS id mihi videtur ex Ammiano Marcel lino, lib. 14. in eos flectitur, qui externæ cuiuſdam regionis amœnitate & blanditiis capti, ſic viuunt, vt ve niant in obliuionem patriæ & amicorum, non ſecù atque Vlyſſis ſocij, cùm ad Lotophagos perueniſſent loto ab iis primùm guſtata ad nauem redire noluerunt niſi verberibus adacti, vt eſt apud Homerum, Odyſſ. 9.

miſſa patria.] relicto natali ſolo.

Quos tibi ſeu ſanguis.] qui tibi ſunt cognatione vel affi nitate iuncti.

ſiue parauit amor.] quibuſcum tibi amicitia intercedit.

Aeternæ vrbis.] quæ ſic nominatur Auſonio, Marcel lino, Symmacho, aliis.

Ithacûm.] Ithacenſium, Vlyſſis ſociorum.

manus.] multitudo, quam miſerat exploratum Vlyſ ſes in Lotophagorum patriam.

EMBLEM. CXV.

SIRENAS, monſtra marina eſſe Poëtæ tradunt, quæ virginis faciem referunt, & in piſcem deſinunt: quæque nautas cantus illicio pertrahunt, & ſopitos demer-

mergunt. hæ verò ſunt blandarum voluptatum ty-
.s, quæ in alto hoc vaſtoque mundi Oceano incautos
æcipitant. Aduerſus tamen eas duo hîc antidota pro-
onuntur, ſtudium litterarum, & peregrinatio.

Abſque alis.] Sirenes putantur eſſe volucres ſine plu-
is, puellæ ſine pedibus, piſces abſque roſtro, canta-
ices: quod tamen à communi natura videtur alie-
um.

Illicium eſt mulier.] Græca locutio, ἡ γυνὴ θέλγητρον, τὸ
ἐλκτήριον, id eſt, illex.

quæ in piſcem.] Horatius ad Piſones:

——turpiter atrum

Deſinit in piſcem mulier formoſa supernè.

Plurima quòd ſecum.] fœdæ libidinis effecta multa certè
ultùm exitioſa.

Aſpectu, verbis.] tres libidinis cauſæ mouentes, viſus,
olloquium, pulchritudo. De aſpectu illud tritum Pro-
ertij:

Si neſcis, oculi ſunt in amore duces.

Parthenope, Ligia, Leucoſia.] tria Sirenum nomina tri-
us reſpondent cauſis his, de quibus modò.

Has Muſæ explumant.] Ex vetere fabula: Auſæ fue-
unt olim Sirenes certare cum Muſis voce atque cantu.
Muſæ victrices plumas Sirenibus auulſerunt, quibus ſi-
bi coronas confecerunt in ſignum victoriꝫ. Pauſanias
& Stephanus. Et hoc primum Amoris turpis reme-
dium, ſtudium litterarium, & contentio in diſciplinis.

has atque illudit Vlyſſes.] Homerus Odyſſea, & Ouid.
Metamorph.

Scilicet eſt doctis.] huc Platonis lepidiſſimum tetraſti-
chon, quod Laërtius retulit,

Α᾽ κύπρις μοῦσαισι, &c. quo ſignificat inuulnerabiles
eſſe Muſas Cupidinis telo. Lucian. idem in deorum
Dialogis.

EMBLEM. CXVI.

ID ex Athenæo lib. 13. Dipnoſoph. Ex quo diſcimu turpiſſimum eſſe ſeni amore diffluere: quod & De & ipſi etiam naturæ odioſum eſſe noſtri dictitant. N tum illud Ouidij:

Turpe ſenex miles, turpe ſenilis amor.

quamuis affecta ætate.] decrepita, ſenio grauis.

puellam.] meretricem, iuuenculam.

A quæſtu.] alluſio tacita ad meretricis nomen.

ad ſua vota trahit.] ad ſe allicit, vocat.

Inſana.] amore ſaucia.

Ob zelum.] zelotypiam qua laborabat.

tali carmine.] libello famoſo.

EMBLEM. CXVII.

VT ſunt varia mentis humanæ παθήματα, variiq ſenſus, ita ex coloribus, qui ſenſum imprimis perm uere ſolent, ducuntur varia ſymbola, quibus exprimun tur tacita animorum conſilia, vel etiam cogitationes: cùm apponuntur in veſtibus, aulæis, ſignis militaribu veſtibulis ædium, pergulis, &c.

Index mæſtitiæ.] Niger ſiue pullus color adhibet parentationibus mortuorum.

cùm damus inferias.] cùm vita functis iuſta perſolui mus.

At ſinceri animi.] Albor, ſeu niueus color puritati ſimplicitatis, probitatis index. Ea ratione ſacerdotes li nea vtuntur ſindone.

Nos ſperare.] Spei color eſt viridis, vt oſtenſum eſt ſu prà: In ſimulachrum Spei.

Eſt cupidis.] flauus eſt cupidorum & amantum, eo rumque qui ſpem pretio non emunt.

At rubor.] rubeus eſt bellatorum: ardorem enim pu gnæ cædemque ſignificat. Eſt & purpureus color pudo ris indicium & verecundiæ, qualis eſt in pueris.

Cæruleus nautas.] Nautarum & ſuperſtitioſorum color
eruleus eſt.

Vilia ſunt giluis.] tenuis fortunæ homines vilia decent,
t birrhum ſeu rufum, giluum ſeu melinum.

Quem curæ ingentes.] Meticuloſis, zelotypis, & iis qui
mnino ſunt perturbati, fuluus amictus ex viridi & ru-
o permixtus poteſt eſſe peculiaris.

lignipedes.] reſtigeri Monachi, qui calceis ſeu ſoleis
tuntur ligneis. hi ſunt qui vulgò Capucini, & quidam
tiam è familiis Franciſcanis.

Quiſquis ſorte.] violaceus ad eos pertinet, qui ſua con-
enti ſorte viuunt: vel etiam fortunæ ludibria pro ni-
ilo ducunt. Eos affectus ſignificare poſſunt violæ &
oſæ, ἴα κὴ ἄνθη.

Vt varia eſt nat.] vt varia eſt natura in coloribus, eo-
rumque differentiis multiplicibus efficiendis: ſic varia
variorum ex iis ducuntur ſymbola, vt variæ ſunt ho-
minum opiniones.

EMBLEM. CXVIII.

His ſymbolis, virga Mercuriali caduceo, duobus
inter ſe connexis ſerpentibus, & duplici copiæ cornu ſi-
gnificatur, homines ſapientia & eloquentia præditos,
rerum omnium copiam facilè conſequi. Quò pertinet
illud Ariſtotelis: Sapiens non eget. Hoc verò fuiſſe ſym-
bolum Alciati, me docuit Paul. Iouius lepido eo libello,
quem ſcripſit De notis armorum & amoris.

caduceus.] Mercurij virga. Homer. Odyſſ. ε. Virgil.
4. Æneid.

Amalthea cornua.] de quibus Ouid. Metamorph. 9. &
Faſt. 5. Strabo 10.

Pollentes mente.] φρονίμους, κὴ νοῦν ἔχοντας.

fandi peritos.] εἰπεῖν δυναμένους.

EMBLEM. CXIX.

DION refert, à Bruto iam morti proximo recitatos verſus hos ex neſcio qua Tragœdia: *O miſera virtus! ergo nomen inane eras: ego verò te, vt rem ſolidam exercui, quàm interim fortunæ ſeruires.* Significabat tunc quidem temporis plus momenti & virium fuiſſe in fortuna, quàm in virtute: viroſque bonos improborum machinis fractos & extinctos. quod & hodie fieri videmus magno omnium luctu & conſternatione.

Cæſareo milite.] Cæſaris Octauij & M. Antonij copiis.

Ciuili ſanguine.] cruore ciuium redundantem Pharſaliam.

Iam iam ſtricturus.] morti proximus, ſibi violentas manus proximè allaturus.

Audaci ore.] voce hominis deſperantis.

Infelix virtus.] ὦ τλῆμον ἀρετὴ, vt apud Plutarch. Dionem, Zonaram.

EMBLEM. CXX.

ADOLESCENTIS eſt ingenioſi proſopopœia, quæ multis aliis eſt communis, quibus ſi quid ſuppeteret ad ſtudiorum progreſſum, non ſanè ita hærerent in puluere, ſed ad ſummos doctrinæ gradus eueherentur. Lapis hîc impedimentum inopiæ, alæ verò ingenij dexteritatem notant.

Dextra tenet lap.] dextera manus retinetur ſaxo duro.

manus altera.] læua eſt alata.

leuat.] leuem facit agilemque, promptum ad eruditionis capiendum cultum.

ſuperas volit.] ſummum honorem ex doctrinæ fructu conſequi.

inuida.] noxia.

EMBLEM. CXXI.

SVMPTVM ex Græco Poſidippi: quo edocemur, Occaſionem nihil eſſe aliud quàm minimum temporis punctum:

unctum: quæ cùm ſit volubilis, & volatica, eodem are loco neſcia, eademque acutiſſima, fronte capillata, ccipiti caluo, maturè eſt, cùm ſe offert, arripienda ei qui em tentatam vel optatam ad exitum perducturus ſit.

Lyſippi.] de quo Plin. 34. c. 7. & 8.

cuncta domans.] καιρὸς ὁ πανδαμάτωρ: occaſio rerum omnium victrix.

capti temporis articulus.] momentum breue temporis. Prouerb. Temporis punctum.

Cur pinnis ſtas.] cur talaria pedibus habes?

Vſque rotor.] ſum volatica, facillimè fluens.

pinnis.] pro pennis. vt, *fides alma, apta pinnis.*

In dextra eſt.] cur nouaculam dextra oſtentas? Nempe eo ſigno docetur, quàm acuta ſit occaſio, quæ mutationem repentè rebus afferat. Itaque Menander: τάχιστ' ὁ καιρὸς μεταφέρει τὰ πράγματα.

Cur in fronte coma?] καιρὸς enim fingitur recaluaſter, qui non niſi, cùm ſe offert, prehendi poteſt. Rectè ille,

Fronte capillata, poſt hæc occaſio calua eſt.

Tali opifex nos arte.] Lyſippus eo artificio expreſſam reddidit occaſionem, tui gratia, hoſpes. i. quicumque hanc effigiem aſpicias.

Vtque omnes moneam.] me locus peruius & conſpicuus tenet; vt omnes moneam.

EMBLEM. CXXII.

Ex Polyæno lib. 1. Stratagematon. Pan Bacchi dux fuit (inquit ille) qui primus aciem inuenit, quam phalangem nominauit. dextrum & ſiniſtrum cornu inſtituit: qua ratione cornua ei tributa ſunt. primus qui arte & calliditate hoſtes intercepit. Cùm ergo aliquando qui miſſi fuerat exploratum, retuliſſent, hoſtes in altera ſiluæ concauæ parte caſtra metari, Pan præcepit ſuis ingentem clamorem tollerent. Sonus locis cauernoſis exceptus, multò maior exauditus ab hoſtibus, eos perculit, inque fugam coniecit. Hinc Panici terrores dicti,

 id eſt,

id eſt, improuiſi metus & conſternationes, quæ ſine ratione accidunt.

Effuſo agmine.] fuſis copiis, exercitu perturbato.

Faunus.] Pan, cuius cornua credebantur terrorem immittere.

EMBLEM. CXXIII.

Ex Luciani Apologia, quæ inſcribitur Zeuxis, ſiue Antiochus. Quo exemplo belli duces ij notantur, qui vtile honeſto anteponunt, & iuxta Lyſandri ſententiam, vel dolo, vel fraude, vel inſidiis hoſtem impetunt.

Galatûm.] Gallogræcorum.

ſemermi milite.] ſemiarmatis copiis, nõ benè inſtructis.

fuderat.] repulerat, diſiecerat.

Lucarum boum.] Elephantorum. Lucæ boues dicti elephantes, quòd à Romanis primùm viſi in Lucanis. Plin. 8. 6. Veget. 3. 26.

ſæua vis.] immanitas, ferocitas.

ira.] ſummus impetus.

proboſcis.] porrectio illa naribus inhærens. Plin. 8. 7. à προβοσκεῖν, antè paſcere.

hoſtiles.] hoſtium.

equos.] Galatarum.

Ergò trophæa locans.] trophæum poſiturus, pingi mandauit elephantum.

Occideramus.] perieramus.

ait.] Antiochus ille Soter, vt Lucianus teſtatur.

Bellua ſeruaſſet.] ni nobis victoria obtigiſſet elephantorum beneficio.

bellua fœdiſsima.] vaſtiſſima, contemptiſſima, vt referas ad verbum ſequens, pudet. Alij legi malunt, fidiſſima: quæ lectio tolerari poteſt.

barrus.] elephas, qui barrire propriè dicitur.

vt ſupereſſe iuuat.] viciſſe vtile quidem, ſed non honeſtum. At lucrum pudori præſtat, &, quod quidam ait in Plauti Trinummo:

Pol pudere, quàm pigere præſtat, totidem litteris.

EMBLEM. CXXIV.

SCRIBIT Guicciardinus, Hiſtoriarum ſcriptor Italus, id Alciati carmen affixum fuiſſe pro foribus Angli cuiuſdam, qui factus inſolentior ob proſperos ſucceſſus, permultis inuiſum ſe præbebat. Apologus refertur à Grinito 2. lib. 14. Conuertitur in glorioſulos, qui plus habent oſtentationis quàm virium & facultatum, vnde ſe ridendos propinant, & tamquam ſicci quidam floſculi citiſſimè exareſcunt.

Aeriam propter pinum.] iuxta pinum editiſſimam, altiſſimam.

grandi luxuriaſſe coma.] ſua folia dilataſſe, ſuas frondes in latum porrexiſſe.

Cum ramos complexa.] amplexata pinum, cuius beneficio excreuerat.

nimiùm breuis eſt.] tua iſthæc iactantia breui durabit, primis enim hiemis frigoribus excutieris, celeriterque decides.

EMBLEM. CXXV.

PETITVM hoc ex Gabriæ apologo. Dicitur ſpeciatim de Chriſtianis Principibus, qui cùm inter ſe ſuperioribus anteactis annis decertarent, Solimannus Turcarum Imperator, quaſi ſpectatorem agens, ſuam non parum ditionem auxit, & in Germaniam irrupit, cum maxima totius Reip. Chriſtianæ pernicie.

Dum ſæuis ruerent.] dum certarent inter ſe graui & periculoſo Marte, atrociſſima contentione: leo quidem vnguibus, & dentibus aper truculentis.

Accurrit v.] ſpectatorem egit.

prandia captat.] inde ſperat commodum, ſibi aliquid pollicetur.

Gloria victoris.] ex victore ipſo prædam capiet.

EM.

EMBLEM. CXXVI.

IN ſuſcipienda re aliqua non parum conducit fauſtum felixque principium : ita non minimum adfert incommodi, ſi vel malo, vel inerti, aut etiam flagitioſo principio negotium ordiaris. Rectè quidem & prouidè, modò abſit ſuperſtitioſa illa obſeruatio, quæ quorumdam animos terrore neſcio quo afficit, & miſerè torquet.

Auſpiciis res.] res malè incœpta initio non ſortitur felicem exitum: at quæ cœpta feliciter, non niſi benè cadunt.

Quidquid agis.] ſi quid incipias.

muſtela tibi ſi occurrat.] beſtia inauſpicata, malique ominis. Vide Prouerb. Muſtelam habes.

Signa mala.] hæc enim portendit neſcio quid ſiniſtri.

EMBLEM. CXXVII.

DEFLET horrificam quamdam calamitatem, qua fuit affecta Inſubria, circa annum, vti coniicio; 1541. Nam eleuata nube locuſtę ex aëre ceciderunt, legumina, herbas, grana omnia de paſtæ, adeò vt famem & deſperationem induxerint.

poſt tot mala.] poſt tot acceptas calamitates.

raperent.] abſumerent, depaſcerentur.

Vidimus innumeras.] innumerabilem locuſtarum multitudinem flante Euro concretam ſaltitaſſe.

Hæ fœnum.] interceperunt omnem annonæ ſpem.

Spes & in anguſto eſt.] ſpes admodum minima ſupereſt, nihilque nobis relictum præter vota preceſque.

EMBLEM. CXXVIII.

Ex apologo Gabriæ: in eos qui quæ rapto & fraude congeſſerunt, tam ægrè perdunt, ac ſi ſua eſſent. Et vulgò noſtri dictitãt, *Eum qui cenſum perdat, ſenſum amittere.* At magni illi fures, vt rabulæ prædatores, & diuites æruſcatores, qui hîc nomine Milui deſignantur, non

ta debent ægrè ferre, ſi opum iacturam faciant, cùm nihil, aut certè parum de ſuo amittant.

Miluus edax.] prę nimia crapula miluus ad nauſeam conuerſus: id eſt, gluto, vorax, qui præ ingluuie nauſeabat.

fluunt.] Rectè, fluunt. fluxa enim & caduca ſunt, eſſeque ſolent τὰ χρήματα ἄρπακτα.

Qui rapto viuens.] ex furto victitans, egeris non tua, ſed quæ malis artibus paraſti.

EMBLEM. CXXIX.

APOLOGVS hic legitur 1. Græcor. Epigrammatôn: ex quo monemur, eum non ſapere qui fortunę ſuæ ita fidit, vt cum ea ſe tutò poſſe luſitare putet. Caſus enim aduerſi ſemper vltrò cadunt: proſpera neque ſunt in noſtra manu, & cùm ea nobis interdum obtingunt, ſiſti ad noſtrum arbitrium non poſſunt.

Ludebant.] animum luſu reficiebant.

parili ætate.] ἡλικιῶται, coętaneæ, æquales.

ſortibus.] cubis, teſſellis.

ad Stygias q.] quæ prior fatis conceſſura eſſet. at mors eſt incertior quàm ſit cubi iactus.

At cui iactato.] cùi ſorte obtigerat mortis præſagium: quę iacta teſſera ſe priùs morituram viderat.

Ridebat ſortis.] putabat eſſe ludicrum ex iactu, mortis omen.

cæca.] ignara.

ſuæ ſortis.] fati, quod ſibi impendebat.

Cùm ſubitò.] cùm ſtatim eſt illapſa in eius caput tegula, vel recti ruina.

Soluit & audacis.] reipſa eſt experta non eſſe tutum in ea diuinatione ludum. Ergo ſatius etiam omnia tuta timere: quia mortis pręceps eſt & inopinatum vadimonium.

Rebus in aduerſis.] aduerſa fortuna vltrò nobis obtingit, vltrò ſe offert, inexſpectata venit.

aſt in

aſt infauſtis.] ſed felix & proſpera nec prece, nec pretio comparatur: etiam vocata & exſpectata nos fugit.

EMBLEM. CXXX.

HOMERICO hoc figmento ſignificatur, quàm celeri momento res aduerſæ nos impetant, quámque ſera iiſdem medicina adhibeatur. Quod noſtrates accommodata parœmia efferunt, cùm dictitant, *mala in equis aduenire*, id eſt, citiſſimè nos adgredi; *pedibus verò recedere*, hoc eſt, tardè ſenſimque abire. Fabula eſt apud Homer. Iliad. I.

deiecit.] deturbauit.

Aetheriis ſedibus.] è cæleſti ſede.

Aten.] noxam. Nomen habet ab ἀάομαι, lædo, noceo.

vexat mala noxa viros.] βλάπτουσ' ἀνθρώπους, Homerus.

pedibus celer & pernicib. alis.] ſic Homer.

ἡ δ' ἄτη σθεναρή τε καὶ ἄρτιπος, &c.

Intactúmque nihil.] omnia malis implicat, nihil relinquit intactum, quod calamitatibus non compleat.

Sartura.] compoſituræ, ſanaturæ.

Sed quia ſegnipedes.] Homerus:

χωλαί τε ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ.

EMBLEM. CXXXI.

HOMERVS Iliad. β. hanc fabulam prodidit: qua docuit, ex rebus arduis, & iis in quibus maxima difficultas proponitur, perpetuam & numquam intermorituram famam conſequi.

Crediderat plat.] platano commiſerat.

ſua pignora.] ſuos pullos.

paſſer.] mater.

Et benè.] tutò quidem, niſi eos draco ſæuus obſeruaſſet.

Saxeus.] vbi deglutiſſet, in ſaxum rigens eſt transformatus.

niſi

niſi mentitur Calchas.] ſi vera dicit augur. Ex nouem um matre paſſeribus aiebat bellum decennale ſignifi- ari. Nam ex paſſeribus annos, angue verò tempus in- elligebat. Serpens autem ſaxeus factus arguebat perpe- uam rei huius memoriam.

EMBLEM. CXXXII.

ID petitum è Macrobio Saturnalium 1. cap. 8. Tritonas cum buccinis (ait) faſtigio Saturni ædis ſuper- poſitos, quoniam ab eius commemoratione ad noſtram ætatem hiſtoria elata, & quaſi vocalis eſt: antè verò muta & obſcura & incognita: quod teſtantur caudæ Tritonum humi merſæ & abſconditæ. hæc ille. Sed hic noſter ad memoriam numquam intermorituram do- ctorum virorum retulit. Tuba, famæ & commendatio- nis nota; vt quæ ab omnibus exaudiatur: ſerpens in ſe reuolutus, æternitatem deſignat.

cuius pars vltima cetum.] qui cauda tenus piſcem re- fert; qui parte inferiore piſcis eſt.

Aequoreum facies.] facie verò Deus.

Serpentis medio.] clauditur orbe ſerpentis, qui quaſi mordeat ore caudam: qui referat annulum rotundum.

fama viros.] clari & illuſtres viri fama nominis im- mortali donantur, eorumque geſta præclarè per totum orbem apud poſteros celebrantur.

EMBLEM. CXXXIII.

Ex aliquot Græcis epigrammatis concinnat hoc in gratiam Galeacij ſui, cui pro tumulo vniuerſam Ita- liam, quam ab incurſionibus Barbarorum ſeruauit, eſſe depingendam vult, quaſi ſepulcrum magnis virtutibus debitum: in apice verò Anguigerum ſtatui, qui ita di- cat, τί με μικρῶς τὸν μέγαν ἐντίθετε; quaſi is, quam- quam magnus, non tamen ſatis dignus honos haben- dus ſit, qui in eum Principem conferatur.

Pro

Pro tumulo.] ad excitandam tumuli magnificentia Galeacio.
pone.] i. adpone, affinge, deſcribe.
arma.] copias armatas, exercitum.
Duces.] Imperatores belli.
Et mare, quod geminos.] Adriaticum & Tyrrhenun quibus Italia clauditur.
Adde his Barbariam:] adiunge Barbaros conantes im petum facere.
Et mercede emptas.] milites ſtipendio conductos: auxi liares copias.
Anguiger.] anguifer quidam, quo alludere videtur a inſigne Ducatus Mediolanenſis.
ſummo ſiſtens in culmine.] conſiſtens in apice tabula ſeu planitiei.
Quis paruis magnum me ſuperimpoſuit.] In Græco ſic,
τί με σμικροῖς τὸν μέγαν ἐντίθετε;
quaſi diceret, quis me, citra exceptionem, magnum, rebus minimis æquare voluit?

EMBLEM. CXXXIV.

OPTIMI ciuis eſt Remp. ſuam non modò legum metu vincire, ſed & omnes omnium animos pacis vinculo continere, omnemque rixarum & veterum contentionum occaſionem adimere. Id exemplo Thraſybuli palàm fit, de quo Æmilius Probus, & Iuſtinus lib. 5.
iuſtis armis.] pro ſalute patriæ.
patriam.] qua nihil debet eſſe charius: & pro qua mortem oppetere ſapiens non dubitabit.
Thraſybulus.] nomen moribus conueniens, quaſi audax conſiliarius.
Dúmque ſimultates.] ſuadet abolendas veteres iniurias. At verò parum fuiſſet arma cepiſſe ad tyrannos expellendos, niſi hoc alterum ſapienter & prouidè inductum & perſuaſum eſſet.

Concori

Concors ordo omnis.] omnes Athenienſium ordines: optimates cum plebe vnanimes.

magni inſtar muneris.] ciuica eum corona donarunt, ſummi honoris loco. Ea fiebat ex oliuæ fronde, aut quercu, interdumque ilice. Gell. 5.6. Plin. 16 4.

Palladiæ ſertum frondis.] oliuæ, quæ Palladi ſacra, vt dictum antè.

geras hunc ſolus honorem.] qui ceteros virtute antiſtas, ſolus eo honore dignus repertus.

In magna vrbe.] Athenienſi. Olim Athenæ ἄςυ dictæ per excellentiam: vt Alexandria πόλις. Omnes tibi optimè volunt: nullus non tibi debitum honorem decernit.

EMBLEM. CXXXV.

SVMPTVM ex 3. Græcor. Epigrammat. & Pauſania in Atticis: quo intelligitur, heroum & clarorum virorum famam perpetuò apud poſteros quaſi vireſcere, numquam intermori, numquam marceſcere.

Aeacidæ tumulum.] Achillis ſepulcrum.

Rhetæo in littore.] vel potiùs Sigæo: quod nobilitatum fuit Achillis ſepulcro: ſicut Rhetæum, Aiacis. Eſt ergo hîc Alciati μνημονικὸν ἁμάρτημα.

Quem plerumque.] quem interdum inuiſit Thetis, pedibus alba dea, λευκόπους. Ouid. in Epiſt. Heroïd.

Et Thetidis quales vix reor eſſe pedes.

Hoc autem dicit, quia marini fluctus ſæpè alluunt Achillis tumulum.

Obtegitur ſemper.] ſaxum hoc ſepulcrale tegitur amaranto viridi. Amarantus, ab α & μαραίνομαι, quòd numquam mareſcat. Plin. 21.8.

Quòd numquam herois.] τῶν ἡρώων τὸ κλέος ἀθάνατον.

Graiûm murus.] princeps Græcorum fortiſſimus: quo ſtante Græci manſere inuicti.

magni nex Hectoris.] qui Hectorem, Troianorum fortiſſimum interfecit.

Haud plus debet Mæonidæ.] Achilles non plus Homero debet, à quo eius virtutes celebratæ carminibus, & ſine quo nomen Achillis ad poſteros non perueniſſet, quàm Homerus Achilli. Cùm enim ſibi propoſuit tam excellentem ὑπόθεσιν Iliados in geſtis Achillis carmine decantandis, id eſt, Imperatoris ſine exceptione magni, ea materia ſi caruiſſet, nomen eius ignotum foret poſteris, eiuſque doctrina ſiluiſſet, viſque tam diuini ingenij vnà cum homine periiſſet. Itaque Homerus Achilli multum debet.

EMBLEM. CXXXVI.

APVD Athenienſes, Cicada nobilitatis inſigne fuit: aureas enim cicadas crinibus innodabant, & veſtibus intexebant, quòd iactarent ſe indigenas eſſe & nobiles. Romani verò lunulas habebant in calceis: quem morem etiam fuiſſe Arcadibus hiſtoriæ prodiderunt, quo ſymbolo conditionem Imperij Romani deſignari ſunt commenti. Id enim ſenſim creuit, & lapſu temporum decreuit, vt obſeruamus in orbe Lunæ: alij ſuperbos animos admoneri rerum inſtabilitatis aiunt.

Aurea Cecropias.] Athenienſium veſtes nectebantur aurea fibula, cui fibulæ annexa erat cicada dentata.

Calceus Arcadico ritu.] ad morem Arcadum, calceus, ſiue mullea, geſtabatur à Romanis, cui inerat imago Lunæ: vel, qui calceus habebat Lunæ formam.

patribus Romulidis.] Romanis patriciis.

Indigenas.] non aliunde genitos, αὐτόχθονας.

hæc ſigna.] ſymbola.

Antiqua illuſtr.] qui ſuum antiquum genus oſtentarent.

EMBLEM. CXXXVII.

DVODECIM præcipua Herculis fortiſſimi, & inuictiſſimi heroïs certamina, quæ vulgò circumferuntur, hîc allegoricῶs explicantur: eum nempe vi eloquentiæ

robuſtos

robuſtos quoſque & viribus præditos exſuperaſſe: ſophiſtas retudiſſe logicæ facultatis beneficio: virtute furorem coërcuiſſe: continuis laboribus opes comparaſſe: auaritiam aſpernatum eſſe: libidinem muliebrem repreſſiſſe: cultum animis adieciſſe: nocentes abegiſſe: de barbaro homine ſupplicium ſumpſiſſe: ſua vnius virtute hoſtes in vnum coëuntes diſieciſſe: multas ſecum opes è locis exteris in patriam reportaſſe: famam nominis numquam intermorituram rebus pręclarè geſtis meritum eſſe.

Roboris inuicti.] quod vinci non poſſe videbatur. Allegoria eſt huius, *Prima Cleonei tolerata ærumna leonis.* Eſt ergo eloquentia viribus corporis præſtantior.

Dicta ſophiſtarum.] Sic ille:

Proxima Lernæam ferro & face contudit hydram.

quod eſt ſophiſtarum paralogiſmos (quos laqueos dicit) exſoluere, vanos illos quidem, & ad oſtentationem ſeu fallaciam comparatos.

Non furor aut rabies.] Exponit hoc,

Mox Erymanthæum vis tertia perculit aprum.

Nulla vis virtute potentior, quę etiam furori non cedat.

virtute.] ἀνδρεία. eſt enim propria viri fortitudo.

potentior.] valentior, firmior.

Continuum ob curſum.] Sic Poëta:

Aeripedis quartò tulit aurea cornua cerui.

Opes cedunt ſapienti, mentis animique labore, & curſu indefeſſo.

Spernit auaritiam.] illud eſt,

Stymphalidas pepulit volucres diſcrimine quinto.

nempe, vir ſapiens pecuniæ ſtudium numquam concupiuit. Salluſt.

nec rapto aut fœnore.] Atqui tantum abeſt vt ſapiens rapto gaudeat, vt etiam à turpi lucro omni abhorreat.

Vincit fœmineos.] illius eſt declaratio,

Threiciam ſexto ſpoliauit Amazona balteo.

Meretricias artes omnes deteſtatur, inq; ordinem cogit,

 & ſpo-

& ſpoliat ornamentis, quibus homines capiebantur. Vel detrahit ornamenta, quæ non meretrici, ſed matronæ honeſtæ debentur.

Expurgat ſordes.] eſt illius ἐπιμύθιον,

Septima in Augiæ ſtabulis impenſa laboris.

nempe ſapientia prima ſtultitia caruiſſe. debet enim ad curandos animos antecedere præparatio diligens.

cultum mentibus addit.] cultus animi, philoſophia.

Illicitos coitus.] naturâ vel lege prohibitos. fabula ſic habet: *Octaua expulſo numeratur adorea tauro.*

Taurus, & Laſtaurus in Hieroglyphicis, obſcœnũ verbũ.

abigit nocentes.] fit ἀλεξίκακος, nomẽ Herculi tributum.

Barbaries, feritáſque.] Exponit hoc:

In Diomedæis victoria nona quadrigis.

quas barbari pœnas intulerunt aliis, ipſi tandẽ perferunt.

vnius virtus.] illius eſt ſolutio;

Geryone extincto decimam dat Iberia palmam.

collectam & vnanimem hoſtium multitudinem ſua vnius virtute compreſſit. De Geryone ſuprà.

Inuehit in patriam.] huic reſpondet:

Vndecimum mala Heſperidum diſtracta triumphum.

argumentum boni & laudati viri, qui patriam externarum rerum ſpoliis locupletet.

Docta per ora.] poſtremum hoc explicatur;

Cerberus extremi ſuprema eſt meta laboris:

virtutis & eruditionis fama numquam extinguitur.

EMBLEM. CXXXVIII.

CERTISSIMVM eſt, multos iam olim fuiſſe ſpurios & nothos qui virtute & animi dexteritate legitimis ipſis liberis antecelluerunt, quique ea perfecerunt audenti fortique animo, quæ legitimi numquam attingere, nedum exſequi, potuere. Eo de numero fuêre Æneas, Hercules, Theſeus, Romulus, Alexãder magnus, alij certè multi: qui tamen ad eos rerum ſucceſſus vix peruenſſent, niſi aliqua portione hereditaria donati: vt Her-

vt Hercules numquam deus fieri potuiſſet, niſi Iunonis neſciæ mammam ſuxiſſet, vt retulit Iſacius Tzetzes in Lycophronis Caſſandram.

Herculeos ſpurij, &c.] Spurij, & incerto nati patre non debent adeò vereri quòd ita nati ſint: Herculem enim habent, deum ſui ordinis anteſignanum, & quaſi principem.

Nec priùs eſſe Deus.] nobilitari non potuit, & quaſi natalibus reſtitui.

quàm ſugeret infans.] quàm ei hereditaria quędam portio bonorum obtingeret.

EMBLEM. CXXXIX.

ID ex Pindari 2. Olymp. vbi ſe cum Iouis alite comparat: alios verò poëtas non alio quàm coruorum dignatur nomine. hac verò ſimilitudine oſtenditur, non paruam obſeruari in ingeniis inæqualitatem: ſunt enim qui ceteris antecellant, altumque volitent; alij verò humi repunt.

ſublime volans.] volatu ſumma aëra petens.

paſcuntur humi.] humi gradiuntur.

Sic ſummum.] felix ingenium præſtantiſſimi Lyricorum Pindari. Horat. 4. Carm. Plin. 7. 29. Macrob. 5. Saturnal.

humi ſerpere.] tenui ſtilo vti. Horat.

Serpit humi tutus nimiùm, timidúſque procellæ.

Bacchylides.] Lyricus, de quo Suidas & Ælian.

EMBLEM. CXI.

CVM quiſpiam toto fermè curriculo ætatis prudenter probeque ſe geſſerit, & in extrema ſenectute, vel etiam poſt præclarè facta flagitium aliquod admittit, efficit quod capra, quæ mulctram ſuo plenam lacte diſpergit. Id petitum è Prouerb. Capra Scyria.

fine turpi.] fœdo exitu. i. poſt perfectum opus cum aliqua laude, ſtatim deſciueris: labem tibi aſperſeris

immemor laborum antè actorum: indecorè, inſolenter, ſuperbè, impotenter te geſſeris.

In noxámque.] ex beneficio maleficium admiſeris. commodum conuerteris in noxam & incommodum.

feciſti quod capra.] itidem atque capra, quæ vbi è diſtento vbere mulctrale complerit, calcis ictu diſpergit quod erat iam vtiliter paratum.

EMBLEM. CXLI.

FEREBAT ægrè Alciatus æmulum quempiam eſſe ſibi ſyndromum, eum quidem legum interpretem, auditores quoſdam ad ſeſe allicientem, gloriam Alciati, quantum poterat, obſcurantem, vel potiùs laudis portionem ſuffurantem: quem ideò ſtilo confodit, duplici ſimilitudine, & conficto nomine Oenocratis, quaſi dicas meripotorem.

miluus degener.] Id ἀλλη γελικῶς accipe. i. doctor quidam extra ordinem, imperitus leguleius.

harpam.] doctorem alium præſtantem. De harpa Plinius 11.74.

ſargus.] de quo ſuprà.

Mullum perſequitur.] Plin. 9.17. & 33.11.

Oenocrates.] vinoſus quidam doctot.

deſerta ſtudentum curia.] à me relicta decuria ſtudentium: quam claſſem Pariſini dicunt: id eſt, auditorium. Ergo deſerta ſtudentum curia erit decuria illa, qua ceſſerat antè Alciatus.

tamquam lippo oculo.] Prouerb. Plauti, Lippo oculo vtitur: id eſt, re vtitur, qua carere non poſſit vt velit.

EMBLEM. CXLII.

PERSICI ſymbolum Alciato tributum memini ex Iouio, cum hac inſcriptione, TRANSLATA PROFICIT ARBOS. Perſicum pomum in Perſide virulentum fuit; in Italia conſitum, loci mutatione noxium eſſe deſiit, Sic Alciatus procul à patria in pretio maiore

habi-

habitus. Vtque Perſicum habet linguæ ſimile folium, pomum verò cordi: ſic idem multùm eloquentiæ laude præſtat, prudentiæque dote inſignitus eſt.

cælo aduena noſtro.] noſtro ſolo implantata, cùm primùm in Perſide nata eſſet.

quæ noxia quondam.] toxicum ferebat, vt apud Columell. Galenum, Paull. Æginetam, Plutarch. quod tamen Plinio non fit veriſimile lib. 5.

fert folium linguæ.] Plutarch. de Iſide.

EMBLEM. CXLIII.

EODEM omnino ſenſu dixit Marcellinus lib. 29. *Imperium eſſe curam ſalutis alienæ.* Princeps enim debet habere perſpectum, ſe ſibi minimè natum eſſe, ſed populi quieti & ſaluti. Vtque Delphinus futuram tempeſtatem pręſagit, vt ait Plinius, ipſamque nauis ancoram iactam, tutiùs vt figatur, dirigit: eodem modo Princeps ſuorum ſaluti debet proſpicere, ſed potiſſimùm ſæuiente aliqua tempeſtate, bellique impetu aduentante.

Titanij quoties.] quoties ventis mare commouetur, nautæ anxij confugiunt ad ancoram.

pius erga homines.] φιλάνθρωπος.

imis tutiùs.] vt firmiùs figi poſſit vadis pelagi.

Ancora quod naut.] Ancora, ſymbolum boni principis, quo ſui in ſubditos officij admoneatur.

EMBLEM. CXLIV.

PRAETER Plutarchum, Commentario de Iſide, meminere plures huius ſimulacri optimorũ apud Thebanos iudicum. Sedent quidem ſenatores, vt admoneantur conſtantiæ & grauitatis, neque ſe ſtudio vel gratia flecti patiantur. Sunt ſine manibus, vt manus contineant à muneribus capiundis. Princeps ipſe cæcus, ne affectu quodam moueatur, ſolis ad iudicium ferendum vtatur auribus.

manibus truncæ.] truncatis.

ante altaria diuûm.] ſacris in ædibus.

lumine capta prior.] prima effigies Principis, oculis capti.

reſident.] ſedent.

Signa poteſtat.] ſymbola conſeſſus optimi Principis, & integerrimi Senatus.

xenia.] munera, quod legibus diuinis & humanis vetitum.

abſque affectu.] ſtudio vel fauore, quem appellant.

EMBLEM. CXLV.

CHIRON Centaurus ſuperiore ſui parte homo, equus inferiore, datus creditur Achilli pædagogus: ex quo notantur Regum & Principum conſiliarij, qui ferinam naturam induunt, cùm Principi praua conſilia ſuggerunt, vel populares ſuos pecuniis emungunt: ſpeciem humanitatis habent, cùm iuſtitiæ & pietatis imagine populum ſibi deuinciunt.

In ſtabulis.] in ſua quaſi ſchola. inſeruit figmento, quòd Chiron ferinæ naturæ fuerit.

Semiferum doctorem, &c.] qui præceptis inſtituat ſæuis & inhumanis interdum, tamen aliquam præ ſe humanitatem ferens.

Eſt fera.] reuerà χίρων Principum conſiliarius ferinam naturam induit, dum ſocijs ſe exitioſum præſtat.

dum ſimulat ſe.] verſutus, vafer, vt ille qui deſcribitur Emblemate 5.

EMBLEM. CXLVI.

Hoc fuit Traiani Cæſaris apophthegma, qui fiſcum, lienem appellabat, quòd eo creſcente reliqua membra tabeſcerent. Graui certè malo Reipub. Princeps auarus naſcitur, qui vectigalibus immenſis, aliiſque exactionibus plebeculam coniiciat in ſummam inopiam, ex quo publicæ rei corpus tabidum languet peneque emoritur.

Humani quod ſplen.] quod ſplen eſt in corpore, hoc fiſcus in re populi.

Splene aucto.] intumeſcente, facto tumidiore.

tabeſcunt corp. artus.] cetera membra corporis tabida fiunt.

arguitur ciuica pauperies.] argumento eſt populi, reique publicæ exeſæ & comminutæ paupertas.

EMBLEM. CXLVII.

Ex Suetonio in Flauio Veſpaſiano. Is procuratorum rapaciſſimum quemque ad ampliora officia ex induſtria ſolitus promouere, quò locupletiores mox condemnaret: quibus quidem vulgò pro ſpongiis dicebatur vti quòd quaſi & ſiccos madefaceret, & exprimeret humentes. hæc ille.

humentes ſpongiolas.] humidas ſpongias.

cupidis Principi arcta manus.] Princeps auarus.

fures.] depeculatores. Furum enim generale nomen: at hîc peculatus arguitur.

coërcet.] ponit.

EMBLEM. CXLVIII.

IDEM fermè habet Plato, dialogo de Regno: talem enim ciuitatibus regem optat, qualis inter apum examina rex naſcitur, vt & corpore & animi dotibus ſit inſignior & præſtantior. Rex apum aculeo caret, aut ſi habet, eo non vtitur: ita bonus Princeps ad puniendum tardus eſſe debet, ad clementiam verò pronus.

Veſparum.] vel apum potiùs, vt ex Plinio, aliiſque, facilè antè colligebã. Sed cùm me refero ad cap. 15. lib. 5. Æliani de animal. id propriè, & ſine catachreſi dictum video: niſi hoc nomine *Veſparum*, alludere tacitè velit hic noſter ad Veſpaſianos, Flauium & Titum, laudatiſſimos Principes, de quibus Sueton. & Tacit.

nulla vmquam rex ſpiculo.] qui aculeo caret, vel ſi habeat, eo non vtitur. Vide Senec. 1. De clementia, 19. & Plin. lib. 11. cap. 16.

Arguet.] oſtendet.
imperium clemens.] regis clementiam.
credita iura.] commiſſam iuriſdictionem.
bonis iudicibus.] æquis magiſtratibus.

EMBLEM. CXLIX.

HOC quamquam erutum è fabulis Poëtarum, & hiſtoria Romana, non video ad quem vſum maximè conuertam, niſi ad eam ſalutem publicam, quam nobis attulit CHRISTVS Seruator, verus animarum languentum Æſculapius, qui ſub ſerpentis imagine appenſus in deſerto à Moſe, omnes omnium morbos ſanauit, & in cruce tandem omnes noxas & crimina expiauit.

Phœbigena.] Phœbo genitus.
Epidaurius.] Æſculapius. Val. Max. 1. cap. De miraculis. Plin. 24. 4. Ouid. 5. Metamorph.
Mitis & imm.] lenis & placidus, quamquam ſub ſpecie ſerpentis.
Annuit.] Ouid. 15. Metam.

Annuit his, motiſque Deus rata pignora criſtis.

ratas preces.] rata vota.

EMBLEM. CL.

EX Dione lib. 47. Occiſo à coniuratis Caio Cæſare, ij ceu recepta libertate, fabricari numiſma curarunt, in cuius altera parte duo pugiones, in altera pileus. Pugiones cædem patratam deſignabant, libertatis verò nota pileus: quod ex multis Auctorum veterum locis cognoſcere eſt.

Cæſaris exitio.] Iulij Cæſaris morte.
ceu libertate recepta.] tamquam excuſſo tyranni iugo, ſublato dominio.
ducibus Brutis.] vtroque Bruto, M. & Decimo, Caſſio, Trebonio, alijſque coniuratis in Cæſarem.
cuſa moneta.] cuſus nummus.

Enſiculi in primis.] vna ex parte gladius, altera pileus manumiſſorum.

miſſa manu ſeruitia.] ſerui manumiſſi, donati libertate.

EMBLEM. CLI.

SVMPTVM è Græco. Democritus, domo egreſſus, riſu omnia ſolebat excipere, quòd omnia illi ridenda viderentur: contrà Heraclitus deflebat, quòd nihil non miſerum & deplorandum intueri cogeretur. Ex quo opinionum conflictu incertum relinquitur vtrum ſatius ſit ridere ineptias, an deflere miſerias: & an alter ſit altero ſapientior, vt meritò ſit interponenda longa deliberandi mora.

extolle cachinnum.] ride effuſè. Perſius:

Ingeminat tremulos naſo criſpante cachinnos.

ſplene iocer.] abundè rideam. Perſ. idem:

——*ſum petulanti ſplene cachinno.*

EMBLEM. CLII.

APOLOGVS Æſopicus de Caſtore, quem proditum eſt ſibi teſtes abſcindere, & venatoribus relinquere, vt ita vitæ conſulat. Ex quo docemur, viros prudentes non ægrè ferre iacturam pecuniarum, dum ſuæ vitæ ita proſpiciant, maximè verò dum ita neceſſitas vrget, vt de vita, vel de bulga ſit periclitandum.

Et pedibus ſegnis.] quamquam ſit tardipes, tardo ingreſſu.

tumida propendulus aluo.] ventrem habens pendulum, ſit tumenti & pendulo ventre.

inſidias.] venatorum.

fiber.] Caſtor.

Mordicus ipſe.] dentibus auellit ſibi genitales partes rebus aptas medicis.

abicit.] abiicit, eas linquit venatoribus.

gnarus ob illa peti.] neſcio quo inſtinctu naturæ ſe peti ſciens ob genitalia. Plinij hæc verba lib. 8, 30. quòd eaſdem

caſdem partes ſibi ipſi Pontici amputant fibri, periculo vrgente, ob hoc ſe peti gnari.

non parcere rebus.] non eſſe parcendum fortunis & facultatibus.

Et, vitam vt redimas.] vt vitæ conſulas, nummos abiicere, pecuniam hoſtibus numerare.

EMBLEM. CLIII.

Ex Homero, Iliad. χ. & incerti cuiuſdam epigrammate. Græci Hectorem pęnè iam mortuum circumſtantes laceſſebant, eiq́ue inſultabant, nec erat qui extincto vulnus non infligeret. Ita plerique meticuloſi & ignaui cùm non audeant viuos impetere, quorum aſpectum vix ſuſtinerent, in mortuos audaculi debacchantur.

Aeacidæ moriens.] Hector iam morti proximus, ictu Achillis in terram deiectus.

Comprimere haud potuit.] non potuit eius vox ab illis exaudiri in ſe inſilientibus.

Dum curru.] currui, in quo vehebatur Hector.

parant.] Græci hoſtes.

Diſtrahite.] diſcerpite me.

caſſi luce.] mortui.

Conuellunt barbam.] Prouerb. Barbam vellere.

EMBLEM. CLIV.

AVCTOR eſt Guicciardinus, id carmen ab Alciato ſcriptum, quo tempore in Italia vehemens peſtilentia ita graſſata eſt, vt permulti iuuenes extremum vitæ diem clauſerint, & ſenes ferè illæſi atque incolumes manſerint. Mutuatum video ex antiqua Græcorum fabula, quam Gallicè tractauit Ioannes Marius Belga, Illuſtrationum Galliæ auctor, & poſt eum Latinis numeris Ioachimus Bellaius, ſcriptor politus & elegans.

ſocio Cupidine.] Cupidini. caſus pro caſu.

Mors aurata.] Cupidini auratæ ſagittæ à Poëtis tribuuntur, oſſeæ verò Morti.

ſenem

ſenex Acheronticus.] capularis, & morti proximus: Plautina locutio.

Aſt ego.] adoleſcens emorior, quia Cupido me feriit Mortis telo, non ſuo.

ſubeat Acheronta.] moriatur.

EMBLEM. CLV.

Eivsdem argumenti cum ſuperiore. De Morte conqueritur, quæ puellam amabilem tolli ſuſtinuerit ab Amore telo mortifero ſauciam, quæ potiùs Cupidineo affici debuerat. Ita ferè fit, vt puellæ nubiles tumulo recondantur, quæ potiùs thalamo erant addicendæ.

dolis carpere.] decipere, fallere. Poëtarum eſt figmentis ludere, rebus incorporeis corpora tribuere, & quidquid naturale vel fortuitum eſt, ad artem conſiliúmve referre.

EMBLEM. CLVI.

Ex hoc paratum ſepulcro cuiuſdam formoſi & nobilis & ſtudioſi adoleſcentis morte præmatura rapti. Amicus enim ad luctus certè magni & beneuolentiæ teſtificationem tumulo Delphines affingit, amicitiæ indices (eſt enim Delphin φιλανθρωπίας nota) & Gorgones, ſenſuum vacuitatis & triſtitiæ ſigna expreſſiſſima.

Qui teneras forma.] qui ob formæ dignitatem à puellis erat efflictim adamatus.

totá nobilis vrbe.] nobiliſſimus eiuſdem vrbis.

Occidit ante diem.] raptus eſt morte præmatura.

nulli mage flendus.] Horatiana imitatio:

Multis ille quidem flebilis occidit,
Nulli flebilior quàm tibi, Virgili.

Ergo illi.] tumulum excitas amiciſſimo adoleſcenti.

querulis vocibus.] impenſiſſimè obitum defles.

te terra teget.] humo conditus.

fati.] mortis huius.

EMBLEM. CLVII.

HAEC Termini pictura nihil vlli concedentis, mortem ſignificat, quæ ineuitabilem habet in res omnes, nedum homines neceſſitatem: ad quam cùm peruenimus, tum ſolent homines qui ſunt ſuperſtites, liberæ de nobis mortuis eſſe opiniones atque iudicia.

Quadratum infoditur.] Hîc ſtatuitur ſaxum quadratum.

Stat cirrhata.] ſuper ſaxo trunca eſt pectore tenus effigies hominis cirrhati, benéque pexi.

Et ſeſe nulli.] ſententia verò legitur hac formula, NVLLI CEDO.

homines qui ſcopus.] ad quem ſcopum omnes aguntur homines.

Eſt immota dies.] certus eſt à Deo conſtitutus mortis terminus. Plin. 7. 40.

Déque ferunt primis.] ex prȩteritis prȩſentia æſtimãtur.

EMBLEM. CLVIII.

HIC Patroclus, qui non ſuis, ſed alienis armis dimicat, opulentorum imaginem refert, qui alienis fortunæ bonis intumeſcunt: quibus fato functis inter heredes rixa ſolet innaſci de bonorum iure, vel etiam poſſeſſione: quo fit vt litigatores partem inde aliquam abripiant: cadauer humandum datur veſpillonibus, & Sacerdotibus committitur, qui impenſas habent funeris.

Troes.] Troiani.

rapiunt.] vt interfectum hoſtem.

falſis in armis.] indutum armis non ſuis, ſed Achillis.

Hinc ſocij.] Græci.

omnis turba Pelaſga vetat.] impediunt Græci raptari Patroclum.

exuuias Hector.] de interfecto hoſte Patroclo.

Græci cadauer.] vt donetur honore ſepulturæ.

vir opimus.] locuples.

tranſigit heres.] vt qui nolit aleæ iudiciorum fidere.

Et cor-

Et coruis.] aliquid permittit heredipetis, veſpillonibus, ſandapilariis, rabulis fori.

EMBLEM. CLIX.

ID ex Græco Antipatri: quo docemur amicos nobis eſſe deligendos, qui nec temporis diuturnitate, & ne quidem poſt mortem ipſam amare deſinant. quod dictum fuiſſe Phocionis, retulit Stobæus.

Arentem ſenio.] ſenectute areſcentem.

nudam.] exutam foliis.

Agnoſcitque vices naturæ.] quæ ſunt, vt è puero vir, è viro ſenex fiat, immutabili naturæ communis lege.

grata parenti.] rependit officium quod ab vlmo acceperat.

EMBLEM. CLX.

ID extulit ex Græcorum Epigrammatis quibuſdam: quo admonemur, eum eſſe in rebus omnibus humanæ naturæ conſenſum, vt nihil omnino ſit, quod non egeat aliena opera & auxilio mutuo: cùm videamus id quaſi de induſtria naturam voluiſſe, vt ſinguli ſingulis dotibus, non autem omnibus donarentur, quo ſinguli quidquid haberent, alijs communicarent.

Loripedem.] tardipedem, pedum vſu carentem.

lumine captus.] cæcus.

munera retribuit.] beneficia rependit.

Mutuat.] mutuatur.

hic oculos.] tardipes, claudus.

ille pedes.] cæcus.

EMBLEM. CLXI.

SCVTVM nuſquam in quouis periculo deficiens, ſed & in iis auxilium præſtans, quæ videntur alioqui abhorrere ab vſu proprio & naturali, typus eſt amici veri numquam non ferentis opem, etiam in iis quę videntur à ſua facultate pænè omnino aliena eſſe. Sumptum

ptum id è Græco Iulij Leonidæ, de clypeo Myrtili.

Bina pericla.] duo, nempe in terris, & in mari.

vnis armis.] vno & eodem ſcuto.

Cùm premerer ſolo.] cùm dimicarem terreſtri prœlio.

premerer ſalo.] cùm aquis pęnè periclitarer, ijſque obruerer.

EMBLEM. CLXII.

TRES Gratiæ neminem non allicientes ad ſui amorẽ, lætæ, pulchræ, & ſuaui eloquio præditæ: nudæ ideò, quia ſimplices, & alienæ ab omni fuco, ad obſequium promptæ, ad repoſcendum non item: amore mutuo iunctæ inter ſeſe: ſunt affectu planè cæleſti ac diuino, omnibus grato & accepto.

Veneri aſsiſtunt.] Pauſan. Æliacis poſterioribus.

Hincque volupt.] ſuppeditant voluptatum omnium materiam.

Euphroſyne.] nempe παρὰ τὸ εὐφραίνειν, lætum reddere.

Aglaia.] ἀγλαΐζειν eſt ornare ſeu honorare.

Suadela eſt Pithus.] Pitho, ſeu ſuada, perſuadendi vis.

mentis candore.] puritate, ſimplicitate.

arcula inanis eſt Charitum.] notũ illud Simonidis, cùm diceret ſe arcas habere duas, vnam Gratiarum, argenti alteram: illam inanem eſſe, hanc verò ſolam commodam.

bis dat, qui citò.] In Mimis Publij,

Beneficium inopi bis dat qui dat celeriter.

Prouerb. Bis dat, qui citò dat.

vlnis.] brachijs.

Eurynome.] Eurynome, quaſi latipaſcua, à latè patentibus paſcuis.

EMBLEM. CLXIII.

SCRIPTVM id in Franciſcum Floridum, hominem alioqui doctum, ſed petulantem tamen & effrenis oris, qui in Iuriſconſultos magni nominis, Zazium, Budęum, Alcia-

Alciatum debacchatus erat. Homines certè liberaliter inſtituti contumeliam ferunt impotentiùs, quæ illata ſit à contempto & inerti conuitiatore, cum quo congredi vel turpe ſit, vel indignum certè putetur.

flagriferi.] flagritribæ.

matulæ.] matelliones viliſſimi.

ſtupidi magiſtri.] communi ſenſu carentes.

Bilem in me.] virus acerbitatis in me vomere: libellis famoſis me proſcindere, blaterare.

reddámne vices?] eóſne dignabor reſponſo?

cicadam obſtreperam.] Prouerb. Cicadam ala corripere.

Quid prodeſt muſcas.] quid iuuat *μυοσοβεῖν*?

Negligere eſt.] Non eſt impendendus labos in eo perſequendo fugiendóve, quod vitare nequeas.

EMBLEM. CLXIV.

HOC dicitur in rabioſos quoſdam obtrectatores, qui viris grauibus, & ijs maximè qui celebritatem aliquam nominis ſua virtute conſecuti ſunt, detrahere audent, in quos allatrant, vt canis in lunam: quos tamen in rabiem agi videas, cùm ſe contemptui haberi vident ab iis, qui ne quidem eos reſponſione dignantur.

Lunarem noctu.] Canis cùm inſpiceret orbem Lunæ, vt ſpeculum: vel, qui ei videbatur vt ſpeculum.

Séque videns.] ſuam vmbram.

fruſtrà agitur, &c.] temerè latratum edit, neque minabundus aliquid proficit. Sic dixit Lucretius 4.

——*tu fac ne ventis verba profundam.*

EMBLEM. CLXV.

MONEMVR cum potentioribus aut improbis ſocietatem non eſſe ineundam: quia ſi quid infortunij damníve acciderit, in infirmiorem ſemper reclinari ſoleat. Apologus Æſopo tribuitur. Idem omnino eſt Eccleſiaſtici cap. 13. Titulus verò Emblematis petitur è Plauti Mercatore.

Raptabat torrens:] duæ ollæ natabant in torrente, altera è metallo, altera terrea.

Hanc.] terream, luteam.

rogat illa.] è metallo ficta.

Iuncta vt præcip.] vt coniunctæ faciliùs impetum aquarum ſiſtant.

EMBLEM. CLXVI.

DELPHIN marinis fluctibus eiectus ad littora, virum quemdam magnum probumque repræſentat à ſuis popularibus, beneficij loco, damna, iniurias, mortémque ipſam indigniſſimè paſſum: quales fuiſſe accepimus Socratem, Ariſtidem, Phocyonem, Demoſthenē, Ciceronem, aliòſque multos, de quibus plena antiquitatis monumenta.

me inuitum.] me reluctantem, nihil tale cogitantem, innoxium.

in littora compulit æſtus.] nimia maris aquarum ſiccitas.

Exemp. inſid.] quod poteſt exemplo eſſe, quantis infidum mare periculis, quantoque diſcrimine ſæuiat: vel, vt ἀλληγορικῶς, quòd rixis & ſimultatibus laboret Reſpub.

Nam ſi nec prop.] ſi enim mare non ſeruat eos quos in lucem edidit, id eſt, ſi princeps vel populus ſuos ciues non tuetur, iis non ignoſcit, eoſque miſerè de medio pellit.

Quis tutos homines.] num valdè periculoſum ſe marinis fluctibus committere? quàm parùm tutum eſt πολιτεύεσθαι, ſeque Reip. ventis & fluctibus credere! Obiter moneo, alluſum hîc videri ad Prouerb. Maritimi mores.

EMBLEM. CLXVII.

EPIGRAPHA huius ſumitur ex Aiace flagellifero Sophoclis, carmen verò è quodam Epigrammate Græco: ex quo intelligimus, munera ab hoſte miſſa ſæpè diſcrimen aliquod, aut etiam mortem ipſam portendere, quo-

re, quocircà veteres munera volebant obſeruari quo animo mitterentur.

Bellorum monimenta.] ἐκ πολέμου μνῆμα φιλίης, vt eſt in Græco Epigrammate.

Scutiferum Aiacem.] φερέασπιδα Αἴαντα: quod epitheton Poëtis frequens.

Baltea.] balteum, zonam militarem: Hîc pluralis pro ſingulari, συνεκδοχικῶς.

Priamides.] Hector, Priami filius.

Telamonius.] Aiax Telamonis filius.

Inſtrumenta ſua.] vterque accepit ſuæ necis preſagium: vtrique fuit exitio ſuum donum.

Enſis enim.] Aiax enim enſe confoſſus eſt.

at Hectora ſ.] Hector ter raptatus eſt circum Iliacos muros.

rotis Aemoniis.] Theſſalicis rotis. Æmonia, Theſſalia, pro Grecia συνεκδοχικῶς.

Sic titulo.] obtentu, prætextu, ſpecie.

obſequij.] animi beneuoli.

venturi præſcia fata ferunt.] portendunt mortis euentum.

EMBLEM. CLXVIII.

APOLOGVS eſt Æſopicus, quo monemur non eſſe contemnendum hoſtem, quamquam imbecillum, aut etiam infimæ ſortis: aut neminem, vel contemptiſſimum eſſe prouocandum, quia, vt cetera deſint, poteſt eſſe tamen dolis & fraude inſtructiſſimus, & eò magis ille formidandus, cui nihil eſt quod amittat.

hoſtem prouocat.] aquilam laceſſit.

Hoſtilem vt nidum.] nidum aquilæ ſibi aduerſæ.

ſumma per aſtra.] per aëra ſummum. aquilam enim non niſi in editiſſimis locis nidificare, teſtis eſt Plinius.

Ouáque confodiens.] aquilæ.

probibet ſpem c.] adimit aquilę ſpem prolis.

EMBLEM. CLXIX.

VT nullo non loco ditiores, & qui ſunt fortuna ampliore, tutum in præſidium ſe recipiunt: ita miſeri, & aliqua patte infirmi homines, præcipites in exitiū ruunt, quocumque fugiant: nam vbi è ſuorum lapſi telis ad exteros venerint, ibi miſerè periclitantur & occidunt.

Aurata.] de qua Plin. 32. c. 5. & 11.

ſardas.] de quibus Plin. 32. c. vlt.

mergis,] de ijs Plin. 11. 37.

fulicis.] Plin. 18. 35.

EMBLEM. CLXX.

NON facilè oblitteratur opinio in hominum concepta mentibus. Vt enim quorumdam inſignis virtus vel poſt mortem adeò amabilis eſt, vt eius non poſſit eſſe non iucunda mentio: ita nonnulli fuere, quos propter inſignem quamdam feritatem abominamur vel pridem extinctos, eorumque memoriam auerſamur, vt aliquam præſentem perniciem.

Cetera muteſcent, &c.] ſi tympanum fiat è pelle lupina, & propè adſit aliud è pelle ouili, conticeſcet.

Hanc.] pellem lupinam.

membrana ouium.] pellis vel corium ouillum.

ſic exhorreſcit.] videtur auerſari, refugere.

vt hoſtem.] aduerſarium.

Exanimis quamuis.] quamquam vtraque pellis ſit ſine ſenſu.

Sic cute detracta Ziſcas.] Ziſca vel Ziſcas, Boëmus, morti proximus, mandauit ſibi pellem adimi, ex eaque tympanum fieri, inde arrepturos fugam hoſtes, cùm primùm eius ſonitum exaudirent, prædixiſſe memorant, verumque id ex euentu amicos comprobaſſe. Æneas Syluius 3. Commentar. de reb. geſtis Alphonſi.

EMBLEM. CLXXI.

EX ſacris litteris didicimus, eum in periculum incidere,

dere, qui alteri periculum machinetur. Ex hoc verò Emblemate intelligimus, magnum in populo applauſum fieri, cùm ſceleſti illi Reipub. voratores, & tyranni nefandiſſimi pereunt, aut in graue diſcrimen incidunt: quo tempore maximè neminem habent à quo ſubleuentur, ſed plures à quibus rideantur. Hiſtoriam hanc petas licet ab Homero Odyſſ. ι.

Dum reſidet.] ſedet quietus.

Cyclops.] vnoculus Polyphemus.

ſinuoſi antri.] ſpeluncæ tortuoſæ.

ſociis ego paſcar Achiuis.] Græcos deglutiam.

Poſtremúmque Utin.] Vlyſſem (qui ſe Vtin nominabat) poſtremo abſumam loco.

Ithacus.] Vlyſſes.

lumine caſſum.] exoculatum.

En pœnas vt ſuus auctor habet.] γνώμη, nec verò

—— lex eſt iuſtior vlla,

Quàm necis artifices arte perire ſua.

Incidit in periculum, qui alteri periculum creat.

EMBLEM. CLXXII.

SIMILE apud Æſopum de coruo cibum quæritante, conuertitur in id quod vulgò dici ſolet, *captores capi, raptores etiam à raptoribus abripi & illaqueari:* vt cùm à veneficis falſarij, calumniatores, & id genus alij tolluntur de medio, vel etiam latrones à prædonibus ſpoliantur.

Raptabat voluc.] coruus dum prædam in aëre quæritat, & ſcorpionem pede arreptum tenet, vt illum deglutiret.

Aſt ille.] ſcorpius.

infuſo ſenſim.] iniecto aculeo venefico.

Raptorem in Stygias.] coruum ad mortem adegit.

O riſu res digna!] ridiculum facinus.

alijs qui fata.] mortem.

propriis ſuccubuítque dolis] qui dolo alium ceperat, dolo periit.

EMBLEM. CLXXIII.

Ex Æſopo, de tubicine in bello capto, quod ex Iuriſcõſultorũ placitis intelligitur, nẽpe qui agunt, & qui aſſenſum præbẽt, pari pœna puniendos. Quod tamẽ malim in eos torqueri ſpecialiùs, qui malo conſilio Principes ad bella cõcitant, eò nocentiores iis qui re ipſa cædẽ faciunt.

Præconem.] tubicinem.

lituo.] tuba. vtrumq; ſæpè confunditur. Lituus, quòd litis ſit teſtis. genus incuruæ buccinæ, quo qui cecinerit, dicitur Liticen. Feſtus.

perflantem claſsica.] excitántem bellatores ad pugnam. Claſſicines ij dicuntur, qui ſignum pugnæ dant.

Victrix turma.] victores, victrices copiæ.

Queis ille excuſat.] apud quos victores excuſat ſeſe præco ille captus.

quòd nec ſit ſtrenuus armis.] πολεμικὸς, στρατηγός: quòd nec ſit bellator, nec quemquam manu interfecerit.

Quin ipſe magis.] eò grauior tua culpa, qui alios ad bellum concites.

æris clangore.] tubæ ſonitu.

EMBLEM. CLXXIV.

PLERIQVE ſunt, qui cùm non poſſint ijs inferre noxam, à quibus ſe læſos putant, vt acceptam iniuriam vlciſcantur, alios adoriuntur nihil meritos. non ſecùs ac canis in lapidem ſæuiens, quod dicitur Prouerbio. hoc verò petitum è Pacuuio Nonius me monuit.

Arripit.] corripit.

lapidem.] proiectum, emiſſum.

catulus.] canis.

morſúque fatigat.] mordet.

Nec percuſſ.] neque par pari refert.

veros hoſtes.] ipſiſſimos, qui ipſimet iniuriam aut damnum intulerunt.

Et

Et quos nulla.] eos adoriuntur, aut etiam lædunt, qui nihil commiſerunt.

EMBLEM. CLXXV.

AIAX, quòd Achillis arma non ſibi, ſed Vlyſſi ceſſiſſent, ex iniquo Græcorum iudicio, in furorem verſus inſiliit in porcorum gregem, quos omnes interfecit, duobus exceptis, quos de trabe ſuſpenſos, putans eſſe Agamemnonem & Vlyſſem, indignis modis affecit. Sed vbi ad ſe rediiſſet, cognitis iis quæ per inſaniam fecerat, gladio incubuit. Hoc quidem arguit temerarium furentium impetum, qui non aduerſariis, ſed ſibi nocent ipſis, quòd nimiæ iræ permittant omnia, adeò vt ſæpè in ferrum ruant, ſeque ipſos miſerè confodiant.

Setigeri medius.] in medium gregem porcorum inſilijt.

enſifer.] bellator.

Aiax.] inſania correptus.

Cæde ſuum.] porcorum.

Tantalidas.] Græcos.

Hoſtia ſic.] ſus fuit vt hoſtia ſuccidanea, quæ pœnas luebat pro Græcis. Quid ſit autem ſuccidanea hoſtia, explicat Gellius 4. 6.

Pro Laërtiade.] Vlyſſe, filio Laërtis.

pro caueáque.] pro conſeſſu, ſeu concione Græcorum.

Neſcit obeſſe.] furioſus & inſanus non poteſt damnum fraudémve creare aduerſariis.

errat ab ictu.] icendo peccat: error ictu committitur: non aduertit quem feriat.

Conſilij inops.] qui deſtituitur ſano conſilio, ſibiipſi malum arceſſit, ſeſeque impetit.

EMBLEM. CLXXVI.

Ex Græco φιλίππου: quod ſignificat, pro variorum temporum ratione viros etiam ferociſſimos ita domari ſe pati, vt pacis conditionibus patientem aurem accommodent, qui bellorum temporibus magno terrori fuerint: non aliter quàm elephas, cuius cùm magnus in

ellis vſus fuerit, inſeruit tandem paci & tranquillitati publicæ, ſeque ad triumphum trahi non recuſat.

barrus.] elephas, qui barrire dicitur, vt ſuprà diximus.

Turrigeris humeris.] turrium machinas & ſpectacula geſtante tergo.

dentis eburni.] eburneis dentibus.

Qui ſuperare.] cuius vis in bellis maxima.

Suppoſuit nunc.] collum iugo aptauit.

ſtimulis ſubactus.] adactus verbere conductoris.

Cæſareos currus.] currum imperialem in triumpho vehit.

Vel fera cognoſcit.] bellua quamquam vaſta & terrifica, ſe paci accommodat, vt olim belli vſibus ſe dediderat.

EMBLEM. CLXXVII.

REI eiuſdem poteſt eſſe vſus duplex & acceptio: vt galea vel caſſis in prœliis vſum præſtitit, eadem pacis tempore continet apum examina. Hinc belli cauſa finalis elicitur, vt numquam ſuſcipiatur, niſi nobis alia ratione non liceat in pace viuere.

Intrepidus.] animi maximi.

Parta pace.] redempta.

tenuis alueoli.] ceſſit in vſum aluearij.

gerit.] continet.

Armæ procul.] ab armis nos contineamus.

fas ſit tunc ſumere bellum.] Cic. 1. Offic. Suſcipienda bella ſunt, vt in pace ſine iniuria viuatur. Vide Vegetium 3. 1.

EMBLEM. CLXXVIII.

CARMINIS huius hauſtam video materiam, ni fallor, ex Baſilij Magni oratione 8. in Hexaëmeron. ſed aliò trahit Alciatus. Halcyones, aues marinæ, bruma fœtum edunt, quo tempore mare ſolet eſſe pacatum: hincque dies Halcyonides nominati. Sic bonus princeps ſeſe gerere debet, qui obſeruet occaſiones & opportu-

nitatem

nitatem quam maximè commodam iudicabit, vt vbertatem ſuis optatiſſimam pariat.

Grandibus ex ſpicis.] confice coronam è ſpicis, quas circumdet pampinus alterno palmite ad ſimilitudinem nidi Halcyonum: id erit ſymbolum vbertatis ex pace.

comptæ.] gratæ, venuſtæ.

tranquilli in marm. vnda.] in medio æquore pacati maris.

inuolucres.] nondum volandi potentes.

Lætus erit Cereri.] prouentus & vbertas erit annonæ.

Aequorei ſi rex.] ſi rex quiuis ſe perinde habeat vt Halcyon, qui non excubat niſi in ſumma maris tranquillitate.

EMBLEM. CLXXIX.

MVTVATVS id è Græco. Innuit indecorum eſſe maximè, eos ſeſe mutuis conuitijs afficere, inter quos ſumma debet eſſe animorum coniunctio, & à quibus omnis petenda videatur humanitas. Viros litteratos intelligo, qui propter eruditionem, qua ceteris præſtant, non debent eſſe moleſti vel iniqui in eos qui eiuſdem ſunt ordinis.

Progne.] hirundo.

vocalem.] canoram.

Pignoribus.] pullis.

Stridula ſtridentem.] garrula garrulam, vt in Græco τὸ λάλον ἁ λαλόεσσα.

vernam verna.] ἀερινὸν, ἡ ἀερινά. tu quæ veris tempore canis, volucrem etiam vernam corripis.

hoſpita hoſpitem.] τὸ ξένον ἁ ξεῖνα, domeſtica domeſticam.

aligeram penniger.] τὸ εὔπτερον ἁ πτερόεσσα, pennata pennatam.

abice.] abiice.

hanc prædam.] correptam cicadam.

nam tauſica pectora.] ſummum nefas eſt eos hoſtili odio

 diſſidere;

diſſidere, inter quos ſumma debet eſſe concordia. Hic muſica pectora pro litteratis hominibus, ijſque qui ſunt liberalibus artibus politi, vſurpari liquet. Omnino veteres quidquid eruditum & ſuaue eſſet, Muſicum appellabant, ipſiſque Muſis aſſignabant. Eo ſenſu hac voce vtitur non rarò Auſonius, & Symmach. Epiſt. 4. Nos (inquit ad Promotum) muſicæ facundiæ inopiam confitemur.

EMBLEM. CLXXX.

SVMPTA hæc deſignatio ex Luciani quadam præfatione: qua ſignificatur Herculem illum à ſcriptoribus decantatiſſimum, Gallum fuiſſe, virum prudentiſſimum, & eloquentiſſimum, qui cùm virtutibus iis, quæ ciuilem hominem decent, eſſet excultus, populum Gallicum à prima illa feritate & cultu barbaro ad vitam placidiorem ſapienti oratione & nomotheſia reuocauit.

Arcum læua tenet.] effigiei huius Herculis ſiniſtra manus tenet arcum: ponderoſam clauam altera.

Contegit & Nem.] totum autem corpus indutum eſt leonis Nemeæi pelle.

non conuenit illud.] non bellè iſtud videtur quadrare.

Quòd vetus.] quòd ſit nimiùm annoſus Hercules.

Quid quòd lingua.] cur illi lingua eſt catenis tenuibus perforata, quibus auditores ſuos retentat auribus captos?

Alciden.] Herculem, ab ἀλκῆς, i. robore.

lingua non robore.] viribus eloquentiæ, non corporis robore.

iura dediſſe populis.] leges poſuiſſe, barbaras nationes ad ciuiliorem cultum reuocaſſe.

Cedunt arma togæ.] In eo ſunt armatis togati præſtantiores, quòd perſuadendo vincant: adeò vt eloquens facilè flectat vel maximè refractarios. Eſt verò illud

Cedant arma togæ, —— hemiſtichium Ciceronianum à maledicis reprehenſum, de quo Oratione in Piſonem, & 2. in Antonium.

EM-

EMBLEM. CLXXXI.

HOMERVS Odyſſ. κ. Moly herbam à Mercurio Vlyſſi datam ait, tamquam amuletum aduerſus omnia veneficia; herbam nigræ radicis, floris lactei, difficillimam inuentu. Ea notat eloquentiam primò quidem abſtruſam & difficilem, deinde multo labore & diligentia partam iucundiſſimos afferre fructus, id eſt, ſui amore omnes allicere, ſed ei perpaucos operam dare propter laborum certè maximorum difficultatem.

Antidotum Aeæa.] fama eſt, Moly herbam fuiſſe Vlyſſi datam à Mercurio, vt eſſet antidotum in omnia Circes veneficia.

vix radice euell.] ea herba eſt nigræ radicis, difficiliſque inuentu.

Purpureus ſed flos.] floris purpurei vel lactei.

Eloquij candor.] Pulcherrima res eloquentia, ſed difficilis tamen.

EMBLEM. CLXXXII.

CONVERTIT Protei πολυμόρφου fabulam in ſcriptores quoſdam rhapſodos, & rerum antiquiſſimarum narrationem è variis & ſæpè pugnantibus inter ſe fabulis petitam concinnantes: qui cùm ſomnient de rebus à ſe remotiſſimis, portentoſam hiſtoriæ formam nobis obtrudunt, vt reuerà Proteum quemdam effingere velle videantur.

Pallenae ſenex.] è Pallene, Thraciæ vrbe.

cui forma hiſtrica.] hiſtrionica, ſeſe ſubinde mutans in varios habitus.

Signa vetuſtatis.] ego præ me fero ſymbolum veteris hiſtoriæ, quæ ſit extra omnem hominum memoriam, de qua quiſque ſuum adfert ſomnium.

EMBLEM. CLXXXIII.

CYGNVS, Poëtarum ſtemma, Phœbo ſacer, candidus, pro Rege habitus, repræſentat conditionem Poëtarum, qui ſuos labores omnes ad litterarum Præſidem Phœbum,

Phœbum, id eſt, diſciplinarum liberalium principatum referunt: quorum pura & candida debet eſſe Muſa, aliena ab omni fuco & ſpurcitie: qui non minùs ordinati beneque cultis verſibus in animos hominum imperium obtineant, atque reges ipſi armatis copijs.

Gentiles clypeos.] ſunt qui in clypeis gentilitiis aquilam gerant: vt Pertinax, Antoninus Pius, Iuſtinianæa familia, &c.

Sunt quibus aut ſerpens.] de quo in primo Emblem.

aut Leo.] vt in Antonini nummo, vt Traianus, duces multi Germaniæ.

Dira ſed hæc.] hæc ferarum ſymbola aliena ſunt à conditione Poëtarum.

ceras.] imagines.

pulcher Olor.] cycnus niueus.

Hic Phœbo ſacer.] Plato Phœdone.

noſtræ regionis alumnus.] Cycnus, rex Ligurum, Muſica laude clarus, poſt mortem mutatus in auem ſui nominis. Pauſanias Atticis. Ouid. Metamorph. 2. & 12.

EMBLEM. CLXXXIV.

RETVLIT hanc hiſtoriam 6. Geographiæ Strabo: carmen verò tralatum è Græco, lib. 4. Anthologiæ. Eunomus citharœdus in ludis Pythiorum venit in certamen cum Ariſtone Rhegino. Ariſto fuſis precibus Delphorum ciues rogauit vt ſibi adeſſent. Eunomus verò dixit, Rheginenſibus de Muſica non eſſe prorſus certandum, cùm apud eos etiam cicadæ muteſcerent. Vtroque igitur certante, cùm vna chorda Eunomo fracta deſideraretur, cicada ſuperuolans adfuit, quæ ſonum ſuppleret. Declaratur hac hiſtoria, Diis eſſe curæ Muſicam: eſſe numen, quod ſupplicibus adeſſet in rebus deſperatis, eoſque qui inſoleſcant, à dijs ſæpenumerò deſtitui.

Locrenſis poſuit.] Eunomus Phœbo hanc cicadam conſecrauit, victoriæ ſuæ teſtem.

Cer-

Certabat plectro.] commiſſus in Ariſtonem Rheginum certabat, cùm fracta fides harmoniam ſoluit.

Tum citharâ.] ſtatim aduolauit cicada, quæ fractæ fidis ſonum vltrò ſuppleret.

allecta.] illicio Muſicæ.

deſcendit ab altis ſaltibus.] venit à ſiluoſis locis; opem latura mihi Eunomo.

Ergo tua.] itaque ne tanti miraculi memoria vetuſtate deleretur, citharam Apollini cum cicada ænea inſidente conſecrauit Eunomus.

EMBLEM. CLXXXV.

CADMI hæc fabula commodè traducitur in litterarum & litteratorum conditionem. Cadmus enim dicitur è Phœnicia in Græciam litteras primus attuliſſe: draconem fontis Caſtalij cuſtodem interfeciſſe; ex cuius dentibus humo mandatis, & tamquam iactis ſeminibus, feruntur armati milites exilijſſe, ſeſe mutuò confeciſſe, & in mutuam quaſi perniciem conſpiraſſe: tamen Mineruæ conſilio in gratiam rediiſſe. Quod omnino vel de ſermone, vel de contentionibus ſtudioſorum atque philologorum eſt intelligendum. Sermonem enim dictum eſſe à ſerendis verbis, Grammatici veteres notant: qui ſermo primùm ſedecim litteris conſtabat (tot verò ſunt draconum dentes) quæ litteræ ſeu notæ litterarum mutuò ſe conficiunt, neque in gratiam redire poſſunt, niſi vocales conſonantibus, animæ vice ſint adiectæ. Haſtas armatorum poſſumus traducere ad accentuum ſeu ſpirituum notas, quæ non niſi Palladi, id eſt, rationis & intelligentiæ beneficio cohiberi & quaſi in gratiam redire poſſunt. Quòd ſi hoc referamus ad doctorum hominum contentiones, facilè obſeruabimus ex draconis, id eſt, Philoſophię ſatis dentibus, nempe libris editis, magnas oriri rixas & diſputationum labyrinthos: quæ certè lites terminari vix poſſe videntur, niſi diuini numinis afflatus aliquis acceſſerit.

Vipereos

Vipereos dentes.] ex quo tempore Cadmus dentes inſe uit, vel humo tamquam ſemen mandauit.

ſemina dira.] pernicioſa.

Aonio ſolo.] in Græcia, quæ dicta Aonia, ab Aone fili Neptuni.

Terrigenûm.] inde bellatorum armis inſtructorum co hors prodiit, qui ſe mutuis vulneribus confecerunt.

Euaſere quibus.] quo ex conflictu qui ſalui remanſe runt, ſuaſu Palladis, fœdus inter ſe percuſſerunt. Ouid 3. Metamorph.

Primus Agenorides.] Cadmus Agenoris filius, littera è Phœnicia in Græciam tulit. Plin. 7. 56. Solin. 13.

elementa, notáſque.] litteras.

in ſuauem iunxit & harmoniam.] fecit vt conſonante cum vocalibus ingenioſo & ſuaui concentu inter ſe iun gerentur, quaſique ſociarentur, ad enuntiandas quaſque mentis notiones. Vel, vt diſciplinæ liberales haberent inter ſe commune quoddam vinculũ, vt quaſi mutuum auxilium præſtarent. Eſt enim omnium artium præcla ra quædam harmonia, quamquam ſingulæ pręceptis diſtinguantur.

Quorum.] magiſtrorum, qui à Cadmo edocti primùm. Intelligere videtur Principes Philoſophorum, ex quorum diſputationibus hauſta eſt doctrina omnis liberalis.

diſcipulos contr.] altercantur inter ſe, diſſentiunt opi nionum conflictu, ſeq; contrariis ſententiis oppugnant.

Non niſi Palladia.] quarum contentionum nullus finis, niſi Palladis interuentu, id eſt, ſapientiæ ope, quæ diſſi dia iſthæc omnia facilè componit.

EMBLEM. CLXXXVI.

TANTA olim fuit ſeptem Græcię ſapientum aucto ritas, vt quidquid dicerent, haberetur pro oraculo. Quòd enim ſapientiam omnem, quam profitebantur, actioni bus honeſtis, laudeque dignis exercerent, omnia ſuæ ſa pientię

pientiæ capita paucis verbis ſunt complexi, non longo diſputationum circuitu, quam malebant rectè agendo perficere. Eorum ergo quæ vulgò circumferuntur ſymbola & apophthegmata certatim ab omnibus doctis excepta, ſic ſunt tranſmiſſa poſteris, vt nulla lex ſanctior, nulla vitæ regula probatior videatur. Ex iis apophthegmatis ea delegit Alciatus, quæ ſymbolis exprimi commodiùs poſſent. Quod enim *Cleobulus* diceret, μέτρον ἄριστον ἐν πᾶσιν: *in omnibus optima menſura*, id trutina ſiue lance oſtendit. *Chilonis Lacedæmonij* hoc fuit, γνῶθι σεαυτόν: quod per ſpeculum oſtenditur. *Periander Corinthius* in ore habebat, τῆς ὀργῆς ἀπέχεσθαι, *abſtinendum ab ira*: quod pulegio demonſtrat hic noſter. nam herba hæc bilem purgare dicitur. *Pittacus* aiebat, μηδὲν ἄγαν: quod exprimitur per gith, herbam grauiſſimi odoris, quæ modicè in cibis adhibita, ſaporis gratiam prębet, nimia verò nocet. *Solonis* dictum, τέλος ὁρᾶν μακροῦ βίου, *finem breuis auiſpectandum*: quod Termini effigie deſignatur. *Biantis* illud celebre, πλείονες οἱ κακοί, *plures mali*. quo arguebat rerum hac in vita malarum immenſam copiam. quod notatur per Sardum, hominem improbum (vt ſunt Sardiniæ regionis incolæ, notâ inſignes improbitatis) qui Muſimoni aſino breui & nullius pretij inſideat. *Thales* denique *Mileſius* hoc habuit, ἐγγύα παρὰ δ᾽ ἄτη, *ſponde, noxa præſtò eſt*. quod exprimitur ſymbolis parræ & meropis *auium*, quæ captæ retibus aut viſco, ad eaſdem perdicas ſolent ſuo garritu conſocias aues pertrahere: ita ſe habent debitores erga ſuos vades, quos pelliciunt, vt quoquo modo ipſi ſemet extricent.

Hoc trutinæ examen.] Perſ. Satyr. I.

——— *ne examen improbum in illa Caſtiges trutina.*

libella.] libra.

Chilon Spartan.] Lacedæmonius.

Pulegium.] de quo in ſuperioribus.

Hac eadem aiunt.] hanc ſententiam, *Ne quid nimis*, videntur innuere, qui quamminimùm ore liquant herbam

bam gith, quæ ita ſumpta, iuuat: ſed ſi largiùs, virulen
ta eſt. Plin. 20.17. & 19.8.

Terminus.] mortis ſymbolum, de quo etiam ſuprà.

illita viſco.] impedita viſco auis alia aliam trahit in
pedicas. De parra Plin. 11.37. De merope, in 10.

EMBLEM. CLXXXVII.

SPHINX, ignorantiæ typus eſt. σφίγγω enim idem
eſt quod Conſtringo & Vincio: illa enim mentis notio
nes & igniculos ipſos obſcurat prorſus, & extingui
ignorantiæ labes: cuius tres hîc συμβολικῶς conſtituun
tur efficientes ſeu primariæ cauſæ, libido, animi leuitas
arrogantia. Prima quidem puellari forma depingitur
quæ cùm animum occupat, numquam poteſt obcæcata
mens cognitionis & ſcientiæ bono perfrui. Altera eſt
inconſtantia ſeu leuitas cum aui comparata, quæ vis per
omnia diſcedit à ſtabili firmoque ſcientiæ fundamento
Tertia verò arrogantia, ſuperbiaque leoninis cruribus
adumbrata, φιλαυτίαν in ſe habet pernicioſiſſimam, &
rerum meliorum contemptum, quam neceſſariò ſequi-
tur craſſa & exitioſa imperitia, ſuique ignorantia. At qui
ſeipſum norit, detracta omni libidine, fœdaque volupta-
te, auulſis inconſtantiæ plumis fugacibus, & omni arro-
gantia, intelliget quid homo ſit, id eſt, problema Sphin-
gis explicabit, ſuam ipſius naturam intuebitur, primò
quidem quadrupedum penè ſimilem conditioni, dein-
de hominis firmitate conſtantem, & poſtremò imbecil-
lum propter concreti partes infirmas: ita vt monſtrum
arrogantiæ turpiſſimum ſeipſum conficiat, & hominem
ſui compotem relinquat: qua victoria nulla alia excel-
lentior, nulla vtilior aut illuſtrior.

candida virginis ora.] faciem puellarem.

volucrum pennas.] plumis auium corpus habet omne
obſitum.

crura leonis.] pedes leoninos.

Hanc faciem aſſ.] Sphinx, eſt typus & ſymbolum igno-
rantiæ.

rantiæ. ἡ γὰρ ἀφροσύνη τοῖς ἀνθρώποις σφίγξ ἐστι: ait Cebes Thebanus .i. Sphinx eſt hominibus inſipientia.

tanti ſcilicet.] ignorantiæ triplex cauſa efficiens.

Sunt quos ingenium leue.] ſunt qui laborent animi leuitate & inconſtantia: quæ prima cauſa.

ſunt quos blanda voluptas.] ſunt qui voluptatis illecebris deliniti: altera cauſa, de qua antè,

—— meretricius ardor
Egregios iuuenes ſeuocat à ſtudijs.

Sunt & quos.] ſunt tumidi, inflati, ſuperbi, φίλαυτοι, qui potuiſſent ad ſcientiam peruenire, niſi putaſſent ſe iam perueniſſe, ait Seneca. hæc tertia cauſa.

At quibus eſt notum.] qui edocti ſunt quantam vim habeat monitum Apollinis Delphici περὶ τοῦ γνῶναι σαυτόν: de qua Plato Philœbo, & Xenophon 4. Commentarior. Cicero multa de Legib. & Tuſcul. 1.

Præcipitis monſtri.] ſummè pernicioſi, quodque facilè monſtrum homines in exitium agat.

guttura dira ſecant.] tollunt de medio. qui enim ſeipſum nouit, ignorantiã ex ſeſe tollit, in eius locum ſapientiam omnium pulcherrimam & vtiliſſimam admittit

Prima prudentis laurea.] prima hominis virtus, & quaſi primus de ignorantia triumphus eſt, *ſeipſum noſſe.*

EMBLEM. CLXXXVIII.

PERMVLTOS non raró videre eſt excellenti forma & dignitate corporis homines, qui ingenio planè ſtolido, & pęnè nullo ſunt, vt reuerà ſimulacra quædam eſſe citiùs quàm homines videantur. Quò ſpectat Cleanthis illud, ἀπαιδεύτους μόνῃ τῇ μορφῇ τῶν θηρίων διαφέρειν.

Ingreſſa vulpes.] i aſtutus quidam & feſtiuus homo, id enim ἀλληγορικῶς accipe.

Choragi.] ſtatuarij.

pergulam.] officinam.

fabrè.] affabrè, ingenioſè.

vt ſpir. ſolum.] vt ei ſolus ſenſus, & vox deeſſe videretur: ad viuum erat expreſſum.
ceteris viuiſceret.] quaſi viuum appareret.
Id.] caput humanum.
illa.] vulpes, id eſt, cautus quidam & veterator, ſpectato artificio hominis, ita pronuntiauit, &c.

EMBLEM. CLXXXIX.

HIC aries aurei velleris Phryxum per maris tempeſtuoſi diſcrimina vehens, typus eſt locupletis cuiuſdam hominis, ſed planè ſtolidi, & communi ſenſu vacui, qui cùm ſeipſum regere non poſſit, ducitur ad mulieris aut ſerui arbitrium. Ea verò miſera cenſenda eſt ſeruitus, non quæ à fortuna, ſed quæ ab animi naſcitur imperitia, quæ in ſumma etiam copia non poteſt non eſſe aliis mancipata. Huc pertinet dictum Diogenis, cùm diceret indoctum diuitem, arietem eſſe in aureo vellere.
reſidens pretioſo.] ſedens, inſidens in vellere aureo.
Et flauam.] non horret marinos turbines, quamquam horrificos.
ſenſu hebeti.] imperitus, ſtolidus.
diuite gaza.] opulentus, locuples.
Coniugis, aut ſerui.] qui ſit γυναικοκρατούμενος, vel δουλοκρατούμενος.

EMBLEM. CXC.

AD fidem vxoriam quatuor hîc ſpectanda proponuntur, dextrarum coniunctio, ſeſſio, canis ſymbolum, pomi inſitio ſeu donarium. Dextra, pro nota fidei, vt iam ſuprà monuimus: puella viro aſſidet, quod ad conſtantiam in amore refertur. ſedes enim notam habet ſtabilitatis. Canis, animal hero fidum, fidei aliam rationem habet. Malus arbor Veneri ſacra, vt ex Poëtarum ſcriptis patet.
puella] vxor marito dextram iungens.
Vt ſedet.] ſtabilitatis nota.

vt catulus.] fidei ſymbolum.

fidei ſpecies.] fidelitatis imago expreſſa.

Veneris quamſi.] quam fidem ſi mutua coniugis vtriuſque copula confirmet.

Malorum in læua.] à ſiniſtra parte non inconcinnè ſtatuetur malus.

Poma etenim.] poma Veneri ſacra.

ſic Schœneida.] Atalantam in curſu Hippomenes vicit, proiectis pomis aureis. Ouid. 10. Metamorph.

petijt Galatea.] de qua 3. Ecloga Virgil. aut de ea Ouid. 13. Metamorph. vide Prouerb. Malis ferire.

EMBLEM. CXCI.

AMOR coniugum ita mutuus ac purus eſſe debet, vt quamquam quidpiam ſit in altero quaſi virulentum, & alter nonnihil in animo rixarum alat, propter tamen ſacram coniugij copulam ab altero debet euomi, & penitus eijci. Quod ipſum pluribus explicatur à Baſilio magno, Homilia 7. in Hexaëmeron, vnde petitur hoc Emblema.

Cùm furit in Venerem.] cùm rapitur ardore coïtus.

Muræenam ciens.] ingenti ſibilo muræenam ad ſe allicit.

viri.] viperæ.

Maxima debetur.] imitatio ex Iuuenale,

Maxima debetur puero reuerentia, ſi quid
Turpe paras. ——

coniux alternum.] D. Paullus: Vir vxori debitum reddat, & vxor viro. Mulier ſui corporis poteſtatem non habet, ſed maritus: idemque ſui corporis poteſtatem non habet, ſed mulier.

EMBLEM. CXCII.

HOC tranſtulit è Græco Antipatri, ſeu Stratonis: ſimileque eſt Ouidianum de Nuce argumentum. Queſtus eſt quorumdam parentum miſerorum de ſuſceptis liberis, à quibus nonnumquam coniiciuntur in extremas

ærumnas, & vitæ diſcrimina, vnde illos valdè pœnite ſe liberos eiuſmodi tam nefarios & improbos ſuſcepiſſ

Ludib. pueris.] Laborioſus quidam ruſticus me inſe uit in triuio, ludibrium pueris, aliiſque lapides hinc in de proiicientibus.

laceris ramis.] excuſſis deiectiſque frondibus.

perſtricto libro.] cortice etiam percuſſo ſæpiùs & impe tito, rupto, ſciſſo.

fundis.] iaculis, balliſtis.

per latus omne petor.] lapidatione vndique conficior.

EMBLEM. CXCIII.

PROPOSITO auicularum exemplo, in quibus na tura duce ſummus amor curaque deprehenditur erg ſuos fœtus, arguitur matrum quarumdam immaniun barbara & pluſquam ferina crudelitas, quæ ſuis vitan adimant, edoctæ ab aue palumbe, quo affectu in eo eſſe debeant. Petitum id è Græco Antipatri.

Ante diem vernam.] ante vernum tempus, ipſo hye mis ſæuiente frigore. Plin. 10. 35.

cana palumbes.] cuius plumæ canitiem referunt.

præcoqua & oua fouet.] quæ ſatius foret in tempus ver num poni, lapſo rigore hyemis.

ſibi vellicat alas.] auellit ſibi plumas.

Queis nuda.] quibus deſtituta.

deficit ipſa.] emoritur.

Ecquid Colchi.] num te pudet Medea, quæ liberos ſuſ tuliſti: vel te etiam Progne, quæ filium Itym interfe ciſti? De iis alio loco.

EMBLEM. CXCIV.

E Græco item anonymi. Scriptores plerique gra ues, vt oſtenderent longè pulcherrimum pietatis in pa rentes ſimulacrum, Æneam inſigni pietate virum, & qui è medio patriæ incendio, ſenio affectum patrem li beratu, atque humeris ſuſtulerit, repræſentari volue

ruat.

runt. Et verò ea vna pietas eſt, quæ hominem maximè commendat, vel quæ iuratiſſimos hoſtes ad manſuetudinem lenitatemque cogat, manuſque continere iubeat.

Per medios hoſtes.] Græcos.

ab igne patria.] incendio Ilij.

dulce parentis onus.] Anchiſem, patrem ſuauiſſimum. Ouid. 2. Faſtor.

Déque viri collo dulce pependit onus.

ſene rapto.] tracto è filij manibus, interfecto.

adorea.] gloria bellica. Plin. 3. 18. & Feſt. Pomp.

erepto patre.] extracto è flammis, liberato, ſeruato.

EMBLEM. CXCV.

PHIDIAS Veneris ſtatuam effinxit, quæ pede teſtudinem premeret, vt ſignificaret duabus maximè rebus commendari honeſtam matrem familiâs; ſilentio, & familiæ procuratione. Vt enim nullum vitium citiùs feminam dedecorat quàm loquacitas, ſic hæ probro ſolent affici, quæ hac illacque curſitant.

hæc facies.] effigies.

molli pede.] delicatulo. Alluſio tacita ad mulieris nomen, quod à mollicie ductum volunt.

Phidias.] de quo Plin. 8. 34. & 36. 5. hîc verò, vt obiter, nomen Phidias, fortè diſſyllabum, propter priorem longam.

ſexúmque referri.] nomen Veneris variè ſumi palàm eſt, pro amoris Dea, pro vxore, amica, &c.

manere domi.] agere quæ ſunt matrisfamiliâs. Columella initio 12. De re ruſtica.

tacitas puellas.] taciturnas feminas.

EMBLEM. CXCVI.

AGNOVERVNT vel ipſi paganæ ſuperſtitionis aſſectatores, quàm ſancta & neceſſaria eſſet matrimonij rectè inſtituti copula; qua vxor admoneretur maritum etiam parentibus ipſis eſſe præferendũ, & contrà. Quod ipſum

ipſum perſpicuè ſancitum conſtat Euangelicis litteris, quo loco dicitur, *virum relinquere debere parentum conui-ctum, vt vxori adhæreat.* Sumitur hæc Emblematis hiſtoria ex Laconicis Pauſaniæ lib. 3.

Ni ſecum Icarius.] ſed eam, vt ſecum maneret, pater retentabat.

Ille.] Vlyſſes.

Ithacam.] ſuam patriam, ſuum regnum.

hic offert Sparten.] pater Icarius offerebat Lacedæmonem, è qua oriundus fuit.

manet anxia.] ancipiti cura cogitandi ſolicita, quem maximè ſequeretur.

virgo.] Penelope, femina viripotens, vt apud Iuris interpretes, l. Mulieris, de verb. ſignif.

ſedens.] Penelope.

obnubit ocellos.] quod etiam verecundiæ ſignum: vel alludit ad nuptiarum veterē ritum. Mulier enim nupta, id eſt, obuoluta ducebatur in mariti domum. Nubere, eſt velo tegere.

Queis.] quibus ſignis.

ſibi prælatum.] nouit Icarius Vlyſſem maritum ſibi prælatum eſſe.

hócque pudori aram.] hoc cultu & imagine conſecrauit aram Pudicitiæ.

EMBLEM. CXCVII.

PLERIQVE patres imponuni & auari honeſtas, & liberali forma prçditas filias elocare non dubitant hominibus podagricis, ſcabie Neapolitana confectis, alióve luis genere; quæ ſemimortua cadauera ſuo contactu non minùs noceant, quàm quę viuis olim mortua copulabantur à nequiſſimo tyranno Mezentio, de quo Virgil. 8. Æneid.

Dij meliora pijs.] Dij melius. Optatio frequens apud auctores, ſed Poëtas maximè.

Mezenti.] dure pater, Mezentio ſimilis.

cur age ſic me compellas.] cur me vocas Mezentium?
emptus quòd tibi.] qui generum tibi acciuiſti vt me illi elocares. Alludit ad matrimonij ſpeciem, quæ coëmptio dicebatur, de qua Cic. in Topic. & Virgil. Eclogis:

Téque ſibi generum Tethys emat omnibus vndis.

Gallica quem ſ. ab.] qui confectus eſt lue Hiſpanica, ſeu morbo Neapolitano.

mentagra.] morbus à mento dictus, qui per faciem, collum, pectus, & manus, fœdo & inſolitò quodam furfure dilatatur. Vide Plin. l. 26.

Corpora corporib.] Imitatio Virgil. ex 8. Æneid. vbi de Mezentio: *Mortua quinetiam iungebat corpora viuis,*
Componens manibúſque manus, atque oribus ora.

Efferáque Etruſci facta.] reuocare Mezentij Etruſcorum ducis truculentiſſimi facinora.

EMBLEM. CXCVIII.

VT ex naturis animantium, rerumque aliarum ſpectata proprietate, ſumitur aliquod ſymbolum ad aliquid deſignandum, ita ex plantis & arboribus: vt cupreſſus hîc ad tria accommodatur. 1. ad æqualitatem inter ſuos ſignificandam, quòd ea arbor & in foliis & fructibus videatur aliquam æqualitatem obſeruare. 2. ad mortis notam: eius enim rami adhibebantur olim in magnatum Principumque funeribus. 3. in eos torquetur, qui quamquam pulchrum neſcio quid præ ſe ferant, nullos tamen ex ſe fructus educunt.

Indicat, &c.] Nam cupreſſus, διὰ τὸ κύειν καὶ φέρειν κλάδους τε καὶ καρποὺς, à fructuum æqualitate, pariterque ramorum quos producit.

funeſta.] funeribus apta.

comere.] ornare.

EMBLEM. CXCIX.

QVERCVS, Ioui ſacra, pro ſalutis vſurpata ſymbolo. Plures rationes pete à Plutarcho. Querna, ſeu ciuica

uica corona ei dabatur olim ciui, qui ciuem ſeruaſſet, tamquam vitæ teſtis, & ſalutis acceptæ monimentum. Sed & torqueri quercus poteſt vel ad hominem, vel ad rem, quæ olim magno in honore fuerit, ſed nunc nihil aliud ſit quàm magni nominis vmbra, vt de Pompeio cæſo Lucanus cecinit.

Grata Ioui.] Claudian. 2. Raptus Proſerpinæ:

Quercus amicæ Ioui. ——

Seruanti ciuem.] Lucan. primo:

Seruati ciuis referentem præmia quercum.

Glande aluit.] Vetuſti illi homines querna glande victitabant, nos ſola quercus vmbra vtimur: ſic rerum omnium ſua ſunt tempora.

EMBLEM. CC.

SALIX ὠλεσίκαρπος Homero dicitur Odyſſ. κ. quia ſalicis fructus cum vino propinatus ſterilitatem inferat, genitale ſemen extinguat, & libidinis impetum marcore afficiat, ait Plin. Sed propter κλιτοριάζειν, obſcœnum verbum, malim in eos conuertere, qui licentiùs Venere abutuntur, quos ideò meritò frugiſperdas & feminiperdas appellaris.

Clitoriis homines moribus.] abſtemiis: vel potiùs, nimiùm addictis rei Venereæ.

EMBLEM. CCI.

ABIETIS ſchema poteſt accommodari iis, qui quamquam in loco ſatis commodo verſentur, tamen ad ampliorem quæſtum faciendum, ſeſe periculis obiicere non reformidant.

Apta fretis.] nauigiis. Plin. 10. 16.

in montibus editur altis.] Maro Eclogis:

Populus in fluuiis, abies in montibus altis.

in aduerſis maxima commoditas.] γνώμη.

EMBLEM. CCII.

PICEA facilè poteſt eum ſignificare, qui ſine liberis decedit: aut referetur ad eum, qui nullum ſui monimentum reliquerit; cuius nempe vita ac mors iuxtà æſtimatur, vt ait Salluſtius.

ſtolones.] virgulta ex radicibus aut trunco producta.

index.] ſymbolum.

EMBLEM. CCIII.

PLVTARCHVS teſtis eſt in Pręceptis connubialibus, Cotonea quòd cor reficiant, ſuauemque ori halitum inſpirent, olim Solonis lege nouis coniugibus dari ſolita, vt admonerentur coniugi primo illo congreſſu omnia tranſigẽda corde puro, ore, linguaq; adornata & pudica.

EMBLEM. CCIV.

HEDERA perpetuò viret, tenax eſt, eique parti moleſta cui hæret: corymbos aureos producit, extrà viridis, in ceteris palleſcens. Poëtarum conditionem repræſentat, qui hærent ſtudiis, ſibique interdum nocent, quòd ferè corporeis exercitationibus careant: famam tamen nominis numquam morituram, quaſi mercedem auream exſpectant. Solantur enim ſpe, & ſtudiorum moleſtias atque difficultates ſempiternæ laudis opinione leuant.

Haud quaquam areſcens.] perpetuò in virore manens.

Ciſſo quæ puero.] Ciſſus, Liberi ſaltator & hiſtrio, in quemdam terræ hiatum lapſus periit. Tellus florem produxit adoleſcenti cognominem. Sic. 1. Epigramm.

κίσσῳ μὲν Διόνυσος ἀγάλλεται. i.

Bacchus amat Hederam. Inde *κίσσος Διονύσιος* dictus.

Exterius viridis.] Plin. 16. 34.

Hinc aptis vates.] Horat. 1. Carm.

Me doctarum Hederæ præmia frontium.

Idem, *Prima feres Hederæ victricis præmia, &c.*

EMBLEM. CCV.

Ilex eos refert, qui ſunt tùmultùoſi, ſpectata nimirùm arboris natura, cuius lignum cùm frangi niſi admodum difficulter poſſit, ſe tamen aliquando diffindit & fatiſcit. Ita ſeditioſi non niſi à ſeipſis ferè auelluntur & franguntur. Sumpta ſimilitudo ex 3. Rhetor. Ariſtot.

rumperet.] rumpat, tempus pro tempore.

EMBLEM. CCVI.

Citrvs, & malus Medica fructum habet, cuius cortex aurei coloris, ſaporis auſteri, intus verò dulcis ſuccus: ita ſe blandus amor, idemque amarus habet. Proinde pomum Veneri ſacrum.

iucundus amaror.] bellè quidam è recentibus,

Non amor antiquis fuerat, ſed amaror ab annis
Dicendus, cùm ſit ſemper amarus amor.

γλυκύπικρος.] Plutarch. 5. Sympoſ. 7. Probl.

EMBLEM. CCVII.

Bvxvs amaſiorum naturam conditionemque refert. Habet enim perpetuum virorem, lignumque pallidum, quo tamen tibiæ & fiſtulæ componuntur. Sic illi in amore perpetuò virent, ſed tamen ex affectibus pleriſque bilioſis pallorem contrahunt, nihilominùs ſermone blando ac ſuaui oratione ſemper aliquid concinunt.

diſparibus fiſtula.] Virgil. Eclog. 2.

Eſt mihi diſparibus ſeptem compacta cicutis
Fiſtula. ——

Deliciis teneris.] amoribus blandis.

Pallor ineſt.] Ouid. 2. Metamorph.

—— *buxóque ſimillimus ora*
Pallor obit. ——

EMBLEM. CCVIII.

AMYGDALVS citiſſimè floret, tardiſſimè fructum profert. Plin. 16. cap. 25. Ita præcocia illa ingenia, quæ habent præclaram quamdam indolem, vix aut certè ſerò admodum perueniunt ad frugem, ait Fabius lib. 1. cap. 3.

pupilles.] pueros.

præcocis.] qua de voce Gell. 10. 11.

EMBLEM. CCIX.

MORVS, quaſi μῶρος, id eſt ſtultus, malè impoſito nomine, ſapiens arbor eſt: numquam enim germinat niſi frigoribus exactis: ita vir prudens maturè ſuis rebus proſpicit, neque ſe temerè periculis obiicit.

ſapiens nomina falſa.] Plin. 16. 25. Prouerb. Maturior moro.

EMBLEM. CCX.

LAVRVS in vaticiniis olim fuit adhibita: vnde ad ſymbolum rerum futurarum non malè poteſt accommodari, quemadmodum etiam ad ſalutem indicandam. Carolo V. Imper. Thunis referenti victoriam laurea corona debetur, quam triumphantes antiquitùs geſtabant. Plin. 15. cap. vlt.

Præſcia venturi.] vt Claudian. 2. Raptus,

——— *venturi præſcia laurus Fluctuat.* ———

Subdita puluillo.] appoſita ceruicali. proinde μαντικὸν φυτὸν dicitur.

Pœnis.] Thunenſibus, qui eam regionem incolunt, in qua olim Carthago fuit.

EMBLEM. CCXI.

ALBAE populi frondibus ſtatuæ Herculis ornabantur, ad ſignificandum temporum continuum curſum, motumque perpetuum in diem & noctem. Nam

frondes eius arboris altera parte nigricantes, altera verò pęnè candidæ. Herculem verò pro tempore vſurpatum notat Macrobius, vt etiam pro Sole, ſpectata vi nominis.

Herculeos crines.] Virgil. 8.

——Herculea bicolor cùm populus vmbra
Velauítque comas.

FINIS.

VITA ANDREÆ ALCIATI MEDIOLANENSIS IVRISC. CLARIS.

Per Claud. Minoëm conſcripta.

ANDREAS ALCIATVS *in pago Alciato ſeu Alzato Medìolanenſi natus, è nobili Alciatorum genere, ſuæ ætatis Iuriſconſultorum & politcrum hominum gloriam incredibili ſtudio ac virtute longè poſt ſe reliquit interuallo. Is adoleſcens, cùm primum ingenij cultum caperet, laudatos & eruditos inſtitutores nactus eſt, ſed inprimis Ianum Parrhaſium, qui litteras humanitatis ſumma nominis fama docuit. Eas diſciplinas cùm Alciatus auidè arriperet, ſeq́; iis non leuiter tingeret, earum tamen vſum omnem ad peritiam Iuris, cui ſeſe totum addicebat, optimè referendum eſſe duxit, vt eæ primæ artes, in quibus alij, tamquam apud Sirenum ſcopulos conſeneſcunt, vni huic ancillarentur. Ille itaque quòd seriò id ſtudij capeſſeret, breui admodum ſpatio temporis in eo profecit, vt dignus exiſtimaretur, qui Doctoris inſignibus honeſtaretur: quem honorem ſuorum*

rum omnium gratia & approbatione facilè eſt aſſecutus. Cui cùm pro dignitate reſpōderet, quamquam nondum adoleſcentiæ tempus exceſſiſſet, ſic ab omnibus ſuſpiciebatur, tantamq́ de ſe admirationem concitabat, vt de rebus etiam grauiſſimis, & quæ non niſi veteranis, & longo vſu exercitatis viris proponi ſolitæ eſſent, argutè politéque reſponderet. Ergo Mediolani per triennium moratus, ſeſe foro parabat, munúſque aduocationis magna certè laude, ſummaq́ fide & religione ſuſtinebat, cùm cœpit eius nomen apud exteras nationes, nedum ſuos Italos, innoteſcere. Accitus enim eſt ad publicum profeſſionis munus ab Auenionenſibus, ſtipendium ſexcentorum meruit, cùm numquam ad eum diem cathedram, vt ipſe ait, conſcendiſſet: qua in vrbe per aliquot annos ita ingenium ſuum & induſtriam mirificè probauit, vt vnus penè inter laudatos Iuris interpretes, ſoluſq́ egregiè doctus commendaretur. Qua hominis fama excitatus Franciſcus Primus, Galliarum rex, ingeniorum ſollers æſtimator, idémque fautor liberaliſſimus, Alciatum ad Biturigum Academiam vocauit, honorario illi duplicato, adeò vt pro ſexcentis, ſecundo quàm eò venerat anno, mille & ducentos conſequeretur. In ea vrbe Galliæ celebri quantum ille per quinquennium præſtiterit, ſuperſunt etiam hodie teſtes permulti, laudati & excellentes viri, qui Alciatum docentem illic audiuerunt: teſtes

etiam

etiam libri editi æterna digni memoria, quos ille ſucciſiuis horis ſummo ſtudio, parique ingenio reliquit. Quæ laus hominis cùm indies incrementum caperet, Franciſcus Sfortia, Mediolanenſium Dux, ſui popularis amore ac gloria captus, eum moras nectentem, penéque tergiuerſantem reuocauit, vtq́ omnem excuſationis remoram interciperet, ſenatoria dignitate ornauit, & vt Ticini docendi partes ſuſtineret, ab eo impetrauit. Paullò pòſt certis de cauſis Bononiam, ſtudiorũ omniũ altricem petijt, in qua totos quatuor annos ea omniũ admiratione Ius ciuile docuit, vt nullus ſatis doctus è ſcholis redire putaretur, niſi qui Alciatum audiuiſſet.

Ticinum poſteà reuocatus, ita iubente Carolo Imperatore, per annos aliquot illic reſedit, nihil de incœptis laboribus remiſit, gloriam quam tot vigiliis comparauerat, auxit: vt putaret ſibi exemplar propoſitum Herculis illius Tragici, cui finis laboris vnius, ad ſequentem gradus pararetur. Ferrariam deinde inuiſit Ducis Herculis ampliſſimis conditionibus adductus, & proſtratam Academiam extulit. In qua quidem vrbe nobilibus & doctis hominibus, vt ſemper affluenti, vt in aliis quas incoluerat, non modò viua voce profitendo, ſed & per multa variaq́ ſcribendo, id effecit, ne viuis & præſentibus modò conſuluiſſe videretur, ſed & poſteris idem multò cumulatiùs præſtaret.

Poſt multos tandem peregrinationum labores,

Ticinum

Ticinum repetit, in eáque vrbe ſuarũ fortunarum tabulas poſtremò collocauit: docuit tres quatuórve ad ſummum annos, vir qui nullis ætatis difficultatibus, neque quietis alicuius, quam capere poterat, blanditiis delinitus à cœpto opere & ſtudio ceſſauit. De qua tamen tam frequenti concurſatione, quam pleriſq; ſuſpectam præſenſerat, ſeipſum purgauit, vt peregrinationum non temerè ſuſceptarum rationem probabilem redderet. Dum enim bellicos tumultus ſubterfugeret, tutámque ſuis ſtudiis quietem perquireret, diutiſſimè peregrinatus. Principum iuſſionibus huc atque illuc agitatus, certam ſedem tenere non potuit. Nos verò nihil moramur tam crebram locorum mutationem: præſtantiam hominis potiùs, & ingenij ſollertiam debemus æſtimare. Ille diſciplinarum liberalium, hiſtoriæ omnis, Græcæ & Romanæ linguæ ſubſidijs fretus, Iuris artem nitori priſtino fęliciter reſtituit, æmulatus veteres quoſdam magni nominis Iuriſconſultos, Herennium Modeſtinum, Antiſtium Labeonem, Atteium Capitonem, alióſque qui pares fuêre in vtriuſque linguæ cognitione, artiumq; meliorum facultate. Poſt annum duodecimum, cùm ciuilis & Pontificij Iuris profeſſoris inſignibus ornatus eſſet, Paradoxa & Diſpunctiones in publicum emiſit, opus elaboratum horis ſucciſiuis à candidato adhuc & tirone. Quoties enim ea quæ à ſuis Doctoribus accepta ſecum perpenderet, ſi quæ probabilibus

libus argumentis digna refutatione viderentur, ne confeſtim memoria exciderent, quibuſdam quaſi aduerſariis ſcribere conſueuerat: quæ cùm paullò accuratiùs expoliiſſet, in codicem veráſque tabulas referebat. Quem certè laborem ſuſcepit, vt aliqua ratione Doctorum, qui tum ſtudia Iuris profiterentur, iudicium conuellere, qui bonarum litterarum cognitionem blanda & illici voluptate ſtudio Iuris aduerſantem dicerent. Ex quo ſatis ſibi factum eo tempore arbitrabatur, ſi ſuum litteris humanioribus honorem ſeruaſſet, eáſque iungi ſua ætate ſapiētiæ ſtudijs poſſe docuiſſet: quæ omnis ſpes exſpectatióq; eum à principio deſtituit, vt qui à Iuris Doctoribus non aliter quàm transfuga inceſſeretur: & ab alijs qui litteras humaniores profitebantur, vt alienus exploderetur. paullatim tamen eius libri ſeſe inſinuarunt, omnibuſq; in prouinciarum Italiæ, Galliæ, Germaniæq; Academiis locum ſuum pedetentim obtinuerunt. Nec verò ipſe, quoties occaſio fert, diſſimulat ſe, reiecta ſæculorum aliquot antè lapſorum conſuetudine, quam iuuenis erat amplexatus, ad imitationem & præſcriptum veterum, Iuris tradendi rationem ſtudio omni & induſtria reuocaſſe. Videbat enim eſſe multos, quod ferebat ægerrimè, qui barbaras & impolitas quaſdam interpretationes elegantioribus præferrent, & tritico neglecto, cum atauis veſci mallent glandibus.

Ne verò quis putet eum vnius αὐθαδίας aut etiam φιλαυτίας captum ſtudio, quædam innouaſſe, aut etiam docuiſſe ſecùs, quàm qui ſuperiore ſæculo floruerunt, ſi quibus in locis erraſſe veteres Doctores animaduerteret, eorum nominibus parcebat, neque canoris, quod dicitur, nugis ideò ſe acutiorem oſtentabat, ſed tamquam aliud agens oſtendebat quatenus eis ſtandum eſſet. Quod prudentiæ fuit opus ſanè memorabile ab eodem perfectum, nedum tentatum, quo ſuum Iuriſprudentiæ lumẽ reddidit. De elegantia verò & polito genere dicendi, quod in Iuriſconſulto non ferebant moroſi quidam veterani, vt qui à ſuis magiſtris perſuaſi errorem vſu confirmatum mordicùs tenebant, ille quædam diſputauit, reqꝫ ipſa hoc præſtitit, vt vinctam barbariem à Philoſophiæ Iuris latifundijs ablegaret.

Sua quædam correxit ætate maturior, quæ ſibi adoleſcenti fatetur excidiſſe: quo nomine à quibuſdam reprehenſus, ſeipſum honeſta oratione purgauit: id enim ſe feciſſe conſultò, & maximis exemplis innuit, quia famæ ſuæ damno nollet in publica ſtudiorum cauſa præuaricari. Idem factum ab Hippocrate medica arte clariſſimo, qui, ne poſteri errarẽt, quædam malè à ſe tradita, primus correxiſſet. M. verò Tullius, cùm Rhetorici libri, quos iuuenis ediderat, non ſatis placerent, de Oratore ad M. Brutum ſcripſit, & à ſe iam edita pleraque damnauit. Sic & Fabius Quinctilianus, cùm priùs duos de

arte

arte Rhetorica libros emiſiſſet, iiq́ non ſatis probarentur, duodecim illos compoſuit, quibus & priores emendauit, & magnam inde famam eſt conſecutus. Meritò igitur quod aliis laudi datum eſt, fraudi non debuit eſſe Alciato. Hac celebritate famæ notus, vt à viris ſolidè doctis cultus eſt, quos & viciſſim coluit impenſiſſimè, imprimiſq́, vt Italos prætermittam, Iac. Minutium, Ioan Seluam, Petrum à Stella, Iuris vtriuſque interpretem, alioſq́ non paucos: ſic à quibuſdam maleuolis proſciſſus & exagitatus. Longouallium infeſtum habuit, hominem interdum ſine mente ac certè ſine iure tumultuantem; Alciato detrahentem, alios etiam in id contentionis genus pertrahentem. Fuit illi æmulus, & quidem σύνδρομος in Italicis Academiis Doctor quidam Iuris, ALEXANDRINVS nomine, à quo non ſemel prouocatus, nihil reſpondit. indignè tamen aliquando tulit, eum quaſi ſibi oppoſitum, atque aliquando ſucceſſorem inſultare: quod oſtendit hoc carmen in eumdem ab Alciato ſcriptum:

Altiuolam miluus comitatur degener harpam,
  Et prædæ partem ſæpè cadentis habet.
Mullum perſequitur qui ſpretas ſargus ab illo
  Præteritaſque auidus deuorat ore dapes:
Sic mecum Oenocrates agit: ac deſerta ſtudentum
  Vtitur hoc lippo curia tamquam oculo.

Ita læſus ſibi temperabat: ſed tamen ne foro ce-

dere videretur, iniuriam acceptam non alia ratione vlciſcebatur. Quem iracundi animi affectum celare non potuit excitatus intolerabili & indigna Franciſci Floridi maledicentia, qui Zazium, Budæum, ipſumq́; Alciatum, viros incomparabiles, fuerat auſus contumelioſè laceſſere. poſtquam enim eius inſanam diu petulantiam pertuliſſet, ille qui ſtili acumine hominem confodere poterat, ſcripſit in eum carmen ſatyricum, nomine paullulùm mutato, verſóque in Ranciſcum Olidum, his omnino verbis:

Audent flagiferi matulæ, ſtupidiq́ue magiſtri
 Bilem in nos olidi pectoris euomere.
Reddemúſne vicem opprobriis? ſed nónne cicadam
 Ala vna obſtreperam corripere iſtud erit?
Quid prodeſt muſcas operoſis pellere flagris?
 Negligere eſt ſatius quod nequeas regere.

Sed & aliquot annis antè, præſtans illa viri virtus comitem habuit ſuam inuidiam, quæ ſucceſſibus eius proſperis ſuccenſeret. nam relictis Bituriqibus Italiam repetens, cùm vrbem in ſe beneficam & liberalem hoc tetraſticho, grati animi teſte donaſset,

Vrbs Biturix inuitus amans te deſero amantem,
 Quinque per æſtates terra habitata mihi.
Nunc opus ad Vitulos eſt à Veruecibus ire.
 Ergo vale; & felix ſit tibi lanicium:

qui-

quidam maledicus nugator, Alciati nomini infenſus, ita reſpondit; ſcurriliúſne an contumelioſiùs, neſcio:

Non nos, ſed noſtros nummos Alzatus amabat,
Qui tacitus ſpretis vanuit hoſpitibus.
Sed valeat tandem vitulos paſturus: at illum
Noſtra vel horrentem frigore lana teget.

Qua tamen nugacitate minimè ab incœpto curſu deterritus Alciatus infractum animum geſſit, perinde atque Hecate, quæ canum latratus nihil moretur. Sed neque ipſe caruit ſuorum reprehenſione: vt enim alia multa tranſiliam; Italus quidam Doctor Tholoſæ profeſſurus, ſubinde iactitabat aliter à ſe legum nodos intelligi quàm ab Alciato, qui nihil aliud apud nos, *inquibat*, facit, quàm quòd floretat Iura. *cui ſpectaculo cùm præſentes adeſſent viri docti, ſeu hominis arrogantiam peroſi, ſeu riſus captandi cauſa, ita cenſuerunt:* Quæ Alciatus floretat, iſte oletat. *Et hæc quidem fuere laborum ſanè multorum ac grauium teſtimonia. Is fuit vitæ curſus Alciati, viri ſanè digniſſimi qui tumulo nondum tegeretur, vt quæ laudato & fructuoſo conatu incœperat, eadem ſtudiorũ contentione perficeret. Nondum ætatis annum octauum & quinquageſimum excedens, pedum dolore primò quidem leuiter correptus, deinde paullò grauiùs & crebriùs, adeò vt cõtinua febris ſymptoma illi morbo adiungeretur, paullatim confectus, intra decem*

& quatuor dies; ſemper integris ſenſibus toto morbi tempore, animam Deo reddidit, Ticini, anno ineunte Chriſtiano quingenteſimo quinquageſimo nono ſupra milleſimum. ſepultus honorificè in Baſilica Ticinenſi; vir cui (auſim dicere) plus ſua patria, quàm ipſe patriæ debeat. Eius ſymbola, vt quæ ad ingenij adeò excellentis commendationem pertineant, hîc ad extremum addenda cenſeo. Vnum fuit illi gentilitium, vt ipſemet in Emblematis ſcripſit, ad nomen Alciatorum alludens. in eo conſpicitur Alce, fera Germanica, quæ vnguibus oſtentat auream ſententiam, Μηδὲν ἀναβαλλόμενος*: huius ſymboli hæc explicatio:*

Alciatæ gentis inſignia ſuſtinet Alce,
  Vnguibus & μηδὲν fert ἀναβαλλόμενος.
Conſtat Alexandrum ſic reſpondiſſe roganti,
  Quî tot obiuiſſet tempore geſta breui?
Numquam, inquit, differre volens: quod & indicat Alce:
  Fortior hæc, dubites, ocyor ánne ſiet.

Quamquam tamen in ea eicone Alciati ad viuum expreſſa (qua me nuper donauit ANDREAS THEVETIVS, *Regius Coſmographus) ſint inſignia familiæ Alciatorum ſic expreſſa, vt in ſcuti planitie, ſit à læuâ depicta turricula, ſub qua aquila erecta, coronâ inſignita, à dextra, repagula quatuor: ſupra ſcuti eamdem planitiem galea (ſignum equeſtris dignitatis) ſuperiùs etiam ceruicum*

[illegible] caput cum pectore, pedibus anterioribus prominens in apice denique inſcriptum verbum emblematis, Μηδὲν ἀναβαλλόμενος. Alterum ſymbolum ſibi proprium & peculiare fecit, uti memoria proditum à Paullo Iouio. Caduceus eſt Mercurij inter duo Amalthea cornua, cum inſcriptione, Ἀνδρὸς δικαίου καρπὸς οὐκ ἀπόλλυται. eius hæc ſententia Emblemate comprehenſa:

Anguibus implicitis geminis Caduceus alis
  Inter Amaltheæ cornua rectus adeſt.
Pollentes ſic mente viros, fandique peritos
  Indicat vt rerum copia multa beet.

AD calcem huius Commentarij, admonitum eſſe volui philologum, me de induſtria in illa editione, quam tamquam fœtum abortiuum parturieram ſuperioribus anteactis annis, tranſiliiſſe vnum Emblema, cuius argumentum mihi diſpliceret, ipſaque ſententia: tum quòd mihi non faceret ad ſtomachum, tum etiam quia non videbatur caſtis auribus committenda, cenſebatur indigna quæ meâ explicatione illuſtraretur. Nè tamen ſtudioſos omnino defraudem, qui me vrgent & certè cogunt, vt ſi nolim enarrare pluribus, quod ingenuè ac liberè me fateor ignorare, ſaltum ipſum fontem detegam Emblematis; id quidem certè ea velim cautione factum, ne quis offendatur. Epigrapha ſeu titulus carminis ſic habet; *Aduerſus naturam peccantes*: carmen verò ita:

Turpe quidem dictu, ſed & eſt res improba factu,
Excipiat ſi quis chœnice ventris onus.
Menſuram legíſque modum hoc excedere ſancta eſt,
Quale ſit inceſto pollui adulterio.

Video alluſum fuiſſe ad Pythagoræ dictum, audio id torqueri in nefandum aliquod flagitium, idque comparatione oſtendi. ſed hæc ſatis. Ceterùm id apparet eſſe tractum ex Heliodori 5. de Inſomniis. eius hæc verba: *Ἔδοξέ τις εἰς χοίνικα χέζειν· ἑάλω ἀδελφῇ ἑαυτοῦ μιγνύμενος. μέτρον γὰρ ἡ χοῖνιξ. τὸ δὲ μέτρον νόμῳ ἔοικε. ὥσπερ οὖν τινα παρενόμει, παρὰ τὰ νενομισμένα κοινῇ τοῖς Ἕλλησι πράττων.* Hæc Latinè ita ſonant: Quiſpiam ſibi viſus eſt in chœnicem aluum exonerare. conuictus de eo quòd cum ſorore cubitaſſet, damnatus eſt: menſura enim eſt chœnix: at quidem menſura legi ſimilis eſt. quodam itaque modo legem tranſgreſſus erat, qui nimirum admiſiſſet aliquid præter leges toti Græciæ communes.

EMBLE-

EMBLEMATVM INDEX

IN LOCOS COMMVNES ad ſtudioſorum commoditatem digeſtorum.

Numerus ad Emblematis cuiuſque refertur ordinem.

IN ſignia Ducatus Medionenſis. *Emblema* 1
Mediolanum. 2
Nunquam procraſtinandum. 3

DEVS, *ſiue* RELIGIO.

In Deo lætandum. 4
Sapientia humana, ſtultitia eſt apud Deum. 5
Ficta religio. 6
Non tibi, ſed religioni. 7
Quà Dij vocant, eundũ. 8

VIRTVTES.

FIDES.

Fidei ſymbolum. 9
Fœdera. 10
Silentium. 11
Non vulganda conſilia. 12
Ne quæſtioni quidem cedendum. 13

PRVDENTIA.

Cõſilio & virtute Chimærã ſuperari, hoc eſt, fortiores & deceptores. 14
Vigilantia & cuſtodia. 15
Νῆφε, καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν, ἄρθρα, &c. 16
Πῆ παρέβην; τί δ' ἔρεξα, τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη; 17
Prudentes. 18
Prudens magis quàm loquax. 19
Maturandum. 20
In deprehenſum. 21
Cuſtodiendas virgines. 22
Vino prudẽtiam augeri. 23
Prudẽtes vino abſtinẽt. 24
In ſtatuam Bacchi. 25
Gramen. 26

IVSTITIA.

Nec verbo, nec facto quẽquam lædendum. 27
Tandem, tandem iuſtitia obtinet. 28
Etiam ferociſſimos domari. 29
Gratiam referendam. 30

Nihil reliqui. 127
Malè parta, malè dilabuntur 128
Semper præſtò eſſe infortunia. 129
Remedia in arduo, mala in prono eſſe. 130

HONOR.

Ex arduis perpetuum nomen. 131
Ex litterarũ ſtudiis immortalitatem acquiri. 132
Tumulus Io. Galeacij. 133
Optimus ciuis. 134
Strenuorũ immortale nomen. 135
Nobiles & generoſi. 136
Duodecim certamina Herculis. 137
In pothos. 138
Imparilitas. 139
In deſciſcentes. 140
Æmulatio impar. 141
Albutij ad Alciat. &c. 142

PRINCEPS.

Princeps ſubditorũ incolumitatem procurans. 143
In ſenatum boni Principis. 144
Conſiliarij Principum. 145
Opulentia tyranni, paupertas ſubiectorum. 146
Quod non capit Chriſtus, rapit fiſcus. 147
Principis clementia. 148

RESPVBLICA.

Salus publica. 149
Reſpublica liberata. 150

VITA.

In vitam humanam. 151
Ære quandoque ſalutem redimendam. 152

MORS.

Cũ laruis nõ luctandũ. 153
De morte & amore. 154
In formoſam fato præreptam. 155
In mortẽ præproperã. 156
Terminus. 157
Opulenti hereditas. 158

AMICITIA.

Amicitia etiam poſt mortem durans. 159
Mutuum auxilium. 160
Auxilium numquam deficiens. 161
Gratiæ. 162

HOSTILITAS.

In detractores. 163
Inanis impetus. 164
Aliquid mali propter vicinum malum. 165
In eum qui truculẽtia ſuorum perierit. 166
Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα. 167
A minimis quoque timendum. 168
Obnoxia infirmitas. 169
Vel poſt mortem formidoloſi. 170

VIN-

VINDICTA.
Iuſta vindicta. 171
Iuſta vltio. 172
Parem delinquentis & ſuaſoris culpam eſſe. 173
Alius peccat, alius plectitur. 174
Inſani gladius. 175
PAX.
Pax. 176
Ex bello pax. 177
Ex pace vbertas. 178
SCIENTIA.
Doctos doctis obloqui nefas eſſe. 179
Eloquētia fortitudine præſtantior. 180
Facundia difficilis. 181
Antiquiſſima quæque commentitia. 182
Inſignia Poëtarum. 183
Muſicā Diis curæ eſſe. 184
Littera occîdit, ſpiritus viuificat. 185
Dicta ſeptē Sapientum. 186
IGNORANTIA.
Submouendam ignorantiam. 187
Mentem non formam plus pollere. 188
Diues indoctus. 189
MATRIMONIVM.
In fidem vxoriam. 190
Reuerentiam in matrimonio requiri. 191
In fœcunditatem ſibi ipſi damnoſam. 191
Amor filiorum. 193
Pietas filiorum in parentes. 194
Mulieris famam, non formam vulgatam eſſe oportere. 195
In Pudoris ſtatuam. 196
Nupta contagioſo. 197
ARBORES.
Cupreſſus. 198
Quercus. 42 et 199
Salix. 200
Abies. 201
Picea. 202
Cotonea. 203
Hedera. 204
Ilex. 205
Malus Medica. 206
Buxus. 207
Amygdalus. 208
Morus. 209
Laurus. 210
Populus alba. 211
Palma 36.

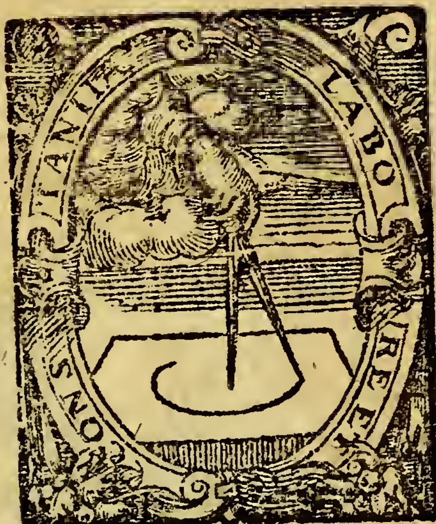
FINIS.

ANTVERPIAE

EX OFFICINA PLANTINIANA

BALTHASARIS MORETI.

M. DC. XXII.

LABORE ET
ONSTANTIA

380/76

Completo

17 2 2
gkpxgte